

2018

Raportul pentru București

Dan Perjovschi

Ordinul Arhitecților București
Casa Arhitecturii



ORDINUL
ARHITECȚILOR
DIN ROMÂNIA
BUCUREȘTI

Publicație a Ordinului Arhitecților București, realizată prin Timbrul de Arhitectură
al Ordinului Arhitecților din România.

Tipărit la editura PIM Iași.

Filiala Teritorială București a Ordinului Arhitecților din România
str. Sf. Constantin nr.32, sector 1, 010219, București, România
telefon/fax: 021-3039226
e-mail: secretariat@oar-bucuresti.ro
web: www.oar-bucuresti.ro

Cuprins

1.	Dezvoltare urbană	8
1.1	București, la 10 ani de la aderarea României la UE	
1.2	Zona metropolitană, fără susținere politică	
1.3	Planul Urbanistic General al Bucureștiului, blocat în anul 2000	
1.4	Rețeaua feroviară, opțiune în decongestionarea orașului	
1.4	Reorganizare administrativă pentru un București policentric	
1.5	Zonele construite protejate nu sunt protejate	
2.	Spațiu public	20
2.1	Trotuare fără obstacole, pentru pietoni	
2.2	Plinta urbană, alternativă la piețele publice	
2.3	Arta publică și orașul	
2.4	Parcul Natural Văcărești, un viitor posibil	
2.5	Parcul Herăstrău, consumat de restaurante și terase	
2.6	Coronamentul urban decimat de o gestionare necorespunzătoare	
3.	Locuire și comunitate	32
3.1	Buna vecinătate, drept și obligație	
3.2	Ansambluri rezidențiale noi, construite fără responsabilitate	
3.3	Centre de cartier tradiționale ca resursă pentru comunitate	
3.4	Regenerare comunitară prin industria creativă	
3.5	Canicula în București, ignorată de planificarea urbană	
3.6	Izolații termice la construcții, apel la soluții	

4.	Patrimoniu și identitate	44
4.1	Valoarea "inestimabilă" a patrimoniului	
4.2	Casele naționalizate, sub speculă	
4.3	Întreținerea caselor istorice să devină o obișnuință	
4.4	Cinematografele abandonate, cultură și identitate	
4.5	Riscul seismic, program public fără rezultate	
4.6	Agresiunile traficului asupra identității orașului	
5.	Guvernanță	56
5.1	Administrator public, în umbra Primarului	
5.2	Centrul de Urbanism București, de interes public	
5.3	Instituția Arhitectului Șef, vacantă	
5.4	Comisia Tehnică de Amenajarea Teritoriului și Urbanismului, consultativă	
5.5	Comisia Zonală a Monumentelor Istorice are nevoie de sprijin	
5.6	Codul Urbanismului și Codul Patrimoniului, principii pentru o nouă legislație	
6.	Calitatea arhitecturii	68
6.1	Baukultur, cultura urbană	
6.2	Piața de arhitectură – SIOAR	
6.3	Anuala de arhitectură 2003 - 2017	
6.4	Despre calitatea mediului construit	
6.5	Concursuri de soluții și concursuri de idei	
6.6	Educația arhitecturală	
	Concluzii	80
	Acțiuni de utilitate publică ale Ordinului Arhitecților București	82
	Surse imagini și referințe	84
	Abrevieri	88

A recunoaște realitatea este prima condiție pentru a o putea îmbunătăți.

Raportul pentru București are scopul de a oferi un instrument de reflecție, analiză și acțiune pentru cei interesați de viața capitalei. Raportul este un act de interes public al Ordinului Arhitecților București (OARB), legitimat de articolul 2 din legea 184/2001 privind organizarea și exercitarea profesiei de arhitect:

Art. 2 (Legea 184/2001)

- (1) Activitatea în domeniul arhitecturii este un act de cultură de interes public, cu implicații urbanistice, economice, sociale și ecologice.
- (2) Creația arhitecturală este menită să organizeze funcțional și estetic spațiul construit, având obligația de a-l insera armonios în mediul înconjurător, în respectul peisajelor naturale și al patrimoniului imobiliar.

De asemenea, raportul a fost întocmit pe baza unei evidențe: arhitectul nu este responsabil numai de obiectul denumit generic „casă” (clădire, bloc, turn etc), ci este răspunzător implicit și de vecinătăți. Urbanismul a fost, rămâne și va fi, domeniul arhitecturii. Alături de alte specialități, arhitectura poate asigura acțiunile necesare pentru o dezvoltare durabilă. Raportul introduce ideea consolidării unei culturi urbane (Baukultur), și încrederea că profesia de arhitect se exercită grefată pe nevoile societății și nu exclude, ci include osmotic profesia sociologului, antropologului, economistului și a multor altor specialități. Raportul pentru București se află la a doua ediție. Prima ediție, din 2016, a ajutat atât la o structurare a problemelor privind Bucureștiul, cât și pentru a pune la dispoziția cât mai multor persoane un mănunchi de probleme și soluții privite împreună. În acest fel, o privire de ansamblu, oricât de sumară, este utilă pentru a transmite în Bucureștiul profund necesitatea înțelegerii complexității lumii citadine pe care o consumăm zilnic. Succesul unei dezvoltări durabile a capitalei depinde în mare măsură de înțelegerea, asimilarea și respectarea Planului Urbanistic General de câte mai mulți dintre bucureșteni. Pentru conținutul acestui Raport, am intenționat să implicăm cât mai multe opinii. Discuțiile preliminare au fost purtate cu o serie de factori decidenți:

Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” (UAUIM), cu competențele și contractele pe care le are, a fost considerată o instanță care poate contribui la acest Raport. În acest sens au fost întreținute dialoguri cu cele mai bune intenții, de o parte și de alta. Finalizarea lor nu s-a concretizat într-un protocol, de aceea redactarea Raportului nu a beneficiat oficial de această colaborare interinstituțională. Cu toate acestea, o parte importantă din specialiștii care au participat la întocmirea raportului sunt cadre didactice UAUIM. Deci considerăm colaborarea informală efectivă și mulțumim pentru acest fapt tuturor colegilor.

Primăria Generală București (PMB) a fost cooptată încă de la prima ediție. După o condamnare, două interimate și o campanie electorală pentru primarul nou ales în 2016, comunicarea a fost și mai dificilă. Prin lipsa de răspuns a PMB la corespondența inițiată de OARB timp de 1 an și 8 luni, nu s-au clarificat probleme strict profesionale de interes general pentru București. Situația a căpătat un caracter anormal de criză cu atât mai mult cu cât ambele instituții au ca scop servirea interesului public, iar colaborarea nu este o opțiune, ci o necesitate. Cooperarea cu PMB a fost asigurată pentru o vreme prin Instituția Arhitectului Șef, cu care s-a pregătit fundamentarea parteneriatului. Evenimentele au evoluat neașteptat și defavorabil pentru încheierea parteneriatului prin eliberarea din funcție a arhitectului șef. Faptul în sine a încetinit, dar nu a oprit colaborarea între aceste două instituții de interes public, datorită unui proces cu caracter metabolic desfășurat zi de zi între membri celor două instituții și care nu poate fi, în realitate, oprit (cereri de avize, autorizații de construire, documentații de urbanism, etc.). Din acest motiv, comunicarea oficială a fost înlocuită parțial și treptat cu o comunicare informală folositoare pentru ambele instituții, dar insuficient de structurată ca să poată genera un anumit tip de conținut (cu date, statistici și informații) așteptat pentru întocmirea Raportului. Rămâne ca viitorul să parcurgă pașii necesari pentru

ca următoarea ediție a Raportului pentru București să beneficieze de transparența și cooperarea firească.

Primăriile de sector și-au arătat interesul pentru a furniza date și corespondența purtată a fost promițătoare. Totuși, realitatea a dovedit contacte mai slabe decât ne-am fi dorit la nivel instituțional. Situația creată cu PMB a condus la o atitudine rezervată care a frânat, până la urmă, contactele și colaborarea. Și în acest caz, contactele au continuat informal în măsura posibilă.

Direcția pentru Cultură a Municipiului București, Comisia Zonală a Monumentelor Istorice București – Ilfov – Giurgiu și Institutul Național al Patrimoniului, cu care am fost într-un dialog continuu, prin specialiștii săi, au furnizat un material amplu pentru întocmirea capitolelor din care s-au decantat concluziile definitorii expuse în Raport.

Grupul de lucru pentru legislație al OAR, care a depus timp de câțiva ani eforturi constante fără a înregistra totdeauna succese notabile, a avut o privire atentă asupra situației și a întreținut o bună colaborare cu specialiști din cadrul administrației centrale (Parlament, MDRAP, Ministerul Culturii ș.a.), cărora le mulțumim pentru efortul de zi cu zi și comunicarea francă.

Categoriile importante ale sectorului terțiar, coagulate în ONG-uri specializate, companii cu responsabilitate socială în probleme urbane, sociale, ambientale, istorice, care au îmbogățit și diversificat informația care a stat la baza Raportului. În acest fel a ieșit la iveală un fenomen pozitiv și mult așteptat: inițiativa privată este din ce în ce mai structurată în problemele civice și chestiunile de interes public ale Bucureștiului, în ton cu tendințele europene. Ele nu pot decât să stabilizeze încrederea populației, prestigiul și un început de implicare de jos în sus, foarte util, sperăm, pentru administrație. Specialiștii din diferite domenii ale arhitecturii, atât teoretice (doctorate, studii, politici publice, analize) cât și practice (birouri de arhitectură cu specializările derivate), care cunosc deja în profunzime aspecte cotidiene ale proceselor și care încearcă alinierea teoriei la practică. Prin misiunile asumate, arhitecți care își desfășoară activitatea oferă elemente utile pentru locuitori și administrație.

Raportul este conceput în ideea de a deveni un material de reflecție și acțiune pe câteva paliere:

1. „La firul ierbii” - există o nevoie importantă de informare și viziune transparentă asupra unei realități foarte greu de explicat în texte scurte. Am încercat să folosim un limbaj simplu, inteligibil, care să se adreseze unei categorii cât mai largi de populație, în speranța că materialul, odată parcurs, poate fi folosit în varii moduri cetățenilor. Nu excludem viitoare conversații online sau offline care să genereze și să fluidizeze idei noi, pentru a orienta discuțiile într-o direcție constructivă, utilă și informată.
2. La nivelul cel mai înalt - președinte, guvern, ministere, administrație locală, instituții (mediu, finanțe, cultură etc.), pentru care parcurgerea materialului (scurt și concis față de complexitatea problemelor) poate fi util în primul rând pentru a reageza într-o poziție favorabilă capitala României în raport de celelalte capitale europene. În acest sens, considerăm că administrația ar putea sesiza mai ușor priorități imediate și pe termen lung în corelare cu PUG-ul Bucureștiului. Astfel, ar putea susține mai puternic și diversificat politica de dezvoltare urbană a Bucureștiului în corelare cu periurbanul și legăturile lui esențiale cu lumea exterioară.
3. Palierele de mijloc - reprezentat de corpul oamenilor implicați direct (specialiști, practicanți) în problemele orașului și substanța acestora. Parcurgerea materialului din Raport ar putea pune împreună segmente ale acestor entități, în scopul unor rezolvări locale și imediate, dar cunoscând totodată provocările generale.

Având Raportul pentru București ca pretext, conflictele de suprafață care se manifestă în prezent pot fi depășite cu înțelepciune. Pornind de la ideile expuse, o colaborare reciprocă cu cele trei paliere nu poate fi decât benefică și foarte utilă pentru OAR București.

O analiză critică și un set de comentarii este ceea ce ne dorim ca reacție din partea locuitorilor. Din acest motiv, sugerăm coagularea și cooperarea mai multor specialități pentru întocmirea următorului raport și, în același timp, dezvoltarea lui în conținut și în profunzime.

Am ales o formă scurtă de tratare a unor probleme importante (o pagină de text cu observații și una de exemplificări fotografice cu comentarii) pentru 36 capitole. Fiecare grupare de 6 capitole este reprezentată de un subiect, astfel că în Raport sunt prezentate 6 teme: dezvoltare urbană, spațiu public, locuire și comunitate, patrimoniu și identitate, guvernarea și calitatea arhitecturii. Soluțiile sugerate denotă o intenție pozitivă: discursul critic formulat cu un grad suficient de generalitate pentru a putea fi interpretate de specialiști poate ajuta la conturarea unei politici viitoare de calitate. Am încercat pe cât posibil să ordonăm soluțiile, primele fiind cele care pot fi aplicate mai ușor și cu efecte imediate. În mod evident puncte de vedere puse la dispoziție de Raport pot genera dezbateri constructive și pot îndrepta atenția spre ceea ce este necesar într-adevăr.

Raportul se termină cu un set de concluzii, o citire scurtă care încearcă să așeze momentul 2018 în realitatea globală. Deși Raportul are un caracter critic, el este unul constructiv și optimist, propunându-și ca pe baza analizei să genereze ulterior acțiuni pozitive. A recunoaște realitatea e prima condiție pentru a o putea îmbunătăți în favoarea bucureștenilor. Raportul privit în ansamblu propune cititorilor un scenariu și un standard minim, de la care dialogul ce urmează a fi purtat între decidenți și utilizatori să poată deschide căile cele mai rapide și mai pragmatice în favoarea majorității locuitorilor, fără a neglija calitatea arhitecturii.

Există câteva exemple pozitive remarcabile în paginile Raportului. Pot fi menționate Parcul Natural Văcărești, #catalogbucurești, industriile creative, acțiunile concertate ale populației. Nici unul dintre exemplele bune nu va putea fi un câștig real dacă nu sunt continuate eforturile pentru consolidarea lor. De aceea aceste exemple apar în conținutul acestui Raport. Remarcăm, după lansarea Raportului pentru București 2016, un interes pentru acest mod de analiză a realității urbane, care a stârnit interesul și altor orașe. Sperăm ca Raportul 2018 să alimenteze suplimentar această intenție, pentru că un dialog între orașe pe baza acestor rapoarte ar putea genera o viziune integrată, utilă administrației centrale.

Ordinul Arhitecților București, ca instituție de interes public și în conformitate cu statutul său, a întocmit Raportul pentru București fără partipriuri politice conform art.1, legea 184/2001. Dialogurile purtate, concluziile acestor dialoguri și soluții sugerate în Raport reprezintă puncte de vedere strict tehnice.

Raportul nu este un material exhaustiv privind temele tratate. Este însă o bază care poate fi adnotată și adăugată, în așa fel încât următorul raport al OAR București să poată fi făcut cu mai mulți colaboratori pentru ca:

- să dăm Bucureștiului atuurile necesare din punct de vedere politic, economic, cultural și legislativ pentru a deveni în mod real o capitală europeană;
- să oferim orașului protecția/cadrul/ instrumentele necesare pentru a își conserva patrimoniul și identitatea, precum și pentru a le putea pune în valoare;
- să nu diabolizăm investitorii și să învățăm să negociem cu ei în favoarea orașului;
- să dăm orașului resursele de a deveni mai atractiv, mai accesibil, mai conectat;
- să dăm cetățeanului dreptul la calitatea vieții la standarde europene;
- să prioritizăm viața cetățeanului în fața presiunilor automobilului și a celorlalți factori poluanți;
- să dăm cetățeanului dreptul la opțiune liberă prin modelul său de viață și modul în care dialoghează cu orașul și comunitatea.

Integrarea în Uniunea Europeană a creat oportunitatea de a ridica Bucureștiul la un nivel apropiat de marile capitalele europene. Deși în capitală se află atât sediile puterii centrale: Președinție, Parlament, Guvern și Ministere, administrație locală cu cel mai mare buget din România, cât și principalele instituții naționale, Bucureștiul a fost lipsit de atenția necesară pentru o capitală de stat. Bucureștiul este, totodată, centrul diplomației internaționale, prin sediile ambasadelor și ale institutelor culturale. Capitala a avut astfel instrumentele și informația necesară pentru ca în acest timp să lucreze pentru creșterea calității vieții și a competitivității pe plan regional.

Prin aderare, Bucureștiul a primit acces la finanțări – nerambursabile – care să degrezeze bugetul național și local de investițiile prioritare. La jumătatea tronsonului 2014–2020 însă, prin Programului Operațional Regional, România a atras până în 2017 doar 0,37% la nivel național, în condițiile în care în anul 2016 procentul a fost de 60%, conform datelor Ministerului Finanțelor. Datele pe București nu sunt cunoscute. În lipsa acestor fonduri europene nerambursabile, Bucureștiul poate susține cu greutate costurile de dezvoltare și gestiune urbană.

În anul 2017, bugetul local alocat dezvoltării a fost consumat exclusiv de licitații și încredințări directe, deseori fără o fundamentare a necesității acestora sau a monitorizării calității rezultatelor. Primăria nu a organizat niciun concurs de arhitectură sau urbanism și nicio dezbatere publică reală, așa cum se practică în Uniunea Europeană. Subiecte posibile ar fi: realizarea unui aeroport în sud, a unei gări la standarde internaționale și a unor magistrale de metrou, construirea unor sedii de instituții, realizarea centurii verzi. Printre priorități sunt considerate și adoptarea unor programe de finanțare în vederea conservării și restaurării monumentelor istorice sau a reducerii riscului seismic la clădirile existente. Pentru competitivitate locală și regională, Bucureștiul necesită o conexiune mai eficientă prin transport aerian, autostrăzi, căi feroviare internaționale și maritime. Sunt amânate și facilitarea accesului către canalul Dunăre-Marea Neagră sau culoarele paneuropene IV (Dresden – Istanbul) și IX (Helsinki-Odessa).

Lipsa de performanță și transparență a administrației privind cheltuirea fondurilor europene atrase ridică probleme de credibilitate la nivelul Uniunii Europene. Planurile amânate și depășite, cum este cazul centurii București, cauzează congestii și poluare. În acest timp, costurile sunt plătite de bucureșteni.

1 În ce mod poate capitala României atinge potențialul său de creștere și cum performează în prezent în comparație cu celelalte capitale din CEE (centrul și estul Europei)?

Analizând diverși indicatori privind teritoriul, populația, economia, transporturile, sănătatea, educația, turismul, cultura și siguranța, vom încerca să tragem o serie de concluzii privind situarea Bucureștilor în contextul apropiat și capacitatea sa de a genera o ofertă competitivă pe piața europeană. Capitalele europene cu care vom compara Bucureștiul sunt cele din zona CEE: Praga, Varșovia, Bratislava și Budapesta.

→ Soluții

- 1 Elaborarea unei strategii de integrare în axele de dezvoltare europene sprijinite atât de puterea centrală, cât și de cele locale, pe modelul Parisului sau Berlinului
- 2 Dezvoltarea unui sistem eficient și transparent de absorbție și utilizare de fonduri europene, care să asigure cheltuirea banilor în scopul declarat, prin aplicație cu monitorizarea rezultatelor
- 3 Transparență și participare publică în construirea bugetului capitalei
- 4 Dezvoltarea unui program strategic de dezvoltare a capitalei
- 5 Politici financiar-fiscale coerente și stabile, de atragere a companiilor și resurselor umane înalt-calificate

Teritoriu și populațieSuprafață (mp²) și
poluție (mii loc.)

	S. urbană	P. urbană	Densitate loc.
București	238	1.844	7750
Praga	496	1.267	2554
Varșovia	518	1.740	3359
Bratislava	853	633	742
Budapesta	525	1.759	3350
	S. Metropolitană	P. Metropolitană	
București	1821	2.284	
Praga	3654	2.156	
Varșovia	3000	3.101	
Bratislava	2053	659	
Budapesta	2538	3.303	

Bucureștiul are suprafața urbană și regională cea mai redusă și populația cea mai numeroasă dintre orașele analizate, având prin urmare cea mai mare densitate de locuire – București 7.750 loc/km² față de Praga 2.554 loc/km². Dezavantajele sunt reprezentate de scăderea confortului urban, bucureștenii având o medie de 129m²/loc, în timp ce praghezii au la dispoziție 391m²/loc. Avantajele densității mari sunt reprezentate de atractivitatea ridicată pentru investiții (bazin mare de forță de muncă/consumatori) și de posibilitatea implementării unui sistem de transport compact cu impact ecologic redus, prin:

- integrarea funcțională a Bucureștiului cu zona metropolitană Ilfov pentru a încuraja dezvoltarea acesteia: coordonarea planurilor de dezvoltare;
- implementarea unui transport public municipal și metropolitan eficient;

Cultură

	Teatre	Muzee	Cinema	Biblioteci
București	24	50	17	41
Praga	97	96	47	86
Varșovia	28	61	26	194
Bratislava	26	19	13	50
Budapesta	101	76	25	330

Cultura reprezintă cartea de vizită, brandul local al orașelor, factor care le diferențiază în competiția globală și regională. Lipsa culturii locale specifice conduce la atractivitate scăzută și dezvoltare economică redusă.

În ultimii ani, din motive care țin de capacitatea de gestiune redusă a administrațiilor centrale și locale, multiple centre de cultură din București și-au închis porțile sau au beneficiat de o ofertă extrem de modestă către vizitatori: putem aminti teatrele și cinematografele închise datorită spațiilor nesigure din punct de vedere seismic (Teatrul Nottara, Cinema Patria, Cinema Studio, etc.) sau clădirile de patrimoniu cu destinație culturală abandonate (Teatrul de vară Bazilescu, Teatrul de vară Capitol, etc.)

Bucureștiul beneficiază de un modest număr de 24 de teatre față de 101 teatre la Budapesta și 97 teatre la Praga. Suntem depășiiți și la numărul de muzee și biblioteci publice, unde Budapesta sau Praga au și de 5 sau 9 ori mai multe instituții de cultură decât București. Sunt necesare:

- investiții în obiective culturale pentru: consolidare, igienizare și dotare;
- protejarea clădirilor de patrimoniu cu destinație culturală, cu facilitarea investițiilor private de recuperare/restaurare a acestora și intervențiilor comunitare de salvare a obiectivelor culturale;
- realizarea hărții culturale a orașului, care să includă și galeriile de artă private.

Economie

	Rată șomaj (%)	Loc. de muncă sectorul terțiar	Companii
București	4,6	19.600	126.55
Praga	2,2	30.000	
Varșovia	2,4	31.300	763.785
Bratislava	6,0	34.000	
Budapesta	4,2	22.100	395.804
	PIB/capita (EUR)	ISD – investiții străine directe (million EUR)	
București	19.600	42.021	
Praga	30.000	61.282	
Varșovia	31.300	87.000	
Bratislava	34.000	21.539	
Budapesta	22.100	46.632	

Creșterea economică contribuie decisiv la bunăstarea locuitorilor orașului (reflectedată în calitatea vieții și în calitatea spațiilor construite) și la nivelul de atractivitate al acestuia pentru investitori și forța de muncă înalt calificată.

Bucureștiul generează în prezent cel mai mic PIB/capita (locul 5/5) din orașele analizate cu 19.600 EUR vs 31.300 EUR generat de Varșovia în 2016. Investițiile străine directe sunt mai apropiate de cele ale celorlalte orașe analizate (locul 4/5) cu 42.021 milioane EUR față de 46.632 milioane EUR de care a beneficiat Budapesta (2016). Rata șomajului este sub 5% pentru toate orașele analizate, ceea ce arată oferta crescută de locuri de muncă. Dezvoltarea sectorului terțiar de servicii/finanțe se reflectă în creșterea numărului de locuri de muncă în domeniu: București 184.000 (2016), dar acestea se află în continuare sub potențialul zonei: Varșovia 314.000 (2016). Măsuri de încurajare a investițiilor:

- administrație transparentă și debirocratizare;
- facilități pentru noi investiții;
- creșterea calității echipamentelor urbane și a spațiului public;
- creșterea calității locuirii;

Turism

	Unit. cazare	Nr. paturi/mii	Turiști total/ mii	Turiști străini/ mii
București	185	22,5	3350	1950
Praga	622	78,0	7070	6050
Varșovia	132	27,2	3194	1251
Bratislava	118	16,5	776	522
Budapesta	319	54,1	9329	8198

Turismul reprezintă o componentă importantă a economiei urbane europene, reprezentând și un sector în creștere al economiei Bucureștilor. Revitalizarea centrului istoric al capitalei, precum și regândirea unor artere iconice precum Calea Victoriei au avut efecte semnificative în creșterea atractivității Bucureștiului, deși acesta se situează în mult în urma orașelor-capitală din CEE: București a primit 3.350.000 de turiști în 185 de unități de cazare în 2016, în timp ce în aceeași perioadă Budapesta a găzduit 9.329.000 în 319 unități de cazare. Măsuri de creștere:

- protejarea strictă a patrimoniului construit și acordarea de facilități proprietarilor pentru a-i încuraja să-l restaureze;
- regenerarea urbană a cartierelor istorice; investiții în muzeele majore ale capitalei;
- activarea zonelor de patrimoniu industrial prin încurajarea dezvoltării clusterelor creative;
- promovarea turismului sportiv și a turismului de afaceri prin realizarea de zone de agrement reprezentative și de clustere antreprenoriale/de afaceri cu valoare adăugată mare.
- adoptarea ideii de bilete turistice de transport public și de vizitare a muzeelor;

Începând cu 1989 au fost elaborate o serie de modele spațiale în Europa, care ilustrează zonele de polarizare a proceselor de dezvoltare economică, concentrând majoritatea investițiilor străine directe și reprezentând un magnet pentru companiile multinaționale și resursele umane înalt-calificate. Deosebit de aceste modele, Bucureștiul s-a retras în limitele sale administrative și fără dialog cu județul Ilfov, de care depinde direct pentru dezvoltarea zonei metropolitane, imperativ necesară pentru rezolvarea problemelor urbanistice actuale.

Cele care au profitat de lipsa zonei metropolitane au fost administrațiile comunelor și micilor orașe limitrofe care, începând cu anii 1990, au pus la dispoziție hectare de teren constructibil, extinzându-și limitele de intravilan, neetapizat, fără utilități și fără restricții. Valoarea joasă a terenurilor a atras interesul dezvoltatorilor imobiliari, iar administrațiile comunelor locale au acceptat Planuri Urbanistice Zonale fără minime criterii de integrare într-un plan de amenajare a teritoriului mai amplu. Aceste dezvoltări imobiliare au crescut oferta rezidențială și comercială, extinzând necontrolat limitele orașului.

Capitala este încă în continuă creștere necontrolată, iar lipsa de viziune vulnerabilizează Bucureștiul, capacitatea sa de regenerarea urbană și peisajul. Lipsa de cooperare între municipiul București și comunele din jur se răsfrânge asupra locuitorilor, în condițiile în care dezvoltările imobiliare aglomerează ieșirile din oraș, pompând orașul cu mașini pe durata programului de lucru.

Zona metropolitană creează premisele unei dezvoltări sănătoase a Bucureștiului și a localităților sale limitrofe, prin asumarea unui pact de colaborare regională cu scopul atingerii obiectivelor comune de dezvoltarea economică și spațială sustenabilă. Competitivitatea se poate atinge în acest caz doar prin selecția unor proiecte de dezvoltare care să asigure coeziunea urbanistică cu Bucureștiul, incluziunea socială și asigurarea de servicii integrate pentru locuitori. Din punct de vedere economic, creșterea zonei metropolitane este avantajoasă pentru locuitorii comunelor din jur, care pot beneficia de reduceri de taxe și de programe și proiecte integrate, care să impulsioneze crearea unor centre care să susțină dezvoltarea durabilă a capitalei.

→ Soluții

- 1 Dezbatere pe polii de dezvoltare Nord-Sud și Est-Vest, cu scopul de a aduce mai aproape infrastructura: limitarea extinderii intravilanului prin construcții disipate fără planificare și intervenții de a coopta comunele într-un sistem metropolitan
- 2 Reluarea și finalizarea procedurii de instituire legală a Zonei Metropolitane București între Primăria Generală București și localitățile din județele învecinate, nu doar Ilfov
- 3 Stabilirea poliilor de creștere pe activități specifice localităților, cu scopul de a coagula dezvoltarea în interiorul și în vecinătatea nucleului metropolitan
- 4 Realizarea unei baze de date privind utilitățile și dotările, precum și posibilitatea reînlocuirii și calibrării lor la nivelul necesităților contemporane
- 5 Definitivarea și standardizarea serviciilor metropolitane la un nivel european
- 6 Aplicarea prevederilor legale (art.43 L.350/2001) privind realizarea strategiei de dezvoltare teritorială metropolitană a Bucureștiului

Transporturile			
	Pasageri aeroport 2016	Auto	Pasageri transp. public/zi
București	11.000.000	1.119.629	1.700.000
Praga	13.075.000	786.769	3.326.937
Varșovia	12.800.000	1.120.000	3.100.000
Bratislava	1.757.000	200.000	–
Budapesta	11.400.000	600.000	3.900.000
	Linii autobuze	Linii tramvai	Linii metrou
București	85	24	4
Praga	150	35	3
Varșovia	170	27	2
Bratislava	70	8	-
Budapesta	264	33	4

Transporturile reprezintă un capitol cheie în metabolismul urban, asigurând conectivitatea teritorială și dezvoltarea economică, socială și culturală.

2016 a reprezentat un an de creștere majoră a traficului pentru aeroporturile Bucureștilor care au atins 11.000.000 pasageri – foarte aproape de cei 11.400.000 pasageri ai aeroportului din Budapesta, dar încă sub cei 13.075.000 de pasageri ai aeroportului din Praga.

Din punct de vedere al conexiunilor rutiere, Bucureștiul este încă deconectat de marile rețele de autostrăzi europene, datorită nefinalizării coridorului pan-european de transport Arad-București-Constanța, în timp ce Budapesta, Praga, Bratislava și Varșovia beneficiază de o foarte bună accesibilitate rutieră. În același timp, numărul mare de autovehicule înmatriculate (1.119.000 autovehicule în București față de 786.000 în Praga sau 600.000 în Budapesta), arată preferința bucureștenilor pentru transportul privat în detrimentul transportului public. Transportul public este cel mai puțin dezvoltat în București față de celelalte orașe analizate, având și capacitatea cea mai mică (1.700.000 călători în 2016 față de 3.900.000 la Budapesta). Capacitatea mică a transportului public bucureștean, dublată de ineficiența sa datorată lipsei benzilor dedicate și a nodurilor intermodale, fac ca București să fie în top 5 al celor mai congestionate orașe din lume în 2017, și cel mai congestionat din Europa. Soluții:

- conectarea la rețelele europene de transport prin definitivarea coridorului de transport Arad-București-Constanța și reconstrucția canalului Dunăre-București;
- creșterea nodurilor intermodale de transport însoțite de facilități park & ride și sisteme de stocare a bicicletelor;
- creșterea numărului de stații pe liniile existente;
- creșterea legăturilor dintre liniile de transport public existente și propuse;
- benzi dedicate transportului public pentru prioritizarea acestuia;

Siguranța publică

	Infrațiuni la 1000 loc.		Accidente rutiere la 1000 loc.	
București	56000	24,5	4621	2,02
Praga	64100	50,6	22876	18,05
Varșovia	48600	27,8	10440	6,00
Bratislava	15143	23,9	2532	4,00
Budapesta	105000	60,3	3280	1,88

Într-o Europă a atacurilor teroriste și a criminalității în creștere, siguranța publică reprezintă un avantaj competitiv major. La acest capitol, București excelează atât din punctul de vedere al numărului de infrațiuni – 24,5/1000 locuitori (2016) față de 60,3/1000 locuitori (2016) în Budapesta, cât și, surprinzător, din punct de vedere al accidentelor rutiere – 2,02/1000 locuitori (2016) față de 18,05/1000 locuitori (2016) la Praga.

Există totuși posibilitatea de a îmbunătăți ulterior aceste cifre prin:

- reducerea vitezei automobilelor în mediu urban prin realizarea de șicane și prioritizarea traficului pietonal și a transportului public;
- activarea parterelor din spațiul public (a plintei urbane) prin introducerea de spații comerciale sau de servicii în noile ansambluri rezidențiale sau de birouri;
- iluminarea corespunzătoare a spațiilor publice.

Educația		
	Număr studenți	Studenți / 10.000 loc.
București	125.000	678
Praga	145.000	1144
Varșovia	275.000	1580
Bratislava	75.000	1184
Budapesta	155.000	881

Cu un număr de doar 678 studenți/1000 locuitori, Bucureștiul se situează mult în urma Varșoviei care are 1580 studenți/1000 locuitori. Educația de înaltă calitate este un factor esențial pentru creșterea capacității de inovare a orașelor și implicit a atractivității economice, sociale și culturale a acestora.

Alocarea pentru activitățile de cercetare și dezvoltare a unui procent din PIB-ul național semnificativ inferior mediei europene explică indicele scăzut de inovare înregistrat de București. Sunt necesare:

- investiții în unitățile de învățământ, susținute și coordonate în consolidarea, igienizarea și dotarea unităților de învățământ;
- obligativitatea prevederii de unități de învățământ primare în cadrul dezvoltărilor imobiliare care depășesc 1000 apartam.
- creșterea integrării dintre centrele universitare și mediul de afaceri;
- constituirea unor cluster de inovație în jurul unor centre de cercetare de rang internațional (deja constituite), cum ar fi cel de la Măgurele.

Sănătate

	Spitale	Paturi/1000 loc.	Medici/1000 loc.
București	54	10,7	5,8
Praga	27	7,7	7,5
Varșovia	46	6,1	3,9
Bratislava	17	6,0	10,2
Budapesta	45	10,2	6,1

Garantarea unui mediu de viață sănătos și a asistenței medicale de vârf sunt astăzi caracteristici obligatorii pentru un oraș european competitiv.

Conform ultimelor date furnizate de OMS în 2015, Bucureștiul se afla pe locul 4 în topul celor mai poluate 10 orașe europene, după Varșovia și Budapesta. Numărul în creștere de mașini în anii 2016 și 2017 anunță o re poziționare pe primele poziții din Europa. Bucureștiul este printre localitățile pentru care România are deschisă procedura de infringement pentru poluarea cu praf.

Din punct de vedere al gradului de absorbție al CO² și a capacității de combatere a insulelor de căldură, Bucureștiul beneficiază de doar 23 m² de spații verzi/locuitor în timp ce Praga posedă 270 m² spații verzi/locuitor.

Capacitatea infrastructurii de sănătate este competitivă la nivelul orașelor studiate – Bucureștiul este în top din punctul de vedere al paturilor de spital/1000 locuitori cu 10,6, fiind urmat de Budapesta cu 10,2. Numărul de medici a scăzut drastic de la o medie de 10,2 medici/1000 locuitori (2011) către o medie de 5,8 medici/1000 locuitori (2016) față de 7,2 medici/1000 locuitori (2016) la Praga.

Statisticile arată că nu capacitatea spitalelor este problema cea mai mare a Bucureștiului, ci calitatea dotării și a igienizării acestora. Priorități ale planificării urbane pentru îmbunătățirea nivelului de sănătate pot fi:

- creșterea suprafețelor de spații verzi în mediul urban prin impunerea unor procentaje ridicate de verde în cadrul noilor investiții și prin achiziții de teren de către primării în vederea transformării acestora în grădini publice / parcuri;
- interzicerea tăierii de copaci fără dovada compensării acestora conform legii sau de către personal nespecializat;
- investirea în spații pentru activități sportive, cu acces public general;
- investirea în spitalele existente prin consolidarea, igienizarea și dotarea medicală a acestora.

Deși Bucureștiul crește, nu se dezvoltă pe baza unui plan urbanistic general actual și flexibil. Planul de acum este realizat în anul 2000. Deși se știa termenul său de valabilitate (de 10 ani), timp în care primăria ar fi putut să pregătească următorul PUG, demersurile pentru noul plan urbanistic au început în 2012. În octombrie 2014, elaboratorul PUG (sub conducerea Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu”) preda municipalității studiile de fundamentare ale primei etape de elaborare. În decembrie 2015, primarul interimar al Bucureștiului, Răzvan Sava declara ca noul PUG se află încă în prima fază din cele patru, principala cauză a întârzierii reprezentând-o, la momentul respectiv, absența datelor urbane deținute de sectoarele capitalei, instituții și furnizori de utilități.

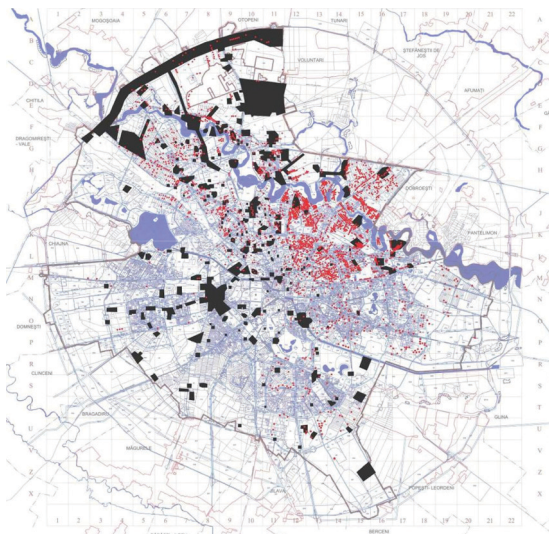
În luna februarie 2017, Comisia Tehnică de Amenajare a Teritoriului și Urbanism a revăzut prima etapă PUG. Primarul capitalei, Gabriela Firea, a declarat necesară finalizarea acestuia până la sfârșitul anului, pentru a putea fi prezentat atât instituțiilor, cât și mediului de afaceri și publicului. Simultan, Gabriela Firea a prezentat intenția de a elabora o Lege a Capitalei pentru reorganizarea administrativă.

Cel mai recent termen până la care a fost prelungit PUG 2000 este 30 decembrie 2018. Amânarea și lipsa consultărilor publice demonstrează că, de fapt, nu există interes pentru planul urbanistic general și că este mai convenabil să nu se facă nimic.

În acest timp, creșterea urbană neplanificată continuă prin investiții private necontrolate și fără viziune. Decalajul și întârzierea planificării generează o dezvoltare urbană inflexibilă, cu viziune pe termen scurt și vulnerabilă la presiunile imobiliare private, fără o analiză a impactul intervențiilor asupra orașului pe termen lung și o monitorizare a efectelor. Urbanismul Bucureștiului a devenit astăzi o colecție de situații litigioase și ilegale care necesită o corecție bine planificată, care să excludă amnistia și care să contribuie la rezolvarea problemelor. Continuarea creșterii Bucureștiului fără un PUG actualizat, asumat de administrația locală, reduce șansele ca Bucureștiul să devină un oraș mai plăcut pentru locuitorii săi și un loc care să atragă investiții stabile și benefice.

→ Soluții

- 1 Accelerarea finalizării primei etape de PUG și realizarea de consultări publice
- 2 Analiza publică a PUZ-urilor de sector și a direcțiilor prevăzute de acestea
- 3 Lista publică actualizată cu toate documentațiile de urbanism în vigoare (zone insuficient detaliate, regulamente de zonă protejată slabe) și perioada lor de valabilitate
- 4 Prioritizarea intervențiilor mici și a politicilor publice care facilitează aplicarea PUG-ului
- 5 Prezentarea cât mai rapidă a soluțiilor tehnice detaliate și asumarea acestora pentru a trece la nivelul etapei următoare, de realizare a regulamentului
- 6 Consultări publice pentru fiecare etapă de realizare a PUG-ului organizate de PMB, elaboratorii PUG, sectorul privat, organizațiile profesionale, societatea civilă
- 7 Asumarea unui calendar de lucru care să permită finalizarea PUG-ului în termenul anunțat



- 2 Audit al dezvoltării urbane în București 1990-2010 - Definierea unor direcții de dezvoltare din perspectiva medierii interesului public cu cel privat.

Localizare PUD-uri (cu roșu) și PUZ-uri (cu negru), identificate după informația conținută pe site-urile administrației publice locale, planul de fond este cel al Unităților de Referință PUG 2000. Nu se cunoaște nivelul modificărilor aduse PUG-ului în perioada 2010 - 2018, lipsind de pe site-ul pmb.ro situația reală actualizată. În acest mod nu pot fi analizate soluțiile optime.



- 3 În conformitate cu prevederile Legii 303/2015, „Termenul de valabilitate a planurilor de urbanism generale elaborate și aprobate până în anul 2003 poate fi prelungit prin hotărâre a consiliului local/ Consiliului General al Municipiului București până la data aprobării, în condițiile legii, a noii documentații de urbanism, dar nu mai târziu de 30 decembrie 2018”. În pofida garanțiilor date de Primăria Generală pentru finalizarea noului PUG, acesta se află tot în prima etapă de elaborare din cele 4, timp în care nu a avut loc nicio consultare publică. Lipsa de transparență a Primăriei Generale denotă o lipsă de respect pentru locuitori, beneficiarii acestui PUG, cumulând 20 de ani de haos imobiliar.

Lipsa de corelare administrativă între politicile celor șapte administrații – una generală și șase de sectoare - îngreunează gestiunea unitară a Bucureștiului și atribuirea unei identități urbane puternice. Așa cum este în prezent organizat prin legea administrației publice, Bucureștiul nu are un instrument de sincronizare a politicilor sectoarelor cu cea a Primăriei Generale. Separarea a condus la acțiuni arbitrare, clivaje urbanistice, densificări necontrolate și lipsă de responsabilitate în deciziile pe termen lung.

Diversitatea și complexitatea Bucureștiului contemporan solicită însă o regândire a sistemului de administrare a teritoriului municipal. Studiul de fundamentare al PUG-ului (în prima etapă de elaborare) a identificat 70 de zone constituite – “cartiere” care pot fi grupate regional în 16 sectoare administrative. Implementarea acestei soluții de reorganizare teritorială va optimiza sistemul de servicii publice (inclusiv de repartajare a acestora între nivelul primăriei generale și cel al sectoarelor) bazată pe refacerea unității operaționale de gestiune teritorială după considerente istorice, funcționale și evolutive, dar și a potențialului local de dezvoltare. Avantajul reorganizării teritoriale poate aduce o mai bună gestiune a resurselor urbane și serviciilor publice, cu scopuri și obiective apropiate de nevoile utilizatorilor orașului.

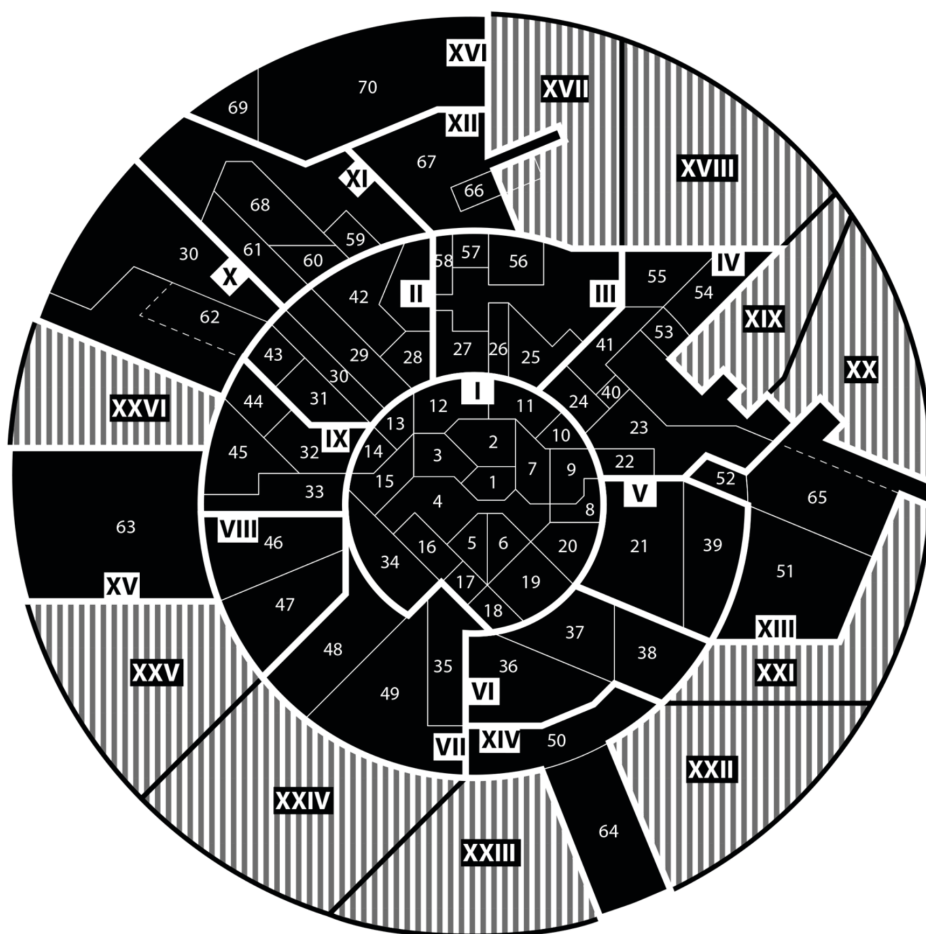
Primăria Generală anunța în februarie 2017 că se lucrează la Legea Capitalei, fără însă a prezenta opțiunile de îmbunătățire a performanței administrative. Până în prezent nu a fost făcută publică nicio inițiativă de acest tip.

Reorganizarea administrativă se impune ca o nevoie concretă și urgentă a Bucureștiului în calitate de capitală europeană, mai aproape de modele participative și de guvernare locală, flexibile, dar fără devieri de la o identitate urbană asumată. Europa poate da modele privind soluții locale pentru o administrare mai aproape de cetățean, care să preia problemele locale și să le integreze în contextul mai larg al orașului.

Nu în ultimul rând, promovarea „brandurilor de sector” a devenit una strict de campanie electorală, fiind în fond irelevantă pentru oraș, în integritatea lui. În schimb, bucureștenii pot recunoaște mai ușor identitatea unui oraș policentric, format din cartiere a căror identitate să fie menținută, valorificată și dezvoltată. În această direcție, modelul de administrare actual este unul ineficient, iar prin lipsa de control și activitate, chiar nociv.

→ Soluții

- 1 Discuție deschisă pe tema Legii Capitalei și a cerințelor de reorganizare, care să servească mai bine interesului public și să evite feudalizarea sectoarelor
- 2 Clarificarea atribuțiilor PMB și ale sectoarelor pentru a se asigura coerența responsabilităților și buna cooperare dintre serviciile publice
- 3 Analiza densităților de utilizare a cartierelor, pentru deservirea integrală și eficientă a serviciilor de echipare și mobilitate urbană specifice
- 4 Menținerea identității cartierelor, prin operarea cu studii de antropologie și istorie culturală, importante în definirea unei identități inclusive
- 5 Consultarea publică largă, cu utilizarea de termeni și noțiuni accesibile publicului nespecialist



- 4 Reîmpărțirea administrativă propusă prin Studiul de Fundamentare PUG Dinamic, 2014

Reîmpărțirea operațională a capitalei pe bază de cartiere ar conduce atât la o scară adecvată (mai amplă) de implementare a proiectelor urbane cât și la o mai mare coerență în dezvoltare prin generarea unei identități specifice fiecărui cartier.

Buget (miliarde euro)					
	Venituri	Cheltuieli	Milioane locuitori	Sectoare	Cheltuieli EUR/loc.
București	1,57	1,70	1,88	6	904
Praga	2,14	2,78	1,34	22	2704
Varșovia	0,74	1,01	1,75	23	577
Bratislava	0,36	0,36	0,39	17	923
Budapesta	3,82	4,23	1,76	18	2403
	Venituri	Cheltuieli	Milioane locuitori	Cheltuieli EUR/loc.	
Primăria Generală	1,57	1,70	1,88	904	
Sector 1	0,29	0,31	0,225	1377	
Sector 2	0,21	0,26	0,345	753	
Sector 3	0,20	0,20	0,385	519	
Sector 4	0,13	0,13	0,287	452	
Sector 5	0,19	0,19	0,271	701	
Sector 6	0,19	0,19	0,367	571	
Total	2,78	2,98	1,88	1582	

- 5 Bugetul total al Bucureștiului este comparativ cu cel al capitalelor central-europene, corelat cu numărul de unități administrative. Bucureștiul a rămas singura capitală din SE Europei care menține un număr redus de districte administrative.

Reorganizarea administrativă se impune ca o necesitate, de altfel cunoscută de Primăria București încă de la prima prezentare publică a primei etape de elaborare a noului PUG - Dinamic. Împărțirea curentă administrativă este disfuncțională pentru acoperirea nevoilor capitalei. Implementarea schimbării prevăzută prin studiul de fundamentare (2014):

Governare 2012:

O fază intermediară în reorganizarea administrativă va fi menținerea sectoarelor din prezent, subîmpărțite în cartiere.

Governare 2025:

Etapa finală de reorganizare administrativă va presupune definirea a 26 de arondismente - 16 pe teritoriul Bucureștiului și 10 arondismente de cooperare cu unitățile administrative învecinate.

Rețeaua feroviară constituie un potențial încă neutilizat pentru dezvoltarea Bucureștiului în sine și a relațiilor sale cu lumea. Gara de Nord (construită pentru legătura Bucureștiului cu regiunile din nord și vest) utilizează modelul gărilor terminus, în care transportul feroviar ajunge până aproape de centrul orașului, fără însă a-l străpunge. Legătura cu ruta Ploiești - Brașov și, ulterior, cu legăturile internaționale, au crescut importanța Gării până la a fi principala stație feroviară din țară.

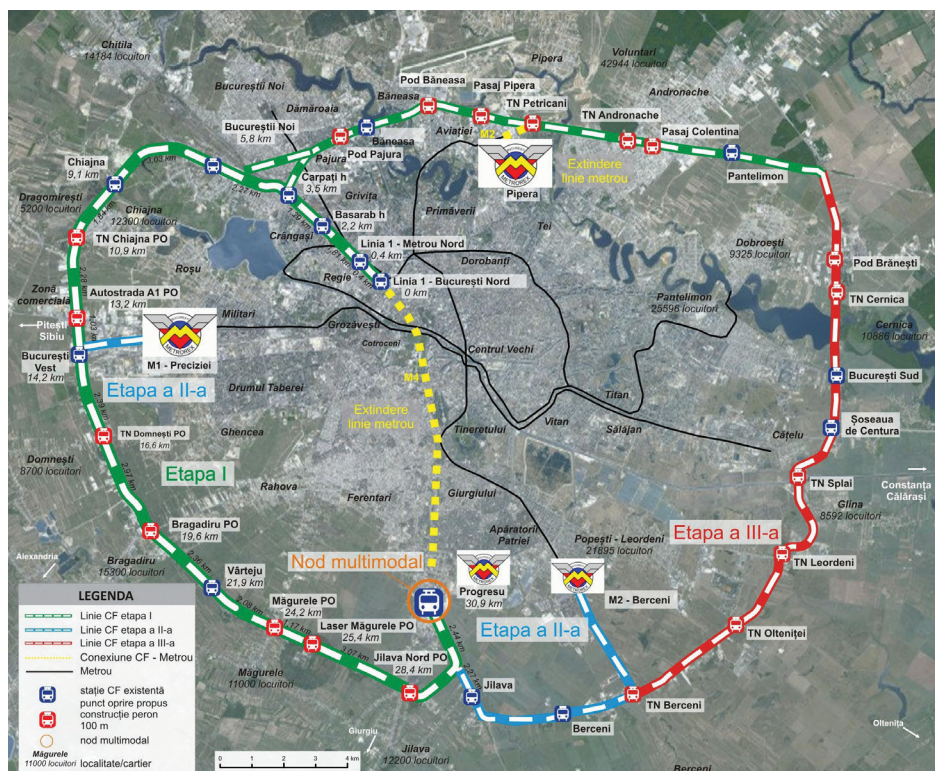
La aproape 150 de ani de la construcție, Gara de Nord este subcapacitată pentru deschiderea teritorială pe care o are. Posibilitatea demolării și reconstrucției unei gări noi pe același amplasament este restricționată de statutul său de monument istoric, primit și ca urmare a arhitecturii și ingineriei moderniste. Construirea unei gări noi poate face subiectul unui concurs de soluții care să ofere variante mai apropiate de capacitatea gărilor europene și mai bine legată la rutele internaționale, dezvoltând zona și implicând ambele gări (de Nord și Basarab) în sistem. Gara de Nord, alături de celălalte gări existente (Gara Obor, Gara Progresul, Gara Titan, etc.), dar și de căile ferate ocolitoare ale Bucureștiului, pot pune bazele acestui sistem feroviar urban, dedicat nevoilor de mobilitate de proximitate (din zona metropolitană) și regională. Rețeaua feroviară de suprafață, actualmente în curs de eliminare într-un ritm galopant, poate fi transformată într-un sistem feroviar urban care poate fi extins în timp și gândit complementar cu traseele tramvaiului urban existent.

De asemenea, rețeaua de tramvai trebuie reamenajată, modernizată și extinsă, în condițiile în care tramvaiul este o modalitate de transport public nepoluantă și de capacitate mare, pe care multe dintre metropolele europene au redescoperit-o și pus-o în valoare în ultimele decenii.

Stațiile de transport public, asemenea zonelor pietonale dezvoltate, sunt generatoare de activități economice care duc la apariția de magazine, buticuri, cafenele, brutării și retail de calitate, fiind zone atractive pentru locurile de muncă și locuire. Într-un oraș competitiv, opțiunea de transport accesibil crește atractivitatea și interesul public pentru a crea spațiu public.

→ Soluții

- 1 Dezvoltarea rețelei feroviare locale, atât pentru transportul suburban și metropolitan de călători, cât și pentru transportul local în sisteme moderne (tram-tren) și punerea în valoare a liniei feroviare de centură (linia forturilor) din punct de vedere turistic și cultural
- 2 Extinderea către zonele suburbane a rețelei locale de tramvai și amenajarea unor spații publice de calitate în jurul stațiilor, în special în zona centrală (prin concurs de soluții)
- 3 Organizarea unui concurs de soluții pentru transformarea Gării de Nord în gară regională și reamenajarea în consecință a acesteia și a spațiilor urbane învecinate (cu includerea și a altor funcțiuni publice culturale și de servicii)
- 4 Elaborarea proiectelor de actualizare a gărilor cu proiecte care integrează dezvoltarea zonelor din jur, cu crearea de spații publice și funcțiuni adiacente de suport



6 Proiectul centurii feroviare și interconectarea cu magistralele de metrou la nivelul anului 2030.

Rețeaua de linie ferată reprezintă o alternativă sustenabilă la congestia cauzată de autoturismele personale. Deși proiectul de modernizare și extindere datează din 2012, măsurile de implementare au lipsit.

7 Gara de Nord

Principala stație din România, monument istoric, este subcapacitată și subadministrată. Spațiile sunt neîntreținute, pline de magazine parazitare. Zona de primire a Gării este invadată de autoturisme și este lipsită de spațiu public. Clădirea este neîntreținută și menține intervenții necorespunzătoare pentru statutul său.



8 Interiorul Gării de Nord

Spațiul interior arată asemenea unui bazar, în care activitățile comerciale sunt amplasate haotic. Gările europene au renunțat de mult timp la chioșcuri, pentru a crea spații comerciale distribuite coerent. Prioritate are informarea călătorilor, amenajarea locurilor de așteptare și accesibilitatea cât mai bună spre perioane. Toate acestea nu se regăsesc în Gara de Nord, unde lipsesc panourile de informare în punctele cheie, iar accesul spre perioane se face printre chioșcurile amplasate incoerent.



În zonele istorice valoroase ale Bucureștiului se manifestă un comportament illogic, cu efecte economice, culturale și identitare defavorabile: pe de-o parte se afirmă valoarea patrimoniului (lege organică, declarații, emisiuni mediatizate, etc.), pe de altă parte acțiunile reale în teren conduc la demolări abuzive și distrugerii nejustificate fără reacție cu efect din partea administrației. Dublul limbaj are efecte dezastruoase la nivelul locuitorilor, care își pierd încrederea în instituțiile administrației publice.

Centrul istoric decade progresiv, accelerat, atât ca substanță materială, cât și ca semnificație în conștiința bucureștenilor. Capitala înregistrează pierderi nejustificate și ireversibile. Într-o competiție cu capitalele europene, Bucureștiul își pierde treptat prestigiul.

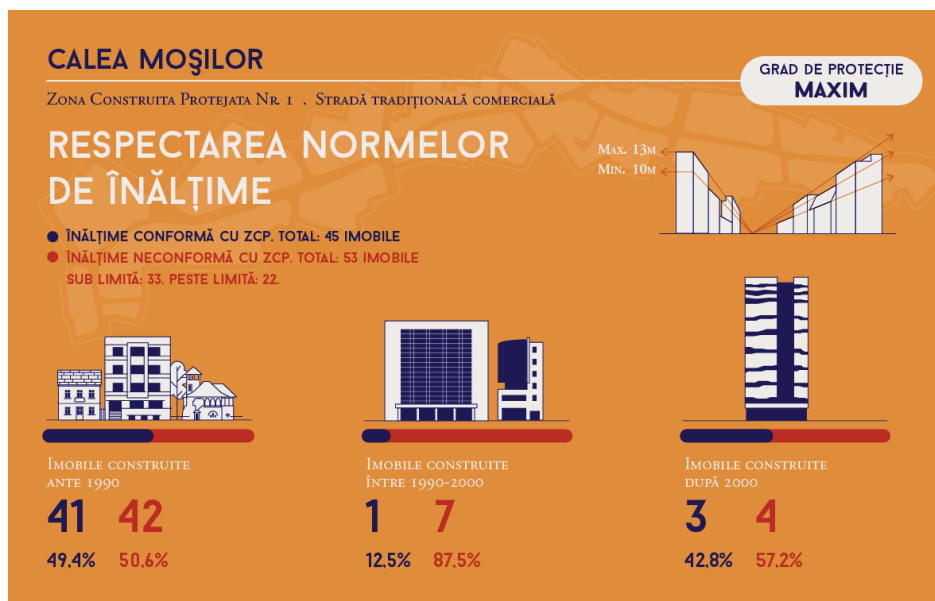
În 20 de ani de aplicare, regulamentele celor 98 de zone construite protejate nu au fost respectate. Investițiile importante s-au realizat, într-o proporție majoră, ignorând regulamentele și fragilizând viziunea urbanistică de ansamblu. Pragmatic privind, centrul istoric își pierde coerența, este aglomerat. Majoritatea clădirilor noi sunt în afara contextului, în timp ce clădirile vechi sunt neglijate sau modificate neprofesional și deseori abuziv. Țesutul urban își pierde calitățile necesare pentru a deveni sustenabil în economia de piață și a turismului.

Atât „Bulina Roșie”, cât și abandonul speculativ al clădirilor, au permis ca, sub mirajul marilor investițiilor urbanistice, Bucureștiul să își negligeze patrimoniul și identitatea. Administrația locală continuă să permită demolări totale sau parțiale de clădiri istorice, pentru înlocuirea lor cu construcții supradimensionate în străzi cu gabarite subdimensionate, transformând excepțiile punctuale în reguli.

Legislația confuză și interpretabilă a cauzat un număr mare de intervenții ilegite sau ilegale asupra patrimoniului construit, având drept consecință pierderi ireversibile ale acestuia. În 2016, Bucureștiul a fost nominalizat în integralitate pe lista celor „50 cele mai periclitare centre istorice din lume”, potrivit Worlds Monuments Foundation, una dintre cele mai prestigioase asociații din domeniul cultural. O inițiativă legislativă recentă dorește ca intervenția neautorizată asupra clădirilor monument istoric să nu mai fie considerată infracțiune și pedepsită cu închisoarea (abrogarea art. 24, lit. a, din Legea 50/1991). Măsura este inadecvată și dăunătoare, deoarece patrimoniul nu poate fi apărat prin relaxarea sancțiunilor, ci prin eliminarea birocrăției, informarea corectă și transparentă a situațiilor. Motivația legiuitorului pentru schimbarea legii, că instanțele de judecată sunt prea ocupate, nu se susține logic și moral în viziunea mai generală privind politica și identitatea României, fiind atacat direct art. 33 din Constituție privind accesul la cultură.

→ Soluții

- 1 Eliminarea birocrăției și a termenelor foarte lungi de autorizare a lucrărilor
- 2 Introducerea ideii de recuperare a fragmentelor din clădiri istorice care pot fi valorificate cultural sau economic
- 3 Cartarea situației existente a zonei istorice și a intervențiilor post-1990 și regândirea regulamentelor de zonă protejată pe baza experienței
- 4 Obligatorietatea întocmirii de studii istorice pe fiecare clădire pentru a justifica intervențiile din zonele construite protejate
- 5 Pregătirea unei generații de specialiști în domeniu care poate gestiona responsabil și competent parcul clădirilor istorice care constituie un patrimoniu construit cu valoare



8 Calea Moșilor - #catalogbucurești - ARCEM
Rezultatele cartării zonei construite protejate Calea Moșilor.

O estimare neoficială a inventarierii arată că regulamentele nu au fost respectate în proporție de 90%.

#catalogbucurești este o inițiativă de cartare a zonelor construite protejate. În perioada 2016 - 2018 au fost cartate 30 din cele 98 de zone protejate, urmând ca până în 2020 să fie realizate toate cele 98 de zone (HCL 927/2000). Acțiunea vine în condițiile în care administrația locală nu își respectă îndatoririle de urmărire a situației zonelor protejate. Datoria administrației este să bugeteze acest demers de urgență.

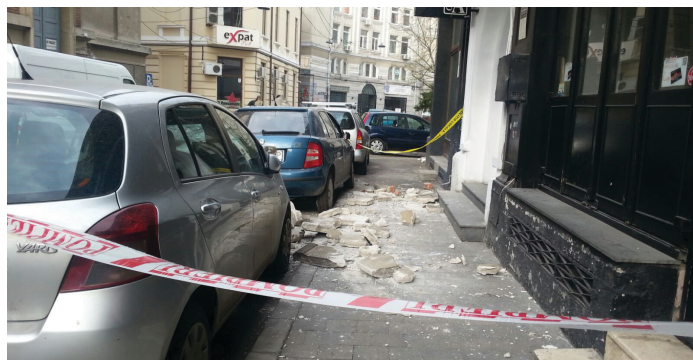
10 a+b Ing. Traian Vuia 5 (2018)

În 2015, Primăria București anunța inventarierea a 2.208 de clădiri degradate din centrul Capitalei, precum și înștiințarea proprietarilor acestora. Conform Legii fațadelor, dacă proprietarii nu realizează intervențiile, este datoria primăriei să realizeze lucrările, urmând să recupereze banii de la proprietari. Pentru aplicarea legii însă, Primăria Generală este obligată să își realizeze un regulament propriu. Acel regulament nu este prezent nici la începutul anului 2018, deși Primăria avea obligația să elaboreze și să aprobe acest regulament încă din 2011, având ca timp de realizare a lucrărilor anul 2013.



11 Blănari 14, Lipsani (2018)

Intervențiile pe clădiri istorice necesită expertize structurale, relevee, documentații, studii istorice, documentări fotografice. În majoritatea cazurilor, clădirile au mai mulți proprietari, riscând să se repete blocajele de la clădirile cu risc seismic. Lucrările realizate prin Primăria Generală respectă legea achizițiilor publice, care au timp de realizare foarte lung. Numărul de clădiri care reprezintă un pericol public în centrul istoric este în creștere.



Centrul Bucureștiului are o densitate de străzi și drumuri înguste, ca o consecință firească a urbanismului tradițional, anterior apariției automobilului. Extinderea orașului spre comunele limitrofe, alături de densificarea din zonele construite deja existente, au generat activități care au crescut nevoia de trafic auto. Din această cauză, politicile publice recente au fost preponderent axate pe accesibilizarea automobilului, deseori cu ignorarea transportului în comun și a nevoilor pietonilor. Trotuarul distribuit pietonului a fost, în această perioadă, neglijat progresiv.

Pentru locuitorul Bucureștiului, ineficiența completă a transportului public obligă la utilizarea mașinii personale. În 2017, Bucureștiul a urcat în topul celor 5 orașe cele mai congestionate din lume, fiind pe primul loc în Europa la congestie urbană, cu un indice de 50%, depășind cu 7% anul 2015. Acest indicator arată că numărul de mașini din București a crescut, iar nevoia de deplasare a locuitorilor a ajuns să congestioneze orașul la un nivel agravant. În aceste statistici, importanța trotuarului ca element esențial pentru confortul urban a fost complet ignorată.

Inexistența unei politici de gestiune a parcarilor de suprafață, accentuată și de parcarile subterane neutilizate, a făcut ca străzile și trotuarele Bucureștiului să fie pline de mașini. Trotuarul a ajuns un loc periculos, în care trecătorul este amenințat permanent de autovehicule, gropi, borduri, cornișe, tencuieli și țurțuri, impracticabil pentru bătrâni sau cărucioare.

Dacă există ceva în orașul istoric care trebuie recuperat și supralărgit, acela este trotuarul – acum redus la un spațiu cvasi-inexistent, la limita dintre fațadă și carosabil. În spațiul public, trotuarul:

- este principalul loc „social” al unui oraș, cel pe care te întâlnești cel mai des cu alți oameni și, fiind pe jos, ai timp să interacționezi;
- este locul cel mai important din punct de vedere comercial: ca pieton ai timp să apreciezi oferta magazinelor care îl mărginesc;
- este locul unde poți să desfășori cel mai sănătos mod de transport: mersul pe jos;
- este un loc foarte important din punct de vedere sustenabil pentru oraș, având în vedere prezența pomilor și arborilor;

Congestionarea urbană a făcut ca marile orașe să abandoneze politicile de trafic în favoarea celor de mobilitate urbană. Iar aceste măsuri conțin principii precum accesibilizarea spațiilor, renunțarea la pasajele pietonale subterane, reducerea distanțelor dintre stațiile de transport public și creșterea numărului de treceri de pietoni.

Lipsa piețelor publice în București ar putea sugera administrației să reconsidere valoarea unui spațiu public liniar - trotuarul.

→ Soluții

- 1 Regândirea trotuarului ca element coagulant al spațiului public, prin intervenții de accesibilizare pentru locuitori în vederea deplasării inclusive: bătrâni, copii, cărucioare etc.
- 2 Control pentru o dimensionare corectă a trotuarelor în zonele rezidențiale noi
- 3 Eliberarea treptată până la eliberarea completă a trotuarelor de vehicule



12 Strada C.A. Rosetti

Problema ocupării trotuarelor și a ocupării carosabilului este majoră în București. Deși ilegal, conducătorii auto preferă să încalce spațiile dedicate pietonilor în loc să utilizeze parcărilor subterane cu plată.

13 Calea Moșilor – Hanul Solacolu

Locuri în care utilizarea trotuarului nu permite trecerea simultană a două persoane, pe sensuri opuse. Montarea separatoarelor de restricționare a autoturismelor reduce din spațiul de trecere pe multe dintre trotuarele înguste.

Apropierea liniei de tramvai de clădirile istorice periclitează, prin trepidații, structura clădirilor. Orașele europene au dezvoltat o serie de sisteme de amortizare a vibrațiilor datorate deplasării tramvaielor.



14 Piața Unirii

Calitatea slabă a lucrărilor de amenajare a spațiului public se resimte în timp, prin apariția găurilor din trotuare, aducând atât disconfort fizic, cât și vizual.

Aceleași probleme sunt pe majoritatea trotuarelor din piețele reprezentative, unde noile pavaje sunt completate de găurile din zone de asfalt. Lipsa de interes pentru finisajele de calitate și de lungă durată afectează atât imaginea orașului, dar ridică și costurile de întreținere inutil.



Plinta urbană este o resursă economică și de socializare neutilizată la potențialul său maxim în București. Trotuarul și plinta urbană formează spațiul public liniar al orașului. Conceptul de „plintă urbană” a apărut recent în studiile de specialitate legate de experiența locuitorului ca pieton și se bazează pe prioritizarea primului nivel al profilului stradal: parterul clădirilor. Acest instrument de urbanism „tactic” lucrează cu intervenții de frecvență joasă, precum varietatea funcțională, designul urban și spațiul public.

În centrul istoric, modificările legislative și transformările economice și urbanistice au închis multe dintre spațiile comerciale de la parter, ultima coerciție fiind exercitată asupra spațiilor comerciale din clădirile cu „bulină roșie”. Închiderea nu a rezolvat problema riscului seismic în București, dar în schimb a crescut numărul spațiilor deja nefolosite. Blocajele legislative, birocrăția excesivă și performanța slabă a administrației locale au destabilizat activitățile comerciale din centrul istoric al orașului, motiv pentru care majoritatea au ales să se transfere în mall-uri sau în online. Ocuparea trotuarelor cu mașini, lipsa legăturilor pietonale și de transport public facile și creșterea vitezei și tranzitului auto au dus la dispariția dorinței de a petrece timpul liber în oraș, „pe stradă”. Afectate de acest declin sunt atât trotuarele bulevardelor istorice ale orașului (Magheru, Regina Elisabeta, Unirii, Brătianu, Berzei – Buzești), cât și cele ale bulevardelor socialiste sau piețele orașului.

Cu toate mutațiile economice recente, anumite zone din centru încearcă să își mențină prestigiul. Zone ca Amzei, Calea Victoriei, Ateneu sau Dorobanți caută să continue tradiția de zone de interes public, prin afaceri care preferă zonele istorice mall-urilor comerciale. Aceeași tendință se remarcă și în cartiere, în zone ca Mihai Bravu, Decebal sau Basarabia, unde au început să apară localuri cu bucătării tradiționale.

În majoritatea cazurilor însă, predomină magazinele de zi de tip Shop&Go, farmaciile, jocurile de pariuri sau băncile, care - deși rezolvă anumite nevoi ale locuitorilor - nu reprezintă singura opțiune în ocuparea plintei urbane. La fel de importante sunt activitățile economice deschise la final de săptămână, care favorizează promenada și socializarea, precum cafenele, bistro-uri, galerii, produse de design, gelaterii sau buticuri cu delicii culinare.

→ Soluții

- 1 Cartare a plintei urbane, urmată de studii de experiență urbană a utilizatorului ca pieton
- 2 Permeabilizarea plintei urbane, prin mărirea accesibilității și legăturilor între trotuar și spațiul interior
- 3 Plinta urbană impune studii punctuale pentru dezvoltarea centrului istoric și pentru cartierele Bucureștiului, rămase la nivel de dormitoare urbane
- 4 Modificarea legislației actuale pentru stimulare economică și culturală, care să asigure diversitatea de activități și o calitate a conținutului generator de spațiu public
5. Realizarea unui ghid de estetică a prezentărilor comerciale și a formelor de publicitate stradală regulamentară, echilibrate ca percepție și impact la nivel de pieton
- 6 Înființarea unui program integrat de promovare a magazinelor care activează online: selectarea unor spații centrale, de mici dimensiuni, ce pot oferi vizibilitate și a căror perioadă de închiriere să fie redusă la 1-3 luni, pentru o varietate cât mai crescută. Utilizările temporare, de scurtă durată, beneficiază de vizibilitate și instaurează tradiția.



15 Bulevardul Ștefan cel Mare

Plinta urbană este anulată de lipsa de coerență între activitățile comerciale de la parter, dotările publice, locurile de parcare și coronamentul urban.

În unele cazuri, trotuarul ar trebui extins în favoarea spațiului public și nevoilor plintei urbane, în mod integrat.

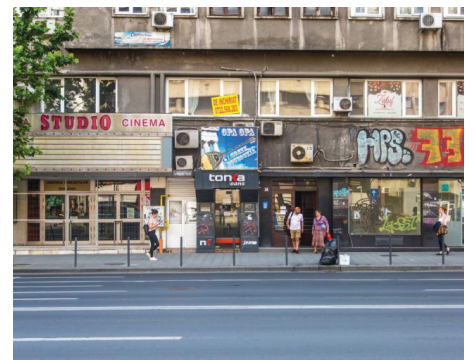
16 Bulevardul Magheru (2018)

Utilizat preponderent pentru circulația auto, bulevardul este unul dintre cele mai sărăcite și depopulate artere. Nivelul de poluare fonică nu permite nici conversația pietonilor de pe trotuar. Lipsa pietonilor afectează activitatea spațiilor comerciale de la parter, multe dintre acestea fiind închise.

Degradarea plintei urbane a fost accentuată și de închiderea spațiilor culturale: cinematografe, săli de spectacole din cauza riscului seismic și în urma tragediei Colectiv (2015).

17 Timpuri Noi - La Firul Ierbii

La Firul Ierbii este un centru comunitar care, prin amenajarea spațiului din fața intrării, a creat un nou punct de întâlnire pe marginea Dâmboviței. Inițiativa este sustenabilă, cu o minimă investiție și un efect maxim.



Autoritățile și-au manifestat interesul pentru arta publică în București exclusiv prin lucrări comisionate prin licitații de mare amploare și valoare economică. În lipsa unui program coerent însă, această practică a produs intervenții artistice care ocupă adeseori conjunctural, fără a le îmbunătăți, diverse spații ale capitalei. Actul de cultură s-a devalorizat, astfel, până la un simplu compromis urbanistic.

Fără a discuta calitatea execuției sau a materialelor, privite în context cultural european, majoritatea proiectelor suferă de retard istoric și semantic, de anacronism și mediocritate. Pentru o arta urbană de calitate, convingătoare și actuală, este necesar un program care să aibă identitatea spațiului public și fundamentarea temei pe caracteristicile amplasamentului. În acest scop, sunt oportune concursurile naționale și internaționale, diferențiate pe tipuri de investiții, ale căror soluții să fie comentate și asumate public.

Prin dialogul cu contextul și datorită expunerii sale în spațiul urban, arta publică are rol educativ. Educația elementară a fost și rămâne una dintre trăsăturile specifice acestei categorii de monumente.

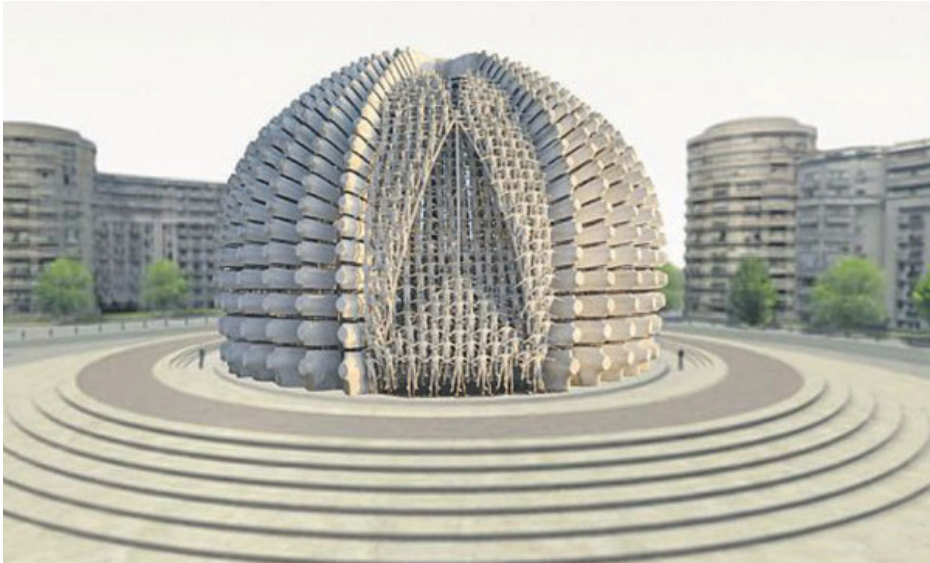
Arta publică are darul de a crea spații urbane cu sens civic, cu expresivitate estetică incontestabilă, acordată la identitatea orașului, diverse ca gen plastic, însă, întotdeauna, în relație vitală cu amplasamentul. De aceea este necesară orientarea corectă a artei urbane către colaborări cu arhitecți și urbaniști.

În 2018, în contextul Centenarului Marii Uniri, se pune în discuție realizarea unor obiecte comemorative, care să reziste peste secole. Pentru aceste proiecte se impune o analiză atentă a opțiunilor care privesc adecvarea semantică și expresivă și impactul lor pe termen lung.

În același timp, există o componentă istorică neglijată a ceea ce poate constitui arta de for public în București, formată din situri și obiecte arheologice. Recuperate pentru circuitul cultural al orașului, ele pot genera conștiința urbană și identitară.

→ Soluții

- 1 O structură de finanțare publică a artei urbane prin implicarea economiei locale în dezvoltarea spațiului public; modelul european cel mai des întâlnit este de „procent-pentru-artă” în care 0.5% din procentul de investiție este utilizat pentru a încuraja achiziționarea de opere de artă contemporană
- 2 Utilizarea ocazională a spațiului urban pentru expunerea unor lucrări de artă contemporană, care pot fi achiziționate de instituții ale statului, ale administrației publice, de corporații private, muzee, galerii de artă, colecționari privați etc.
- 3 Realizarea de programe accesibile pentru tineri artiști prin concursuri de tip Open Call, pentru amplasamente bine fundamentate, care să aducă valoare spațiului public și calitate vieții urbane.



- 18 Monumentul propus pentru celebrarea Centenarului Marii Uniri din 2018, piața Alba Iulia

Lucrarea a fost evaluată la aceeași sumă cu cea de achiziție a Cumințeniei Pământului de Constantin Brâncuși, pentru care statul a inițiat o colecție publică.

Din punct de vedere arhitectural și urbanistic, monumentul propus face parte din categoria obiectelor care anulează sensul spațiului public, în mod particular funcțiile de bază ale unei piețe: coagulare, conexiune, deschidere, participare, empatie. Amplasamentul propus este un sens giratoriu, accesibil doar pentru automobile. Comentariul nu vizează obiectul sculptural.

- 19 Statuia lui Simon Bolivar, Calea Dorobanți

Statuile comemorative amplasate fără criterii urbanistice reprezintă o majoritate în București. Lipsa dialogului între scara urbană și dimensiunea monumentului aruncă demersul în derizoriu și aduce un deserviciu atât obiectului expus, cât și spațiului public.



- 20 Proiectul SPAM, Parcul Carol (2015)

Obiecte de artă contemporană sunt prezente sporadic și temporar în spațiul public bucureștean, deși sunt la fel de legitime ca arta istorică.



În 2016, Obiectivul Hidrotehnic de Acumulare Lacul Văcărești a fost declarat Parc Natural. Parcul Natural Văcărești este cea mai importantă mutație în favoarea ecologiei urbane. Modificarea statutului are rolul de a elimina obstacolele în elaborarea planului de management și de a facilita concretizarea măsurilor de protecție a biodiversității, în beneficiul locuitorilor capitalei.

În urma licitației organizată de Ministerului Mediului în februarie 2017, administrarea parcului pentru următorii 10 ani i-a fost încredințată Asociației Parcul Național Văcărești, constituită pentru a cerceta diversitatea biologică a parcului. Anterior contractului, Asociația a gestionat: realizarea documentațiilor complexe necesare obținerii avizelor Academiei Române și ale Primăriei Generale, campaniile media efectuate, cooperarea cu autoritățile, organizarea de evenimente și conferințe de presă, expoziții, monitorizarea și fotografierea sistematică a faunei, lobby-ul național și internațional. După o serie de măsuri punctuale, realizate pe termen scurt, cu scopul igienizării și punerii minime în valoare a parcului, Asociația are obligația imediată de a angaja personalul calificat necesar administrării pe termen lung și de a constitui un Consiliu Științific, alcătuit din specialiști acoperind diverse domenii de expertiză, inclusiv arhitectură.

Evoluția istorică încarcă de sarcini zona parcului natural, fiind obligatorie clarificarea dosarelor de revendicare a terenurilor și aplicarea unei soluții corecte de despăgubire a acelor proprietari care au dobândit acest drept prin hotărâri definitive și irevocabile ale instanțelor. Clarificarea regimului de proprietate și finalizarea studiilor științifice vor fundamenta planul de management, care va cuprinde zonificarea, cadrul principal al amenajării și punerea completă în valoare a parcului.

Parcul Natural Văcărești este un caz de succes și are toate calitățile să devină un punct de atracție național și un caz de importanță internațională. Succesul, însă, trebuie consolidat progresiv. Integrat în preconizata axă verde a Capitalei ce se va constitui în lungul Dâmboviței, parcul va avea rolul de a asigura un raport optim între protecția naturii și activitățile umane, funcțiile principale fiind conservarea biodiversității, cercetarea științifică, educația ecologică, recreerea, turismul de impact scăzut. Parcul Natural Văcărești este deosebit de valoros pentru București și un exemplu pentru multe capitale din Europa.

→ Soluții

- 1 Alocarea de surse de finanțare pentru implementarea planurilor de management și amenajare (sponsori, fonduri europene, alocări din bugete ale administrației locale și centrale)
- 2 Creșterea rolului Primăriei Generale în cadrul parteneriatului cu APNV, prin asumarea unor responsabilități și facilitarea conexiunilor cu orașul, activități ce vor veni în completarea responsabilităților Asociației, respectiv acțiuni educative, de ghidaj, proiecte de cercetare, organizări de evenimente
- 3 Realizarea unui concurs de soluții susținut de PMB pentru gestiunea parcului, având ca temă trasarea limitelor, integrarea barajului, punerea în valoare a traseelor, dar și armonizarea urbanistică a parcului cu zonele înconjurătoare
- 4 Dezvoltarea unei politici educaționale la toate nivelurile pentru înțelegerea sustenabilității urbane, în care componenta peisajului natural este esențială

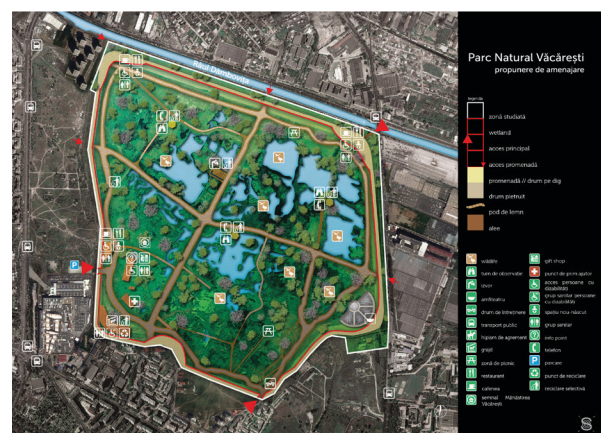


21 Ipoteză Parcul Natural Văcărești

Premiul secțiunii „Viziuni și cercetări prin arhitectură” Anuala de Arhitectură București 2016 Save or Cancel.

22 Amenajare Parc Natural Văcărești

Propunerea Save or Cancel include zone de promenadă, pavilioane de observație, amfiteatru pentru evenimente, servicii publice și dotări.



23 Activități publice în Parcul Văcărești (2017)

Interesul locuitorilor pentru utilizarea parcului ca loc de recreere și sport este în creștere.

Proiectul se înscrie în inițiativa colaborativă de protecție și punere în valoare a peisajului de la Văcărești. Save or Cancel constată că Parcul Natural Văcărești poate să aducă în patrimoniul național o zonă urbană cu o bogată biodiversitate și o vecinătate valoroasă pentru fondul construit local.



De aproximativ 10 ani, pe malurile Herăstrăului s-a accelerat un fenomen de creștere abuzivă, haotică și intensivă, a unei rețele de unități de alimentație publică, cu terasele aferente. Parc „de odihnă și cultură”, cel mai mare al capitalei, Herăstrăul reprezintă un studiu de caz pentru invadarea cu construcții a naturii din jurul lacurilor, fără planificare sau strategii de dezvoltare sustenabilă. Efectele în ansamblul lor sunt dezastruoase și dezechilibrează un ecosistem prestigios al Bucureștiului.

Din punct de vedere legislativ, Parcul Herăstrăul este protejat prin cel puțin două statute: de monument istoric și de spațiu plantat protejat, care nu admit niciun fel de intervenții care depreciază calitatea peisagistică sau modifică proiectul inițial. Totodată, este interzisă amplasarea de construcții și desfășurarea de activități cu efecte dăunătoare asupra vegetației și amenajărilor din parc. Cele două statute sunt încălcate fără vreo reacție și efecte pozitive din partea administrației.

Ultimul PUZ, elaborat în 2004 și niciodată pus în aplicare, număra aproape 50 de unități „parazitare”, deși planul parcului conține numai 4 (Pescăruș, Miorița, Debarcader, Herăstrău). Cluburile nautice au fost eliminate în mare majoritate, terenurile de tenis sunt strânse între pereți, generatoare și aparate de aer condiționat, iar alergătorii își fac loc cu greu pe aleile neîncăpătoare. Administrarea coerentă a parcului Herăstrău este o necesitate. De gestiunea parcului se ocupă Administrația Lacuri, Parcuri și Agreement București (ALPAB), ca serviciu public al Municipiului București. Funcționarea sa în Herăstrău se rezumă, însă, la câteva lucrări de întreținere și mai ales la încheierea contractelor de închiriere (sau chiar de asociere) pentru spațiile sale, pentru auto-finanțare. Sarcina asigurării legalității construcțiilor și funcționării revine însă chiriașului/ partenerului. Pentru un parc istoric de importanța Herăstrăului, ALPAB însă are obligația unui management responsabil, care să solicite realizarea unei strategii de dezvoltare integrată, menită să asigure protecția și întreținerea parcului și malurilor sale, dar în același timp să creeze destinații de recreere și relaxare sigure.

Proasta gestiune a legăturilor dintre maluri, posibilă doar prin traversarea podul CFR, a cauzat accidente mortale. Este o dovadă regretabilă a unei lipse de politică și responsabilitate pentru asigurarea unor destinații sigure de recreere și relaxare. Remedierea făcută în anul 2017 a fost, din păcate, tardivă.

Parcul Herăstrău este un reper urban în continuă decădere și nesustenabil din cauza dezechilibrelor care se manifestă în prezent în utilizarea sa.

→ Soluții

- 1 Clarificarea situațiilor juridice litigioase în privința unităților comerciale și a impactului lor în viziunea de dezvoltare a parcului, cu păstrarea celor care pot fi integrate cu activități reglementate, la standarde de calitate
- 2 Blocarea prin măsuri legislative și punitive a tuturor intențiilor de mărire a suprafețelor construite în detrimentul suprafețelor cu oglinzi de apă
- 3 Dezbateri publice pe tema setului de activități care pot fi desfășurate pentru diversificarea atractivității Parcului și elaborarea noului PUZ al Parcului Herăstrău
- 4 Refacerea Regulamentului de funcționare a parcurilor din București, pentru încurajarea parteneriatelor public-private, alocate transparent, cu scopul de a asigura întreținerea, protejarea și valorificarea parcurilor



24 Malurile Herăstrăului.

Exemplu pentru exploatarea exagerată și necontrolată a malurilor lacurilor bucureștene.

Situația din parcul Herăstrău se regăsește atât în parcurile istorice (Cișmigiu, Carol), cât și cele mai recente (IOR, Tineretului, Lumea Copiilor sau Parcul Național).

Lipsa de viziune pentru gestiunea parcurilor publice riscă să le transforme în spații de bălciuri temporare, care nu valorifică specificul spațiului verde și devalorizează scopul unui parc.

25 Parcul Herăstrăului (2017)

Malurile au devenit vulnerabile sub interesul comercianților, care au ocupat diferite porțiuni din parc, îngustând și aglomerând zonele de promenadă. Majoritatea construcțiilor deja existente (wc-uri, chioșcuri, terase, pontoane) au fost vândute sau închiriate pe sume foarte mici. În locul lor s-au deschis numeroase restaurante de lux și terase, deseori fără a respecta caracterul de spațiu verde al parcului. Prin cumularea abuzurilor, malurile lacului își pierd caracterul peisager.

Suprafețele asfaltate au o configurație apropiată de cea stradală, anulând valoarea peisajului și statutul de parc.



26 Parcul Herăstrău - alee de promenadă (2017)

Comercianții nu și-au limitat activitatea la interiorul chioșurilor (realizate în stil istoric inabil), pe care le-au extins cu diverse tarabe, mese, umbrele și alte acareturi. Reprezentanții municipalității au declarat că acestea sunt date spre exploatare de către o firmă privată, pe bază de contract și, deși li s-a solicitat să desființeze aceste amenajări, comercianții nu s-au conformat, urmând să se rezilieze contractul.



Bucureștiul are nevoie de copaci - coronament urban - și de o strategie a întreținerii lor în condiții de climă specifice (vânturi puternice, variații mari de temperatură) și poluare (praf, zgomot). Evenimentele meteorologice asemenea furtunilor din toamna lui 2017 ne amintesc frecvent de fragilitatea arborilor urbani în condiții meteo excepționale. Cauzele sunt mult mai adânci decât lipsa tăierii crengilor, așa cum se afirmă în general. Situația este de fapt invers: degradarea viabilității arborilor are loc prin tăieri agresive, realizate în cadrul unor șantiere de amenajare peisagistică în care se dezvoltă lucrări specifice necorespunzătoare, nesustenabile. La nivel administrativ, în spațiul european se discută de raportul de spațiu verde pe locuitor, nu în dimensiunea cantitativă, ci la cea calitativ-culturală a spațiilor urbane amenajate. Iar în acest context, fondul arborel al orașului deține rolul principal. Municipiul București încă nu discută despre patrimoniul arborel ca una din componentele peisajului urban, care necesită reglementări atât de ordin ecologic, cât și urbanistic. Iar eforturile privind gestiunea fondului arborel existent se dovedesc a fi devalorizante:

- mereu aceleași tăieri și curățiri necorespunzătoare, realizate de firme de alpiniști utilitari, angajați fără o minimă pregătire de către firme câștigătoare de achiziții publice de „întreținere arborel”, fără planificare și fără control;
- plantări iresponsabile, cu folosirea de specii nepotrivite, cu tehnologii neadaptate mediului urban, fără o integrare urbană;
- lucrări de construcții și amenajări urbane care afectează arborii existenți, nefiind prevăzute zone de protecție
- dezvoltări imobiliare cu străzi fără aliniamente plantate cu arbori.

După valul de toaletări iresponsabile din ultimii ani, problema șantierelor peisagere lipsite de considerație pentru arborii existenți (de multe ori exemplare bătrâne cu un aport ecologic imens pentru oraș) este îngrijorătoare, fondul arborel fiind decimat. Efectele și pierderile la nivel peisager (simbolic, afectiv, vizual, economic și ecologic) sunt deseori subestimate, acestea fiind detectabile, pe termen mediu și lung, prin uscarea unui număr însemnat de arbori, aparent nemotivat.

Un plan de management și reglementări de protecție este neapărat necesar. În acest sens, Asociația Peisagiștilor din România a elaborat un Ghid de bună practică pentru administrarea spațiilor verzi, cu specificații pe gestionarea vegetației, în care dezvoltă teme precum tăierea și protecția arborilor în cadrul lucrărilor de construcție sau amenajare. De asemenea, este necesară impunerea prezenței specialistului (peisagist sau inginer horticol) pentru a supraveghea intervențiile asupra vegetației existente în cadrul proiectelor urbane.

→ Soluții

- 1 Asumarea Ghidului de bună practică pentru administrarea spațiilor verzi și adaptarea procedurilor de execuție pe baza criteriilor ecologice și estetice
- 2 Inventarierea riguroasă a plantațiilor și realizarea de studii privind întreținerea arborilor
- 3 Acțiuni de informare și de educare la nivelul învățământului, cu sprijinul PMB și al ONG-urilor de profil
- 4 Plan director de regenerare și management al patrimoniului arborel



27 Ateneul și Palatul Regal

Intervențiile pe spațiile verzi sunt executate necorespunzător, anulând ani de dezvoltare ai arborilor urbani. Coronamentul își pierde astfel mare parte din funcțiile pe care ar trebui să le dețină, ducând la lipsa umbrei, degradarea peisajului cultural și crearea de modele false.

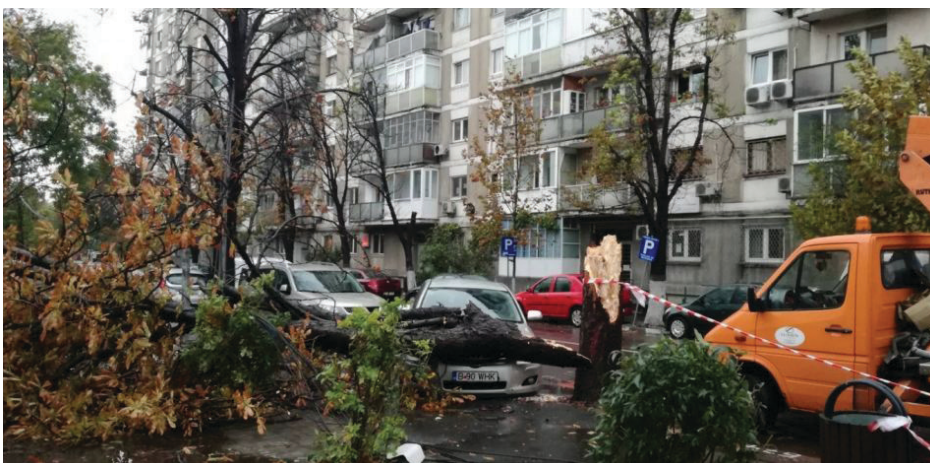


28 Bulevardul Magheru

Nu este stabilită nicio metodologie de înlocuire a arborilor urbani bătrâni. În lipsa acestei metodologii, bulevardele și străzile sunt expuse căldurii urbane, poluării exagerate și degradării vizuale

În București există tendința plantării unor arbori de dimensiuni mici sau a poziționării de arbuști în ghuivece pe alveolele de pământ destinate plantării, fără a ține cont de raporturile firești de scară arhitecturală și de eficacitate privind confortul urban

Plantarea de copaci de mari dimensiuni ar trebui încurajată ca formă de indentitate urbană și protecție.



29 Furtuna din decembrie 2017

Cu un bilanț de peste 140 de copaci doborâți, zeci de mașini avariate și mai mulți oameni ajunși în spital, furtuna a declanșat ulterior măsuri aplicate abuziv, prin acordarea permisiei de a tăia orice arbore despre care se consideră că reprezintă pericol public, inclusiv în parcuri sau pe artere istorice ale orașului. Acțiunile de refacere a coronamentului nu au compensat pierderile înregistrate de furtuni, fapt care odată cumulat în timp, slăbește rezistența masei plantate în grup.

Vecinătatea este reglementată prin legile de construcții, prin „acordul vecinului” - act oficial în aprobarea (sau respingerea) unei cereri de autorizație de construire. În contextul mutațiilor economice, culturale și sociale, vecinătatea - ca apartenență mutuală la un sistem de valori și o stare de spirit a comunității - pare că a devenit irelevantă pentru locuire. Cu toate acestea, buna vecinătate reprezintă un aspect esențial al confortului urban pe termen mediu și lung. Relația de vecinătate a fost înlocuită cu relații între diferite persoane fizice sau juridice, în baza unor acorduri și nu a unor interese comune sau simț comunitar. Utilizarea deficitară a raporturilor de vecinătate a format (și) în București mai multe paradigme:

- utilizarea acordului de vecinătate ca o formă de coerciție, bazată pe obligațiile legale ale codurilor de construcții: legea 50/1991 a autorizației, legea 350/2001 a urbanismului etc.
- devalorizarea relației de vecinătate (deseori generată din motive etnice) și apariția situațiilor conflictuale, presiuni de diferite tipuri și lipsă de coerență în proiecte.
- forțarea unor compromisuri de vecinătate nefirești (de tip blocuri între case), ducând la devalorizarea vechilor proprietăți și creșterea cotei terenurilor în detrimentul clădirilor
- deprecierea unor zone construite necontrolat prin decimarea comunității și apariția unor utilizatori detașați de locul pe care îl ocupă în raport cu întreaga vecinătate și cu diminuarea sau pierderea identității urbane
- deprecierea fondului construit și crearea de conflicte între vecini pe baza unor intervenții neunitare pe clădirile proprietate comună (vopsire fațade, polistirenizare, închideri de balcoane etc.)
- degradarea clădirilor prin lipsa de acțiune comună în a menține spațiile de interes comun (învelitoare, acoperiș, garduri, curți, scări, parcări etc.)

Lipsa de reacție la nevoile vecinătăților a dus în timp la o minimalizare a importanței acestora în politicile de dezvoltare urbană. Din această cauză, în ultimii ani s-au dezvoltat grupuri civice care își susțin drepturile și își exercită responsabilitățile, formate din locuitori afectați de efectele unei planificări urbane care ignoră vecinătatea și problemele specifice de ordine socială. Aceste inițiative necesită susținere din partea profesioniștilor care să traducă documentațiile și să punteze neregulile din timp pentru a fi evitate și asumate de administrație și investitori în proiectele viitorului. Buna vecinătate cere un balans fin între specialități diferite care lucrează împreună: antropologie urbană, arhitectură, urbanism.

→ Soluții

- 1 Simplificarea documentațiilor tehnice accesibile și pe interesul tuturor
- 2 Încurajarea tehnicilor de urbanismului participativ prin consultări publice extinse, pentru investiții care aduc derogări regulamentului general și pentru documentațiile de urbanism care prin reglementare afectează mai multe proprietăți din vecinătate
- 3 Politici publice de educație culturală care să valorifice legăturile din comunitate
- 4 Diversificarea unor tipuri de relații de co-proprietate care să favorizeze buna vecinătate



30 Modelul de placare (zona Unirii)

Bucureștiul a crescut în perioada comunistă prin modelul de „placare” a bulevardelor cu construcții noi, generând un model de risc pentru evoluția comunității locale. Modelul s-a perpetuat masiv și în perioada post-comunistă.

Acest model urbanistic falsifică ideea de bună vecinătate: bulevardul dă impresia de ordine, ascunzând conflictele inerente pe care le dezvoltă pe termen nelimitat fractura între structura urbană veche și blocuri. Din acest motiv, acest sistem urbanistic trebuie abandonat și regândit în folosul locuitorilor.



31 Strada Maria Rosetti

Relația de vecinătate conflictuală și anormală a devenit deja practică urbanistică de amploare, girată de administrația publică. Construcția de turnuri rezidențiale sau de birouri între case istorice este un fenomen de amploare care aglomerează orașul, creând congestii.

În acest timp, clădirile rămase în jur sunt devalorizate și depopulate. Este suficient ca în imediata vecinătate a terenului de investiție să fie un imobil cu regim de înălțime mai mare, ca acesta să poată obține un număr mare de niveluri.



32 Catedrala Sf. Iosif

Litigiul dintre Arhiepiscopie și fondul de investiții care a construit turnul de birouri cauzează blocarea zonei de 10 ani. Clădirile din jurul ansamblului sunt abandonate, iar zona este degradată de această relație de vecinătate eșuată.

Acest conflict de vecinătate putea fi evitat prin dimensionarea de comun acord a clădirii noi, printr-o acțiune mai fermă a administrației publice și a instituțiilor colaboratoare.

În acest moment, turnul de la Sf. Iosif rămâne un studiu de caz pentru lipsa de coerență, competență, viziune și putere a administrației locale, cu efecte colaterale majore.

Amânarea deciziilor juridice fragilizează buna vecinătate pe o bucată întinsă de oraș, generând efecte economice și cotidiene precare.

Mirajul noilor ansambluri rezidențiale de la periferia Bucureștiului, ca alternative de lux la cutiile de chibrit din cartierele dormitor, a luat locuitorii cu asalt. Dezvoltatorii imobiliari au profitat de dorința bucureștenilor de a avea aer curat și vilă la preț de apartament, făcând din aceasta dorință sloganul anilor 2000 - 2010. Așa s-au ars etape în extinderea planificată orașului către periferii, pentru că ritmul de creștere a noilor ansambluri rezidențiale de blocuri de vile individuale (construite în regie proprie sau fără autorizație de construcție), a fost mult mai mare decât puterea sau voința administrativă a autorităților locale ale județului Ilfov, cel mai mare furnizor de vile și cartiere rezidențiale.

Arhitectura ansamblurilor este realizată sub criteriile de calitate, prețul scăzut de execuție generală (între 500 – 800 e/mp conform analizelor financiare, cu terenul inclus) fiind dat de materiale și finisaje slabe, compartimentări interioare subțiri care nu durează și care, pe termen lung, vor necesita lucrări de întreținere pe care nu este clar cine le va suporta. Spațiile de locuit sunt în general înghesuite, cu suprafețele mici, bucătării lipsite de ventilație naturală sau fără lumină. În schimb, la vânzare prețurile medii variază între 1.400 – 2.000 e/mp, diferența fiind a dezvoltatorului. În multe cazuri însă, calitatea proiectelor de arhitectură și organizarea interioară a spațiului sunt sub standardele acceptate. Ansamblurile sunt realizate cu centre comerciale proprii, încercând să ofere toate facilitățile unui mediu urban activ. Formarea unor comunități este însă un aspect care necesită conlucrarea mai multor aspecte urbane, riscând să creeze mentalități închise, segregate.

Capitalele europene și nu numai s-au dezvoltat spre periferie, inelul central fiind protejat sub titulatura de “centru vechi”, de afaceri și turism. În orașe ca Viena sau Berlin nu se poate obține nicio autorizație de construcție dacă infrastructura nu este deja creată - drumuri asfaltate, curent electric, gaze, canalizare, internet și cablu TV. Lipsa utilităților promise a destrămat visul multor bucureșteni care se întorc acum, în 2018, în exod, înapoi în oraș. Același efect îl au și lipsa drumurilor asfaltate, a utilităților, precum și aglomerația cauzată de lipsa mijloacelor de transport din cartierele nou create. Zone ca Domnești – Prelungirea Ghencea, Militari, Bragadiru, Popești Leordeni sunt sufocate dimineața, șansa de a ajunge la timp la serviciu fiind reală dacă se pleacă cu 2 ore înainte de acasă. Acest ritm nu poate fi menținut pe termen lung, tendința fiind acum de depopulare a unor cartiere întregi, mai ales în zona de vest, unde se așteaptă inert inaugurarea metroului din Drumul Taberei, de ani de zile.

→ Soluții

- 1 Cartarea ansamblurilor rezidențiale realizate și din punct de vedere al standardelor de calitate, echilibrarea prețurilor acestora raportate la venitul mediu real din România
- 2 Mărirea aportului de inventivitate în soluțiile de locuire cu contribuția esențială a arhitecților; dinamica socială permite aplicarea unor soluții constructive care pot fi regenerare periodic și adaptate noilor nevoi sau destinații
- 3 Corelarea compartimentelor de apartamente cu vârstele categoriilor de utilizatori ai ansamblurilor și cu dotări specifice incluse
- 4 Modificarea Legii Locuinței pentru a acoperi zonele gri ale dezvoltărilor imobiliare, cu accent pe calitate



33 Ansamblu rezidențial între comunele Voluntari și Tunari

Ansambluri rezidențiale de la periferia Bucureștiului promit natură și liniște, bazate pe lipsa de dezvoltare din jur.

În realitate, îngrămădirea unui număr mare de apartamente creează disconfort. Extinderea cu construcții în imediata vecinătate va enclaviza ansamblurile, acum cu vedere la peisaj.

34 Cosmopolis (Ștefăneștii de Jos, Ilfov)

O tipologie a noilor ansambluri rezidențiale o reprezintă „comunitățile îngrădite”, din americanul „gated communities”. Realizate ca enclave îngrădite fizic și care își stabilesc un statut social și de confort de „comunitate”, ansamblurile relativizează relațiile de vecinătate.

„Gated communities” sau ansamblurile imobiliare cu acces limitat rămân deseori un concept de marketing imobiliar necontrolat care, în lipsa unui program integrat asupra investițiilor făcute, riscă să devină viitoarele ghetouri ale Bucureștiului.



35 Cartierul ANL Henry Coandă (Voluntari)

Blocuri de apartamente se amestecă cu vile cu regim mic de înălțime, în această lipsă de planificare care urmărește întregul perimetru înconjurător al capitalei.

Local, lipsesc drumurile, dotările și serviciile publice, deși se află în zone unde infrastructura a fost dezvoltată deja.



Eliberarea spațiilor de fostele platforme industriale a făcut loc amplasamentelor pentru mall-uri culturale, cu ofertă diversificată, dar și cu concentrări extreme care au acaparat spațiul public din cartierele-dormitor. Efectul este devastator pentru structurile de servicii care se întrepătrund cu locuirea și care au fost depreciate.

În acest proces de transformare urbană neplanificată locuitorii Bucureștiului au pierdut centrele „de cartier” tradiționale, din timpul comunismului. Aceste teritorii, care au fost destinate dotărilor, au fost parțial ocupate la timpul respectiv de școli, grădinițe, comerț, fără să acopere toate așteptările comunității. În prezent, aceste spații s-au devalorizat sau au fost exploatate din punct de vedere comercial, cu pierderi ireversibile de infrastructură locală. A rezultat o densificare excesivă, fără să poată fi acoperită și nevoia de parcare. Identitatea cartierelor și stabilitatea de bună vecinătate a fost deranjată și în ansamblu, confortul urban a scăzut, chiar dacă dotările s-au amplificat.

Astăzi, oferta spațiilor de petrecere a timpului liber este realizată preponderent în spații private, mall-uri de cartier sau în afara orașului, unde se găsesc servicii deschise pe timp de week-end. Noile centre comerciale și rezidențiale au generat însă trafic, ambuteiaje și a crescut nevoia de parcări. Timpul de deplasare crescut a forțat locuitorii spre spații de recreere accesibile cu autoturismul.

Transformarea modului de lucru, prin apariția profesiilor liberale și a firmelor de apartament, creează noi nevoi în cartiere, printre care creșterea serviciilor atât din timpul săptămânii, cât și pentru week-end. Nu în ultimul rând, Bucureștiul nu este în prezent un oraș al familiilor care să încurajeze participarea la evenimente urbane prin spații accesibilizate, care să permită interacțiunea comunităților de proximitate și să crească sentimentul de apartenență.

Cartierele-dormitor, în sens tradițional, sunt cartiere de zeci de mii de locuitori. Crearea unei scări necesită racordarea cu necesitățile actuale ale locuitorilor și familiilor.

În prezent, cartierele-dormitor necesită o reevaluare în sensul unui echilibru între oferta către cetățean, facilitatea deplasărilor și flexibilizarea structurilor de locuire.

→ Soluții

- 1 Identificarea unor obiective de identitate locală specifice cartierului, integrate în planul de dezvoltare dezbătut public, cu implicarea specialiștilor
- 2 Concursul de arhitectură este procedura cea mai firească de a găsi soluții optime pentru regenerarea cartierelor-dormitor și poate face parte din politica administrației publice centrale prin Primăria capitalei
- 3 Răspândirea spațială a economiei cu orientare spre zonele de vecinătate, prin crearea de locuri de muncă de proximitate;
- 4 Dezvoltarea rețelei de transport public de proximitate care să înlocuiască nevoia de automobil personal și a locurilor de parcare
- 5 Reintegrarea sistemelor de transport în comun pentru facilitarea legăturilor dintre cartiere
- 6 Recensăminte actualizate sau complete privind locuitorii Bucureștiului: categorii de vârstă, ocupație, stil de viață, modul de utilizare a spațiilor
- 7 Studii de piață privind oferta imobiliară, situația clădirilor de locuit cu risc seismic etc.



36 Ansamblul Favorit, Drumul Taberei, 2018

Lipsa de viziune post-comunistă pentru dezvoltarea dotărilor de cartier realizate anterior a dus la segmentarea și deteriorarea acestora.



37 Ansamblul Favorit, 1980.

Cinematograful Favorit este un exemplu. Deși a funcționat ca nucleu al complexului cultural dedicat cartierului până în anul 1997, potențialul său este ignorat de neutilizare, modificările și transformările recente incoerente.

În rândul comunității din București există un mic sector al inițiativelor de regenerare urbană, care reutilizează clădiri neutilizate sau subutilizate pentru a le adapta la nevoile actuale. „Refolosirea” unei clădiri, odată ce aceasta și-a pierdut scopul inițial pentru care a fost construită, nu este o practică recentă, dar a luat amploare odată cu identificarea oportunității de a utiliza spații în mod neconvențional, în condiții mai avantajoase economic în intervalul de timp în care nu sunt folosite. Din punct de vedere al dezvoltării durabile, aceste acțiuni sunt sustenabile pentru oraș. Cu atât mai mult, atunci când zone urbane întinse necesită intervenții, se impune acțiunea de regenerare urbană și rezolvarea aspectelor societale aferente.

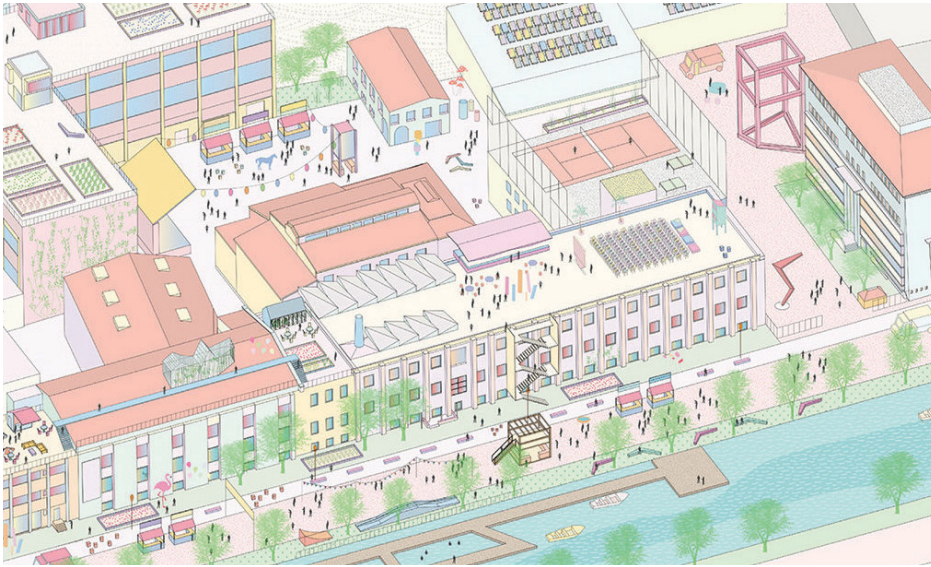
Un exemplu ar fi fostele platformele industriale care, după privatizare, au fost împărțite și utilizate în depozite și magazine de materiale. Alteori au rămas închise și lipsite complet de întreținere, în așteptarea unui proiect imobiliar, bazându-se pe valoarea terenului. În acest timp, nu au permis contracte de închiriere pe termen lung și nu s-au ocupat de întreținerea clădirilor sau de asigurarea condițiilor de siguranță pentru chiriași.

În această așteptare speculativă, conversia lor s-a realizat greoi, cu puține cazuri de succes. Uzinele Malaxa și regenerarea zonei limitrofe constituie în prezent o provocare pentru identitatea și prestigiul Bucureștiului.

Spațiile mari și centrale, deși neîntreținute, au atras atenția industriei creative și culturale, care a găsit oportunitatea de a lua, pe chirii modice, spații din siturile industriale. Majoritatea proiectelor sunt proiecte auto-generate, folosind resurse proprii sau obținute din sponsorizări, finanțări publice punctuale, devenind modele de antreprenariat urban. Nu fără dificultăți legislative, normative sau financiare, aceste inițiative testează reutilizarea spațiilor existente, adaptându-le la noi programe economice și culturale. Aceste acțiuni constituie baza unui program de regenerare urbană care să faciliteze accesul comunității extinse la spații cu potențial de reutilizare. În majoritatea capitalelor europene demolările construcțiilor existente au fost diminuate pentru a face loc inițiativelor de regenerare sustenabilă, creând facilități fiscale și programe de punere în siguranță care să readucă simțul comunității și să restabilească noi identități locale în oraș pornind de la cele existente. Industria creativă a crescut ca valoare economică în Europa, prin inițiative responsabile de valorificare, prin noi activități, variate, și care combină rolul economic cu cel cultural. Sprijinind aceste inițiative, orașul își dezvoltă un nou instrument de investiții soft, la o scară redusă, dar eficientă, care schimbă paradigma procedurilor realizate greoi pe licitații sau finanțări birocratice și măresc net atractivitatea orașului.

→ Soluții

- 1 Regenerarea urbană să devină o direcție obligatorie de intervenție în zonele existente prin programe și parteneriate public - private, cu organizații emergente
- 2 Programe de scutire de taxe pentru încurajarea companiilor tinere care desfășoară activități de interes public, comerciale și culturale deopotrivă
- 3 Posibilitatea utilizării spațiilor deținute de administrația locală, cu titlu gratuit, pe o perioadă care să acopere investițiile de amenajare și utilizare ale spațiului
- 4 Sprijinirea acestora, de către autoritatea locală, prin crearea de programe de consultanță juridică și administrativă
- 5 Crearea unor mecanisme de autorizare diferențiate



38 Industria Bumbacului, cartier Timpuri Noi

Cel mai reprezentativ ansamblu industrial din București, regenerat parțial pe direcții de dezvoltare similare cu cele europene.

Prin eforturile exclusiv private ale unor grupuri de tineri arhitecți și creativi, două dintre fostele hale industriale sunt transformate în hub-uri, spații de evenimente, birouri și ateliere. După privatizare acestea au fost utilizate ca spații de depozitare și magazine.

39 MATER, biblioteca de materiale

Cel mai nou concept dezvoltat în Industria Bumbacului este biblioteca de materiale Mater, prima de acest gen din sud-estul Europei. Proiectul este coordonat de o altă entitate din ansamblul industrial, Nod Makerspace, un spațiu de prototipare și open space pentru creativi. Proiectele generează activități în mod continuu, promovând activ reutilizarea fondului construit. Proiectul a fost realizat exclusiv prin inițiativă privată și adaptează fostele ateliere industriale în spații de activități culturale și comerciale.

Este un prilej de educare pentru viitoarele generații care vor întreține Bucureștiul.

40 Deschis Gastrobar Rooftop

Amenajată pe o fostă hală industriale, terasa funcționează pe sezonul estival. Spațiul este multivalent, fiind atât loc de evenimente private, cât și gazda unor seri de film sau concerte.



De mai mulți ani, Bucureștiul se golește în lunile de vară din cauza temperaturile estivale. Ecosistemul Bucureștiului suferă în ansamblul lui. În 2017, s-a înregistrat în București un record al temperaturii de vară din ultimii 60 de ani, iar acest lucru s-a resimțit la nivelul funcționării orașului: un concediu obligatoriu pentru cei rămași în oraș. Deși acest lucru este resimțit an de an, măsurile administrației pentru reducerea căldurii urbane rămâne doar la nivel declarativ. Măsurile de planificare urbană specifică lipsesc: transport public nepoluant, eficient și aerisit (în detrimentul autoturismelor personale care poluează), aliniamente de arbori maturi sănătoși, clădiri atente la consumul energetic, creșterea spațiile verzi, calitatea aerului prin eliminarea poluării, fântâni urbane, zone de umbră corelate cu traseele pietonale etc.

Clima Bucureștiului face necesară îmbogățirea spațiului public cu arbori maturi, a căror coroane să țină umbră (vara) și să reducă curenții de aer creați (iarna). Grupajele de arbori pot deveni instrumente eficiente în controlul temperaturii și umidității convenabile pentru locuitori.

Regulamentul general impune 30% spațiu verde pe fiecare parcelă. Deși aceasta este o măsură benefică, ea trebuie nuanțată deoarece se consideră spațiu verde și amenajările peste terasele spațiilor subterane. Acestea împiedică, de fapt, infiltrarea apelor în teren și creșterea vegetației arboricole care ajută la umbrire. Zone întregi de teren sunt betonate pentru crearea de suprafețe pentru parcări, atât la nivelul locuințelor mici, cât și la ansambluri rezidențiale și comerciale. În aceste suprafețe, excesul de apă colectat din precipitații, topiri sau furtuni, nu are unde ieși, ducând la inundația subsolurilor și afectarea fundațiilor. Vara, aceste suprafețe se încălzesc semnificativ, zonele asfaltate și betonate degajând căldură, încălzind aerul și accentuând poluarea deja excesivă a orașului.

Temperaturile caniculare, vânturile de câmpie, așezarea pe zona mlăștinoasă de-a lungul Dâmboviței și situarea într-o zonă seismică au făcut ca Bucureștiul să se dezvolte ca un oraș de câmpie, cu construcții de înălțimi mici amplasate aerisit între grădini urbane și maidane. Modernizarea și creșterea orașului ține de înțelegerea specificului terenului și climatei locale, care să fie integrate într-o planificare urbană durabilă. Planificarea urbană și climatul urban se pot influența reciproc în mod semnificativ, dezvoltând soluții sustenabile.

→ Soluții

- 1 Viziune ecologică și crearea de spații verzi cu arbori înalți, reținerea și completarea aliniamentelor stradale; întreținerea lor corectă prin dezvoltarea coroanei și amenajarea spațiilor verzi cu specii locale
- 2 Eliminarea construcțiilor temporare de pe spațiile verzi
- 3 Adaptarea detaliilor de arhitectură la modificările climatice: orientarea pe teren, vecinătăți, asigurare suplimentară contra vânturilor puternice, umbrirea fațadelor, copertine de protecție în zonele circulate intens, adaptarea pavajelor și finisajelor pentru a reduce supraîncălzirea și a permite infiltrarea apelor de ploaie
- 4 Colectarea și utilizarea apelor pluviale, amplasarea de fântâni urbane
- 5 Valorificarea Dâmboviței și a zonelor cu potențial peisagistic alăturat
- 6 Definirea unui proiect specific pentru cornișa înaltă a Dâmboviței (de la Grădina Botanică la Palatul Patriarhiei)



41 Râul Dâmbovița

Activată temporar ca spațiu public în 2015, cu ocazia Dâmbovița Delivery.

Dâmbovița este practic cel mai mare spațiu nefolosit al Bucureștiului. Restrâns la un canal care străbate orașul, râul nu este utilizat la potențialul său maxim. Dotările precum diguri, ecluze sau poduri sunt utilizate strict cu rol funcțional.

42 Piața Universității (2017)

În lipsa unei planificări urbane coerente orientate pentru moderarea căldurii urbane (prin creșterea zonelor umbrite, a coronamente urbane și amplasarea de fântâni de răcire a aerului), locuitorii Bucureștiului traversează instalații de pulverizare, o soluție minusculă și care consumă energie.

Deși sunt amplasate ca instalații temporare, acestea devin mijloace publicitare permanente, ocupând zonele de trecere din trotuar sau spațiile publice.



43 Fostul Ștrand Titan

Ștrandurile din cartierele dormitor ale Bucureștiului au fost abandonate sau au trecut sub administrare privată.

Din vechile ștranduri au mai rămas active:

- sub administrare privată: Văcărești, Crângași-Ciurel, Tineretului, Drumul Taberei
- sub administrare publică: Giulești.

Rămân inactive: Titan (cu 3 bazine), Uverturii.

În lipsa acestor spații publice, bucureștenii sunt privați de o infrastructură deja existentă care se irosește.



Programele de reabilitare termică a blocurilor au devenit un program popular necesar și, în același timp, un program de campanie electorală pentru funcțiile politice din București. Faptul conduce la acțiuni pripite, execuție superficială și rezultate riscante în timp.

În contextul unui număr mare de blocuri colective construite încă de la început sub standardele de calitate și a unui sistem de încălzire centralizat devenit neperformant, bucureștenii au acceptat rapid soluțiile de anvelopare. Prin fonduri europene, dar mai ales pe bugete locale, primăriile au elaborat programe de reabilitare pentru locuințe colective din perioada comunistă.

Sistemul public creditează 80% din valoarea lucrărilor și permite adoptarea mai multor tipuri de soluții în proiectele de reabilitare. În schimb, lucrările sunt realizate prin primării, pe baza unor licitații publice în care locuitorii nu sunt informați cu privire la calitatea lucrărilor pentru care, de cele mai multe ori, nu există garanție. La rândul lor, nici lucrările realizate în regie proprie nu sunt coordonate specializat. Dovadă stau blocuri reabilitate cu defecte de execuție sau improvizatii care pun în pericol viața oamenilor și deseori desfigurează o arhitectură prestigioasă.

Din dorința de a reduce costurile de execuție, lucrările de reabilitare au dus nu doar la pierderea caracteristicilor arhitecturale inițiale, dar, în anumite cazuri, la condiții de climat interior defavorabile (mucegai și condens). Termoizolarea cu polistiren a pus monopol pe piața de reabilitări termice, de multe ori cu riscuri necalculate de creștere a umidității și a lipsei de ventilare a spațiilor.

Dacă în cazul unor construcții realizate din beton prefabricat soluția cu polistiren poate fi acceptabilă, în cazul unor blocuri, vile sau case de cărămidă această soluție este una incompatibilă. Pentru clădirile istorice se aplică în mod mecanic aceleași procedee de izolare fără să se recurgă la soluții alternative care pot conserva arhitectura fațadelor existente.

Programele de reabilitare termică nu încurajează folosirea materialelor de calitate. Temperaturile de caniculă vara și temperaturi scăzute iarna, cu vânturi puternice și atmosferă umedă, necesită însă soluții de eficientizare energetică specifice pentru zona de câmpie, de aceea măsurile luate trebuie să respecte principiile eficienței energetice adaptate la condițiile locale.

→ Soluții

- 1 Dezvoltarea unui sistem de autorizare în care avizul de mediu să conțină un certificat de energie și analize detaliate a impactului investițiilor
- 2 Realizarea de studii, ghiduri și fișe întocmite de specialiști arhitecți care să arate alternative de control energetic la construcții, prin utilizarea unor materiale ecologice cu calități vizuale diverse (texturi, culori) și care pot genera identitate proprie spațiului
- 3 Monitorizarea și controlul intervențiilor de reabilitare în vederea verificării calității materialelor utilizate la execuție pentru respectarea standardelor creșterea pieței de construcții, într-o direcție care să asigure competitivitate și calitate
- 4 Menținerea caracteristicilor arhitecturii în proiectul de eficientizare energetică pentru protejarea calităților construcției
- 5 Încurajări fiscale pentru cazurile de bună practică și includerea lor într-un program de conștientizare publică



44 Incendiu în Sectorul 3 (2013)

Prejudiciile provocate de un incendiu pot fi apreciabil mai mari în cazul utilizării greșite a polistirenului, ceea ce permite focului să se extindă foarte ușor. Aceasta este părerea unor specialiști în domeniu și este urmarea expertizelor efectuate după mai multe incendii care au distrus clădiri rezidențiale sau blocuri de birouri.

Din articolul "Cultură și anti-sustenabilitate. Despre programul de reabilitare termică", 2017 <https://e-zepelin.ro/cultura-si-anti-sustenabilitate-despre-programul-de-reabilitare-termica/> Foto: Ștefan Tuchilă

45 Bloc cu arhitectură interbelică

Există soluții de eficientizare termică compatibile cu practicile de conservare a valorilor de patrimoniu construit, tencuieli speciale, compatibile cu rețelele și alcătuirile tradiționale, considerarea utilizării unor mijloace alternative de încălzire care să reducă costurile energiei (panouri solare, panouri fotovoltaice, pompe de căldură) atunci când ele sunt posibile și nu afectează imaginea imobilului.



46 Vatra Luminoasă - zonă protejată

În cultura comună neprofesională, „anveloparea” a început să fie aleasă tot mai mult, chiar și în cazuri în care acest lucru nu este necesar. În acest sens, sunt deja extrem de cunoscute cazurile „tencuielilor” cu polistiren aplicate pe garduri sau în alte situații care derapează de la ceea ce ar trebui să reprezinte tehnica în construcții. Aceste aspecte, cumulate cu lipsa de pregătire profesională și costurile reduse ale soluției, se răsfrâng dramatic asupra calității arhitecturii.



Termenul „inestimabil” se referă la valoarea culturală a patrimoniului construit, care odată dispărut, este dispărut definitiv.

Valoarea patrimoniului construit este estimabilă în termeni concreți, poate fi apreciată tehnic și este în creștere atâta timp cât ea este privită pragmatic și are ca țintă sustenabilitatea economică și culturală. În prefața documentului “Patrimoniul cultural contează pentru Europa” al Uniunii Europene, autorii informează că în domeniul valorificării patrimoniului pentru fiecare loc de muncă direct se creează alte 26,7 locuri de muncă indirecte (spre deosebire de industria producătoare de mașini care creează 6,3 locuri de muncă). Aceste rapoarte economice demonstrează că atât la nivel politic, cât și la nivel administrativ, patrimoniul cultural poate fi valorificat ca o resursă urbană a cărei exploatare inteligentă aduce beneficii din numeroase puncte de vedere: economic, cultural, social și ambiental.

Deși patrimoniului a fost declarat „obiectiv strategic național”, politicile urbane nu au dezvoltat un sistem de evaluare a clădirilor de patrimoniu, astfel că pe piață valoarea prețului imobiliar este evaluată în raport cu valoarea terenului și a oportunităților de dezvoltare. De aici rezultă pierderi de substanță istorică cu valoare economică din ce în ce mai crescută.

Pe lângă aceste aspecte, altă problemă majoră a investițiilor în patrimoniu o reprezintă lipsa posibilităților de creditare pentru cumpărarea sau restaurarea clădirilor de patrimoniu. Sunt excluse de criteriile de creditare clădirile cu clasă de risc seismic I, clădirile cu urgență de risc seismic, fără expertiză tehnică actualizată sau clădirile care nu pot primi asigurare din cauze de vechime sau de stare de conservare. Accesul la aceste proprietăți este astfel considerabil redus și lăsat în seama fondurilor de investiții și bugetelor publice. O reglare adecvată a chestiunii ar genera avantaje economice în exploatarea sustenabilă a patrimoniului.

Vulnerabilitatea patrimoniului derivă din lipsa de instrumente pentru o evaluare corectă și integrată a valorilor imobiliare și culturale. Prin urmare, este important ca Bucureștiul (administrația și societatea) să devină conștient de patrimoniul său ca resursă de dezvoltare. Aprecierea corectă, atât a câștigurile prin restaurare, cât și a pierderilor cauzate de distrugerea structurilor istorice construite (clădiri dar și echipamente) obligă administrația la decizii majore privind evoluția capitalei României.

→ Soluții

- 1 Evaluarea economică a patrimoniului, prin crearea unor criterii de stabilire și stabilizare a prețului de piață, orientative atât pentru proprietari, cât și pentru investitori
- 2 Politică publică de încurajare a investițiilor în clădirile istorice, prin programe integrate de finanțare și parteneriate public-private
- 3 Evaluarea reală a clădirilor de patrimoniu, prin stabilirea unor liste prioritare
- 4 Cartarea resursei imobiliare cu valoare de patrimoniu, în raport cu zonele de dezvoltare și politici publice axate pe facilități fiscale
- 5 Măsuri favorabile de asigurare și creditare prin credite bancare de dezvoltare, cu rate avantajoase, pentru încurajarea tranzacțiilor clădirilor de patrimoniu



47 Moara lui Assan

Moara lui Assan este ilustrativă pentru complicitatea cu care statul acceptă distrugerea patrimoniului. Moara se află în litigiu.

Sistemul de evaluare a unei proprietăți rareori include criteriile culturale, istorice sau estetice, fiind evaluate cele care țin de dimensiunea parcelei și amplasament. Presiunea este mai mare pe clădirile din zona centrală, acolo unde prețurile terenurilor sunt mai mari, unde investițiile solicită indicatori urbanistici cât mai ridicați. Până la aprobare acestor documentații, clădirile sunt neîntreținute, abandonate sau vandalizate.

48 Visarion 8 (2011)

Construită între 1905 - 1906 după planurile arhitectului Berindei pentru George A. Solacolu, vila a dispărut fizic începând din 2001, prin demontări și incendii.

Clădirea se află în zona construită protejată Lascăr Catargiu, alături de alte vile ale arhitectului Berindei. Cu toate acestea clădirea nu a fost clasată ca monument istoric.



49 Visarion 8 (2018)

După mai multe solicitări de demolare refuzate, ultima realizată în 2016, clădirea a dispărut după iarna lui 2017.

Deși Poliția Locală a solicitat punerea în siguranță a imobilului, fără însă a sancționa proprietarii imobilului de-a lungul acestor ani. Nici administrația locală, PMB sau Direcția de Cultură nu au luat măsuri pentru evitarea pierderii acestei clădiri, foarte valoroase pentru ansamblul vilelor lui Berindei de la Lascăr Catargiu.



Prin decretul nr. 92/1950, cele mai fastuoase rezidențe deținute de societatea înstărită a Bucureștiului au fost naționalizate pentru a deveni sediile instituțiilor de stat sau locuințe sociale. Proprietățile au fost divizate fără noimă între mai mulți locatari, în care fiecare a avut libertatea să își amenajeze locul după nevoile proprii, fără să țină cont de ansamblu, specificul clădirii sau valoarea sa culturală. 40 de ani mai târziu, instituțiile publice au primit drept de proprietate asupra vilelor și caselor ocupate la momentul respectiv. Cele locuite au fost scoase la vânzare pe bucăți, către vechii locatari sau către privați, la o valoare joasă a pieței.

Retrocedările au strânit procese lungi și încete de succesiuni discutabile și cumpărări speculative care încă sunt în curs. Multe conflicte juridice s-au finalizat în majoritatea cazurilor cu restituiri târzii de clădiri neîntreținute, cu probleme structurale și devalorizate prin intervențiile deceniilor anterioare: decorații distruse, compartimentări parazitare, lipsă de întreținere sau modificări structurale. Starea precară a multor case aflate pe terenuri centrale a tensionat piața imobiliară, creând diferite situații tipice:

- supraevaluarea prețului de vânzare, blocând proprietățile în așteptarea unui proiect imobiliar care, în general, a valorificat terenul și nu construcțiile: deseori aceste cazuri au dus la abandonul clădirilor, pentru a nu fi plătite utilități și impozite
- utilizarea ca locuințe însă fără investiții în clădire, fie din cauză că proprietarul nu și-a permis acel proiect, fie pentru că așteaptă să vândă casa, fapt care a dus, într-un termen foarte scurt, la degradarea unui fond construit valoros
- reutilizarea clădirilor prin transformarea funcțională, în care unele clădiri au fost restaurate cu menținerea caracteristicilor, altele fiind mutilate sau alterate.

Fondul mare de case din București constituie încă una dintre valorile pe care capitala le poate fructifica în folosul identității proprii. Aceste clădiri sunt parte importantă a istoriei culturale și dovada alinierii Bucureștiului la curentele culturale internaționale. Procesul ineficient și greoi de retrocedare este o piedică pentru punerea în valoare a acestora și restabilirea rolului lor în identitatea orașului.

→ Soluții

- 1 Identificarea unui program logic de întreținere a caselor blocate juridic de retrocedări sau litigii, pentru a evita dispariția sau degradarea lor (creșterea costurilor de refuncționare este direct proporțională cu amânarea intervențiilor);
- 2 Mecanisme flexibile care să încurajeze și să accesibilizeze aceste case naționalizate către mai multe categorii de utilizatori;
- 3 Inventarierea proprietăților valoroase, cu prezentarea stării de fapt și a regimului de proprietate;
- 4 Obligativitatea pazei clădirilor valoroase și neutilizate, pentru blocarea vandalismului; respectarea efectivă a legii monumentelor istorice în forma actuală;
- 5 Politică instituțională de promovare a proprietăților de patrimoniu pe piața imobiliară de dezvoltare, cu condițiile de menținere a statutului lor firesc, legal, pentru a echilibra excesele care se manifestă în piața imobiliară;
- 6 Programe subvenționate pentru intervențiile de urgență la clădiri;
- 7 Regulamente de co-proprietate și programe de informare pentru proprietari.



50 Vila Miclescu (2018), Bulevardul Kiseleff

Finalizată în anul 1902 de arhitectul Ion Mincu pentru avocatul Jean Miclescu, vila a fost naționalizată în 1948 și utilizată de Uniunea Artiștilor Plastici. Din 1994 este cumpărată de un privat pentru teren, lăsând construcția abandonată și degradată. În 2011 Ministerul Culturii dă în judecată proprietarul pentru infracțiunea de distrugere, dar Tribunalul Sectorului 1 a decis neînceperea urmăririi penale.

51 Casa lui Pompiliu Eliade, Splaiul Unirii

Blocaje juridice, de proprietate sau financiare, lipsa co-proprietății, lipsa actelor, documente incomplete, clădiri neîntreținute, contribuie de asemenea în devalorizarea clădirii în raport cu terenul.

În cazul casei Pomiliu Eliade, imobilul este utilizat impropriu în raport cu valoarea pe care o are. Conform legii monumentelor, dacă proprietarul nu își respectă atribuțiile de întreținere și pază, această datorie revine autorității locale.



52 Casa Gheorghe Petrașcu, Piața Romană

Un exemplu de dezvoltare pozitivă a patrimoniului include o bună restaurare a clădirii și ulizarea sa, cu scop public sau privat, însă cu dimensionarea corectă a activităților la interior, pentru a nu pune presiune pe structura istorică prin condițiile de exploatare (număr prea mare de utilizatori, risc de incendiu, modificări structurale majore, înlocuiri de elemente originale etc.)

Casa Gheorghe Petrașcu este un caz de fostă clădire naționalizată utilizată de companii private în scop de prestigiu, din 2011.



Intervenția pe o casă istorică din zona construită protejată este descurajantă pentru proprietar, deoarece procesul de autorizare este foarte lung și complicat. Pentru cetățeni nu este clar rolul arhitectului, procedura legală de intervenție, ce soluții tehnice poate alege, cum poate îmbunătăți eficiența energetică a clădirii. Nu în ultimul rând, are nevoie de o echipă de execuție calificată, care să respecte proiectul, să utilizeze materialele în mod corect și să ofere garanție la lucrările executate.

În lipsa unei culturi a construirii și a dezvoltării practicii, multe intervenții pe clădirile vechi ale Bucureștiului s-au realizat neprofesionist, afectând casele și alterând peisajul urban.

Lipsa de profesioniști în domeniul arhitecturii istorice se reflectă în starea precară a clădirilor istorice și asupra modului în care acestea au fost reabilitate cu materialele nepotrivite. Pe lângă mutilările estetice realizate, reabilitarea termică a caselor istorice cu soluția cea mai ieftină (placare exterioară cu polistiren) creează probleme la nivel de microclimat interior, afectând calitatea vieții.

În cazul clădirilor istorice, placarea cu polistiren – pe lângă anularea completă a esteticii fațadelor – blochează ventilația aerului, creând disconfort prin creșterea umidității în structură și în spațiile interioare. De asemenea, tâmplăriile au rolul lor în metabolismul caselor. Vechile tâmplării de lemn permit ventilarea aerului de la interior, lucrând împreună cu pereții de cărămidă și mortarele permeabile.

Blocajele însă pleacă de la lipsa unui cadru (legal, financiar, al pieței de materiale) care să sprijine intervențiile corecte și să încurajeze întreținerea ca soluție preventivă. Din această cauză, inclusiv piața imobiliară de profil evită casele istorice și preferă să se axeze pe proiecte noi de investiții care sunt mai accesibile și mai rapide.

Lipsa de cercetarea în tencuielile istorice, de exemplu, se resimte în calitatea intervențiilor pe clădiri istorice cu valoare de monument, unde se folosesc tencuieli industriale. Vibrația vechilor texturi și varietatea cromatică a caselor bucureștene sunt înlocuite cu suprafețe sterile și culori uniformizante, care depreciază clădirile și le reduc semnificația culturală. Recuperarea cunoștințelor despre construcțiile vechi devine astfel o chestiune de interes public, care va ajuta la o mai bună reutilizare, înțelegere și apreciere a caselor vechi.

→ Soluții

- 1 Educația specialiștilor cu privire la materialele utilizate, prin studii de piață care să compare materialele și tehnicile de construcție de pe piață
- 2 Crearea de echipe specializate de muncitori în restaurare, prin dezvoltarea studiilor, cercetărilor și practicilor constructive;
- 3 Lucrări realizate cu profesioniști pentru garanția lucrărilor
- 4 Realizarea de ghiduri privind lucrările de întreținere trebuie astfel să respecte tiparul sistemului constructiv – prin refacerea atentă a finisajelor, mortare permeabile, aerisiri de fundații, eliminarea infiltrațiilor de apă, evitarea punților termice, ventilația și eficientizarea energetică a casei
- 5 Îndrumare și consultanță generală pentru populație care să ofere soluții locuitorilor și profesioniștilor



53 Zona Kiseleff (2018)

#catalogbucurești

Bucureștii păstrează multe clădiri încă aflate în stare bună de conservare. Acestea suferă degradări firești cauzate de condițiile climatice și care, în lipsa unor programe de informare și facilitare a lucrărilor de intervenție, se vor agrava în timp, cu costuri mai ridicate de reparație.

54 Exemplu pozitiv

În Controceni - Broșura (2017)

Broșura realizată de asociația InCotroceni este dedicată comunității și ilustrează exemple de aplicare a regulamentului de zonă construită protejată nr. 54 - Cotroceni

Prin acest demers, asociația înlocuiește o acțiune de informare care în mod normal ar trebui să fie elaborată, sau cel puțin coordonată și susținută de administrația locală.



str. Dr. Dimitrie Drăghiescu

55 Exemplu negativ

În Controceni - Broșura (2017)

Demersul are ca rol creșterea gradului de conștientizare a locuitorilor privind patrimoniul arhitectural și urbanistic al cartierului Cotroceni. Exemple pozitive sunt prezentate în raport cu exemple negative pentru a facilita înțelegerea caselor istorice.



str. Dr. Joseph Lister - casă demolată în anul 2017

Odată cu apariția explozivă a cinematografelor multiplex din mall-urile bucureștene, tehnologizate, mai confortabile și mai profitabile, cinematografele istorice au fost împinse spre faliment. Din această mutație, doar cinematografele care s-au re tehnologizat și orientat spre o nișă clară au putut supraviețui. Spațiile ocupate de cinematografe au decăzut și au influențat negativ contextul socio-cultural învecinat.

Astăzi, spațiul public bucureștean este privat de efervescenta culturală a sălilor de cinema și spectacol din centrul istoric. Bulevardul Magheru și Regina Elisabeta sunt doar unele dintre locurile care au pierdut spațiile culturale valoroase care le-au adus notorietatea. Similară este situația cartierelor bucureștene care și-au pierdut sălile de cinema și centrele culturale, multe fiind abandonate sau demolate.

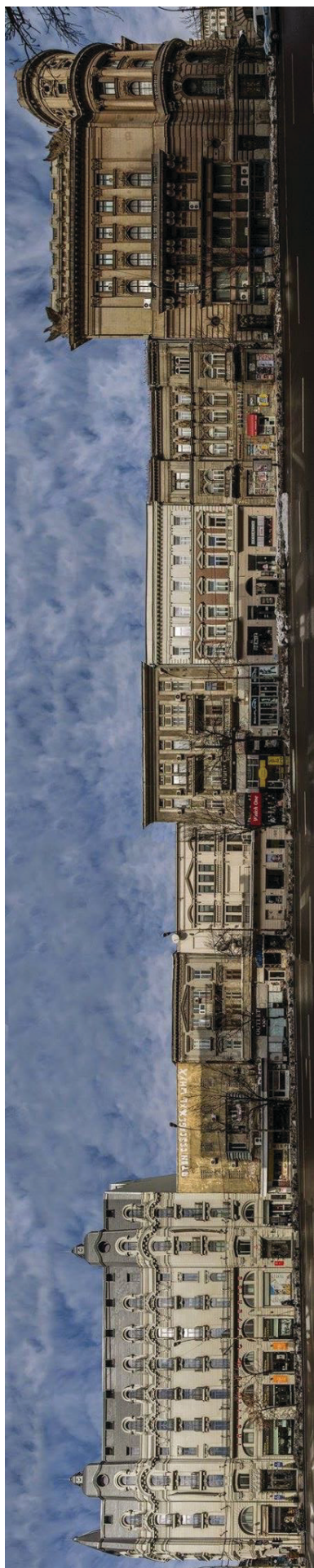
În lipsa unor strategii de transformare și reutilizare a acestor spații, orașul a pierdut săli mari de spectacole și evenimente pentru comunitate, amplasate în diferite zone din oraș. Recenta închidere forțată a unui număr mare de spații culturale din clădiri cu risc seismic (exemplul bulevardului Magheru), în special cinematografe, teatre și galerii de artă, a crescut nevoia, deja acutizată, de spații independente, dedicate culturii. Acest lucru s-a întâmplat fără demararea, în paralel, a unor proiecte de consolidare și valorificare.

Prin calitățile lor expresive, aceste clădiri fac parte din peisajul urban al centrului Bucureștiului. Sunt construcții cu calități arhitecturale și estetice deosebite, a căror valoare reală trebuie analizată în folosul spațiului public și al comunităților. Poziția lor centrală atrage constant atenția asupra valorii lor, ca valoare imobiliară, astfel că lipsa de acțiune face dificilă păstrarea lor.

Lipsa de responsabilitate în administrarea acestor clădiri expune cinematografele rămase la degradări din ce în ce mai rapide și mai puternice, pentru ca în viitor să existe riscul ca următorii proprietari să primească structuri afectate, distruse, neutilizabile și costisitoare în întreținere. Cu excepții care pot fi refăcute pentru a-și deservi scopurilor culturale actuale cu investiții minimale, majoritatea clădirilor reprezintă un pericol public și riscă să devină pretexte pentru speculă imobiliară.

→ Soluții

- 1 Crearea unor modele debirocratizate și transparente, integrate public-private, de dezvoltare a clădirilor istorice cu cinematografe, cu interes cultural diversificat
- 2 Subvenții de cultură și facilități fiscale de încurajare a atragerii de noi utilizatori și programe de dezvoltare
- 3 Sensibilizarea audienței față de patrimoniul cultural, relevând potențialul acestuia pentru sectorul cultural independent
- 4 Promovarea creațiilor contemporane locale și susținerea artiștilor tineri prin spații de lucru și practică artistică
- 5 Realizarea unui program special pentru consolidarea, restaurarea și adaptarea clădirilor la noi programe, prin concursuri de arhitectură și consultări publice
- 6 Realizarea unui parteneriat public-privat pentru realizarea intervențiilor de urgență pentru stoparea sau prevenirea distrugerilor



56 Bulevardul Elisabeta

Salba de cinematografe a dat viață întregului bulevard Elisabeta, care acum și-a pierdut valențele de spațiu public animat.

Cinematograful ARPA (Actuala Sală Cinema, Cercul Militar Național)

Cinema ARPA, aflat în Cercul Militar Național, a fost înființat în 1929 de către Asociația Română pentru Propaganda Aviației. Astăzi sala este dedicată evenimentelor și ceremoniilor.

Cinema București (fostul cinema Trianon - închis)

Imobilul lipit de Cercul Militar Național este trecut în lista monumentelor istorice sub numele Cinema București și este datat din prima jumătate a secolului 20. În 1925, aici funcționa Cinematograful Trianon, schimbându-i-se numele în 1948, și făcea parte din lanțul de cinematografe de pe Bulevardul Elisabeta. Ultima proiecție de la Cinema București a avut loc în 2004, ca mai apoi sala din centrul capitalei să devină depozit.

Cinema Lumina (Actual Club Quetesh)

Cinema Lumina făcea parte din lanțul cinematografelor de pe Bulevardul Elisabeta. Astăzi, urmărind fotografiile de epocă, descoperim că fațada a fost modificată, motiv pentru care pot apărea confuzii când vine vorba de localizarea fostului cinematograful.

Cinema Festival (Regal) (Actual Kristal Club)

Cinema Festival și Cinema Vezuviu au împărțit pentru o perioadă același număr de stradă pentru ca apoi să se unească sub numele de Cinema Festival. Vitrina sa este inactivă.

Cinema Clasic și Teatrul de vară Alhambra (Actual Cinema Capitol - închis)

Ca urmare a acțiunilor de reactivare din 2008 – 2016, Save or Cancel propune în 2017 – 2018 o campanie de conștientizare și de sensibilizare față de patrimoniul cultural național, cu aplicație pe Cinema / Teatrul de vară Capitol, relevând potențialul de hub cultural independent al ansamblului.

Cinema Teatrul Bulevard Palace (Actual Auditoriu Sillas, Institutul Cervantes)

Sala multimedia se află la parterul clădirii Gambrinus, are o capacitate de 112 persoane și o suprafață de 157,20 mp. Este destinată organizării de conferințe, expoziții, proiecții de film, recitaluri de muzică și reuniuni, în general.

Conform Institutului Național de Statistică prin Recensământul Populației și Locuințelor din 2011 (ultimul realizat), în București existau 132.171 imobile de locuit, cuprinzând 844.541 locuințe. Dintre acestea, 86.662 imobile de locuit (65,2% dintre imobilele din București) sunt construite înainte de 1980, iar 31.511 imobile de locuit (23,7%) au fost construite înainte de 1945. Nu există informații publice referitoare la numărul de persoane care locuiesc în fiecare dintre aceste tipuri de imobile, respectiv în clădirile construite în diferite perioade de timp. Informațiile publice de pe pagina web a Primăriei Municipiului București cu privire la imobilele expertizate tehnic și încadrate în clasa I de risc seismic cuprind anul construcției, numărul de etaje și numărul de locuințe al acestor imobile, dar nu și numărul locuitorilor sau alte informații de detaliu despre ocuparea acestora. Reducerea riscului seismic a fost declarată ca prioritate legislativă guvernamentală, fiind adoptată Ordonanța Guvernului nr. 20 din 27 ianuarie 1994 privind măsuri pentru reducerea riscului seismic al construcțiilor existente. În perioada ce a urmat aprobării OG nr.20/1994, la inițiativa ICRAL/AFI au fost realizate numeroase expertize tehnice pentru imobilele cu locuințe ce urmau a fi vândute locatarilor. Tot prin OG.nr.20/1994 a fost realizat Programul anual de acțiuni pentru proiectarea și execuția lucrărilor de consolidare la clădiri de locuit multietajate, încadrate prin raport de expertiză tehnică în clasa I de risc seismic (care prezintă pericol public), program de finanțare gestionat în prezent de Ministerul Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene. La sfârșitul anului 2015 Parlamentul a adoptat modificarea OG nr. 20/1994 stabilind interdicția de a desfășura activități comerciale, turistice și de divertisment în clădirile cu risc seismic.

Per ansamblu, programul s-a dovedit ineficient și nu a contribuit la reducerea riscului seismic pentru fondul de clădiri din București. Închiderea spațiilor cu altă destinație decât cea de locuit accentuează decăderea și degradarea clădirilor vechi, fiind neatractive pentru viața economică.

Eșecul programului de diminuare a riscului seismic este cauzat de: lipsa de transparență a programului, lipsa de informare și implicare a cetățenilor, impunerea soluției și a executantului fără consultarea proprietarilor, costurile mari pe care proprietarii trebuie să le suporte, fără a avea posibilitatea de a cunoaște detaliile și de a negocia, lipsa de facilități (mutarea locatarilor, sprijin pentru proprietarii cu posibilități reduse etc.).

→ Soluții

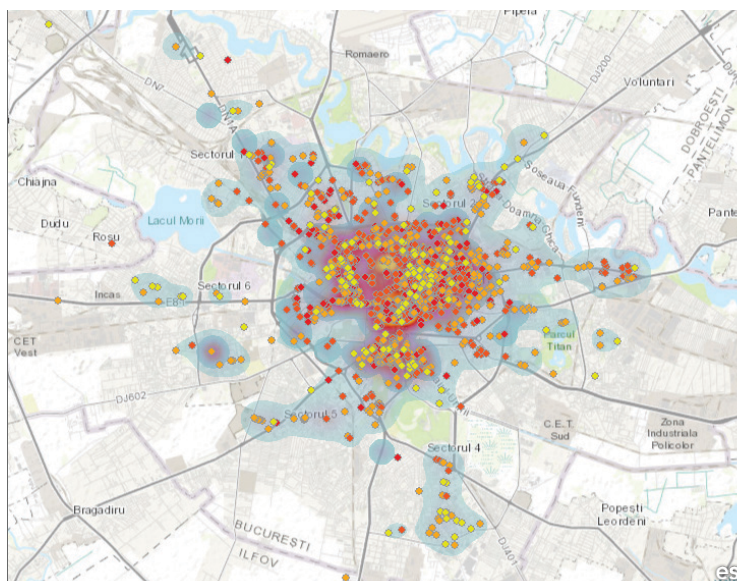
- 1 Refacerea și completarea OG 20/1994 pentru a asigura cooperare între proprietari, asigurarea de locuințe temporare, proceduri de intervenție diversificate, proiecte integrate (corelare cu Legea nr. 153/2011 privind măsuri de creștere a calității arhitectural-ambientale a clădirilor), nu doar consolidări structurale
- 2 Extinderea și diversificarea surselor de finanțare publice cu fonduri și creditări private, cu un control mai atent al licitațiilor publice
- 3 Refacerea expertizei (ca obiect sau în bloc) cu normative actualizate și dezvoltarea unui post de cercetare a fizicii construcțiilor istorice
- 4 Programe de informare și educare a publicului

Imobile expertizate tehnic din punct de vedere al riscului seismic încadrate în categorii de urgență [conform normativului de proiectare P100-92]

- Categorie de Urgență U1 - 314
- Categorie de Urgență U2 - 599
- Categorie de Urgență U3 - 666

Expertizate și neîncadrate - 151 (conform P100/3-2008)

Densitate U1, U2, U3



57 Harta riscului seismic în București.

Autor: Alert - proiect de conștientizare

Bucureștiul este capitala europeană cu cele mai mari probleme legate de riscul seismic. Cu toate acestea, măsurile de prevenire și lipsesc, iar locuitorii trăiesc constant sub amenințarea unui eveniment catastrofal de forță majoră.

Conform datelor oficiale publicate pe site-ul Primăriei Municipiului București - iunie 2017

Esri Romania, Esri, HERE, Garmin, USGS, METI/NASA, N

58 Blocul Patria

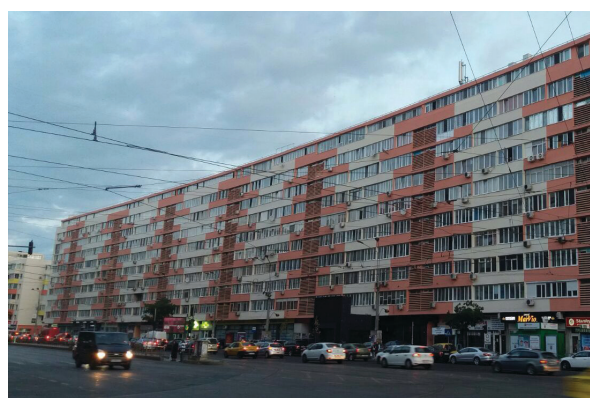
Riscul seismic rămâne principala cauză pentru abandonul sau depopularea clădirilor din centrul istoric al Bucureștiului. Din cauza procedurilor netransparente și greoaie, locuitorii preferă să abandoneze clădirile decât să le consolideze.

Bulevardul Magheru deține unele dintre cele mai valoroase clădiri expertizate cu Risc Seismic 1. În eventualitatea unui cutremur, se va pierde nu doar un fond construit foarte valoros, dar și o parte din istoria orașului.

59 Bloc de locuințe Ștefan cel Mare

În perioada 2001-2016, MDRAP a efectuat plăți în baza cererilor formulate de autoritățile locale de aproape 80 de milioane de lei. Au fost consolidate în acest interval de timp 19 clădiri din București. În perioada 2010-2015, alocarea bugetară a fost consumată în proporții cuprinse între de 25% și 84%. În 2016 au fost alocați 25 de milioane de lei pentru 33 de lucrări de intervenții, din care 29 de intervenții în București și 33 de lucrări de proiectare.

Deși este asociat clădirilor istorice, riscul seismic afectează însă și clădirile mai recente, construite în comunism.



Demolarea Halei Matache pentru a lărgi strada Berzei a fost ultimul caz din istoria urbană recentă care a promovat modelul de „placare” al Bucureștiului secolului XX. Un proiect realizat fără un masterplan general care să anticipeze viitoarele construcții și să pregătească măsuri de regenerare urbană a cartierului. Exproprierea și depopularea cartierului Matache au dus la deprecierea generală a zonei cu pierderi economice importante și o imagine urbană defavorabilă pentru orașul capitală. Incapacitatea administrației de a rezolva problemele rezultată din această chirurgie urbană lasă în continuare strada Berzei-Buzești într-un con de umbră. Justificarea lărgirii axei Berzei – Buzești cu argumentul compensatoriu de a pietoniza complet Calea Victoriei și a lărgi trotuarul bulevardului Magheru nu a fost aplicată. Zona impune realizarea unui concurs de soluții pentru refacerea țesutului urban al cartierului. Dar nici acest demers nu s-a concretizat până în prezent.

Soluția de trafic, în cazul Berzei-Buzești, nu a fost integrată în nevoile cotidiene ale cartierului istoric și au rezolvat numai o mică parte din problemele zonei, generând în schimb conflicte ample de confort urban, identitate culturală și utilizare pragmatică a teritoriului.

Chestiunea traficului presupune o viziune complexă în care traficul este integrat în mobilitatea urbană. Neglijând acest concept, actualele soluții de trafic generează agresiuni inutile în zonele construite.

Cartierele orașului nu sunt o problemă strict rutieră și nici exclusivă a patrimoniului. Orașele europene au ales să valorifice patrimoniul inclusiv prin soluții de mobilitate urbană, cum ar fi optimizarea transportului public și pe cel alternativ. Tranziția la noile politici de mobilitate nu s-a făcut ignorând populația, ci cooptând-o în realizarea modificărilor, educând atât funcționarii publici, cât și locuitorii.

Recenta poziție PMB privind Supralărgirea Calea Călărașilor demonstrează faptul că studiile reale de mobilitatea urbană din București nu s-au realizat încă și că măsurile de rezolvare a traficului auto nu sunt încă cunoscute și aplicate de decidenții politici. E un fapt cunoscut că o arteră de circulație mai largă nu fluidizează traficul ci, dimpotrivă, aduce mai mult trafic în oraș și implicit mai multă congestie. Fără a fi dublate de o strategie de mobilitate pentru toată zona centrală, intervențiile punctuale promovate de inginerii de trafic sunt inevitabil sortite eșecului pe termen mediu și lung.

După toate transformările urbane axate pe trafic și infrastructură, Bucureștiul moștenește o sumă de probleme foarte costisitoare și efecte colaterale: exproprieri cu degradarea comunității, ilegalități, blocaje legislative, timp pierdut. Oferă la schimb creșterea congestionărilor, scăderea calității aerului, diminuarea spațiului public și creșterea gradului de poluare.

→ Soluții

- 1 Regândirea regulamentelor de zonă protejată prin asocierea studiilor de mobilitate urbană cu politicile de regenerare urbană pentru a corecta din erorile urbanistice anterioare și a da soluții reale de conservare, modernizare și punere în valoare a zonelor istorice
- 2 Realizarea concursului despre reamplasarea Halei Matache, conform avizului Ministerului Culturii și temei de concurs care se află în posesia PMB
- 3 Realizarea de priorități pornind de la studii de trafic complete



60 Hala Matache

Hala Matache, împreună cu multe alte clădiri monumente istorice din jur, a fost demolată în 2013 de Primăria Capitalei, pentru a fi lărgită strada Buzești - Berzei.

Ordinului Arhitecților București solicita din 2011 organizarea unui concurs deschis de arhitectură integrată într-un concept de regenerare a cartierului, pentru care a înaintat tema la PMB. De mai multe ori de-a lungul anilor, Primăria a anunțat inițierea unui concurs de arhitectură pentru reconstrucția halei Matache.

Acesta nu a fost realizat.



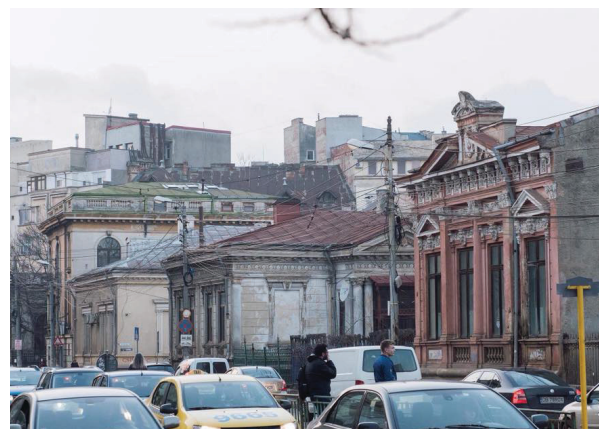
61 Bulevardul Uranus (diametrala Berzei-Buzești)

Pentru construirea acestei noi artere de circulație au fost demolate 90 de case, printre care și clădiri monument istoric, și au fost expropriate circa 1.000 de persoane.

62 Calea Călărașilor, o reeditare a Berzei-Buzești?

În 2018, Primăria Capitalei a alocat în buget suma de 175.000 lei pentru un studiu de fezabilitate pentru „Supralărgire Calea Călărașilor”. Supralărgirea presupune demolări locale, pe ambele părți ale străzii fiind 65 de clădiri monument istoric și clădiri vechi care aparțin zonei construite protejate Calea Călărașilor.

Există posibilitatea de a rezolva traficul fără demolări. Reprezentanții Primăriei Capitalei spun că proiectul nu este stabilit, urmând ca prin studiul de fezabilitate să se decidă dacă se va lărgi strada și în ce condiții.



Funcția de city manager, cu rol de a crește performanța în gestiunea urbană, are o existență deja consolidată în capitalele europene, dar în sistemul administrativ românesc, a apărut cu întârziere.

În legislația românească, pe baza prevederilor legii administrației publice locale, primarul poate propune consiliului local înființarea funcției de administrator public (city manager). Numirea în funcție se face, conform legii, pe bază de concurs. În mai 2017, Primăria Municipiului București a scos pentru prima dată postul de administrator public la concurs, pentru a delega unele activități de specialitate din reponsabilitatea primarului către o persoană cu specializare și experiență în administrație și urbanism. Tocmai de aceea, stabilirea criteriilor și a atribuțiilor specifice, precum și conținutul contractului de management și profilul profesional al administratorului public ar fi trebuit comunicate și discutate public, transparent.

Prin tema de concurs, PMB nu a clarificat viitoarele atribuții ale administratorului public, domeniile și serviciile publice pe care acesta urmează să le coordoneze sau cerințele specifice care să definească profilul profesional solicitat. Singurele detalii privind procesul de selecție s-au putut deduce (orientativ) din bibliografia de peste 30 de acte normative, dintre care cele mai numeroase având ca obiect domeniul transportului urban, inclusiv două documente strategice aprobate de CGMB în 2008 cu termen de implementare până în 2015: Strategia de parcare pe teritoriul Municipiului București, respectiv Master Plan-ul General pentru Transport Urban – București. Procesul de selecție efectivă a rămas necunoscut.

Concursul a fost validat prin alegerea candidatului preferat, dar acesta nu a avut nicio apariție publică semnificativă. La aproape un an de la numire, într-unul din puținele interviuri, primul city manager al Bucureștiului se referă la faptul că urmează să fie achiziționate vehicule RATB și că, până la sfârșitul lui 2018, vor fi realizate stații de încărcare pentru mașini electrice. În contextul în care această funcție administrativă este necesară pentru o capitală europeană, lipsa dialogului și informațiilor publice irosesc eforturile Primăriei Generale și contribuie la întârzierea adoptării de soluții care vor rezolva, în timp, problemele stringente ale orașului.

→ Soluții

- 1 Necesitatea prezentării unui program de management pentru perioada de activitate, cu dezbaterile listei de proiecte prioritare fundamentate pe analize de cost-beneficiu și rapoarte semestriale pentru a monitoriza indicatorii de performanță propuși
- 2 Inițierea unor strategii de utilizare a bugetului public cu justificările de oportunitate aferente pornind atât de la consultarea, instituțiilor și organizațiilor implicate, cât și a locuitorilor, care să valideze, prin implicarea, programul public
- 3 Stabilirea de obiective pentru optimizarea activității administrației publice, cu programe și linii de finanțare clare
- 4 Monitorizarea nevoilor și implicarea activă în organizarea de concursuri de arhitectură pentru obiectele de investiții realizate din bani publici
- 5 Informare generală asupra planurilor PMB de gestionare a orașului și conlucrarea cu Instituția Arhitectului Șef pentru alegerea priorităților în oraș inclusiv prin consultări publice



63 Lipsa de viziune

Afectează atât zona centrală a orașului, cât și periferiile. Fără un plan urbanistic general actualizat, Bucureștiul continuă să primească noi clădiri care aduc congestie, aglomerare și incoerență în definirea identității capitalei. Principalul obiectiv al viitorului city manager este să prezinte care este viziunea administrației pentru București. După aproape 30 de ani de ieșire din comunism, capitala are probleme reale de aglomerare urbană și poluare, populația în creștere, locuire, risc seismic, mobilitate și de calitatea a vieții.

64 Rețeaua de spații publice și spații verzi

Spațiul public este în general neîntreținut, cu străzi pline de bannere publicitare și reclame invazive, finisaje de proastă calitate.

În același timp, administratorul public trebuie să inițieze proiecte de coagulare atât a rețelei de spații publice, cât și a celei de spații verzi. Lipsa de coerență în dezvoltarea urbană recentă a creat hiatusuri urbane care îngreunează înțelegerea orașului.



65 Congestia urbană

Congestia orașului este o problemă care afectează viața de zi cu zi a bucureștenilor. Din 2016 până în prezent, traficul din București a crescut considerabil, îngreunând rezolvarea acestei probleme. În lipsa unei politici publice coerente și transparente de eficientizare și prioritizare a transportului public, locuitorii vor continua să utilizeze autoturismului personal.



Dezvoltarea urbană neplanificată, urbanismul derogatoriu, lipsa de întreținere a spațiului public și a fondului construit, precum și întârzierile finalizării unui Plan Urbanistic General operațional sunt câteva din efectele incapacității administrației publice de a asigura o bună guvernanță. Spre deosebire de București, capitalele europene și-au dezvoltat în timp instrumente de administrare care să își asume, profesionist, democratic și participativ, competențele specifice care decurg din strategia de dezvoltare complexă și echilibrată a orașului. În București, această instituție nu există.

În 2016, OAR București a inițiat o acțiune legislativă concretă pentru a face posibilă înființarea unei astfel de instituții publice. Inițiativa a fost promovată atât prin modificarea legii urbanismului, cât și a celei privind administrația publică locală, ajungând până la OUG100/2016, documentul care aducea modificări majore legislației din domeniu. Prin respingerea ordonanței, eforturile de a crea o instituție publică pentru urbanism au fost practic anulate. Urbanismul pentru București se face în prezent în birourile unor societăți cu răspundere limitată, cu un grad de răspundere mult mai coborât decât cel impus de complexitatea problemelor de urbanism.

În mandatul primarului Gabriela Firea, Primăria Generală a suplimentat aparatul administrativ executiv cu 22 de societăți comerciale, care să realizeze servicii atât pentru primărie, cât și pentru privați. Dintre toate, SC Dezvoltare Durabilă (SSDD) are profilul asemănător unei instituții de planificare urbană, oferind servicii de arhitectură și urbanism. Societatea beneficiază direct de bugetul public, pe care îl va gestiona precum o societate comercială, generatoare de profit. Având răspundere limitată, aceste societăți nu sunt însă obligate, prin statutul lor, să asigure interesul public. Ca urmare, pot bloca concursurile pentru proiectele realizate pe banii primăriei, refuzând accesul bucureștenilor la maximum de calitate și diversitate. SCDD nu este un centru de urbanism pentru București, care să aibă o viziune strategică pe termen lung, să stabilească direcții și să structureze acțiuni. Și din acest motiv, aparatul administrativ executiv, cu cele 22 SC nu a rezolvat problema de planificare urbană. Se poate afirma că există posibilitatea unui conflict de interese apărut între acțiunile SCDD și politica urbană pentru București.

Cumulate, cele 22 de societăți comerciale constituie un holding municipal cu atribuții extinse, care nu sunt foarte clar definite și pot provoca dezechilibre în piața concurențială a Bucureștiului. Ele nu garantează în niciun caz planificarea urbană. Urbanismul este, prin definiție, de interes public. Lipsa de transparență completă cu privire la activitatea acestor societăți comerciale, rolul lor și modul de operare, agravează haosul existent. Garanțiile oferite de primărie pentru acest holding municipal sunt superficiale, nesuținute de analize și explicații argumentare. Lipsa unui centru de urbanism structurat corespunzător pentru nevoile București periclitează procesul de planificare integrată atât de necesar.

→ Soluții

- 1 Introducerea obligatorie în lege a unei instituții de planificare urbană, de interes public, prin noul Cod al Amenajării Teritoriului, Urbanismului și Construcțiilor, prefigurat să fie finalizat în 2020
- 2 Transparență decizională cu privire la organigrama și atribuțiile, precum și la relația cu PMB, Instituția Arhitectului Șef, Comisia de urbanism și restul părților implicate în luarea deciziilor



SCHEMA STRATEGICĂ DE DEZVOLTARE A POLULUI URBAN BAICULUI - OBOR
SCHEMA CADRU A ZONELOR FUNCIONALE GLOBALE LA NIVELUL POLULUI URBAN BAICULUI - OBOR



66, 67 Planuri urbanistice zonale

Sedinta Comisiei Tehnice de Urbanism a Primăriei Generale.

Lipsa unui centru de planificare face ca planurile urbanistice zonale ale Bucureștiului să nu fie corelate iar regulamentele să le lipsescă de fundamentare, sincronizarea între ele și consultarea publică adecvată. Exemplet sunt Puz Sector 3, Puz Baicului-Obor.

În momentul de față, funcția de Arhitect Șef al Municipiului București nu este ocupată, fiind suplinită de un funcționar public numit interimar.

Legea Urbanismului o descrie ca având un rol decizional în procesul de planificare urbană, atât la nivel strategic, cât și operațional, aceasta însemnând, practic, că Arhitectului Șef i se încredințează, dacă nu decizia dezvoltării urbane, cel puțin rolul de a fundamenta hotărârile Consiliului Local, într-un domeniu privit de legiuitor ca fiind de strictă specialitate.

În realitate însă, toți cei care s-au succedat la conducerea Primăriei, aleși prin vot politic, n-au încetat să trateze „Instituția Arhitectului Șef” decât ca un compartiment tehnic, condus de un director însărcinat cu rutina redactării avizelor de urbanism și autorizațiilor de construire.

Această viziune, desprinsă din inerția ierarhiilor instituțiilor politice regimului totalitar, s-a soldat cu menținerea unui aparat funcționăresc birocratic (depășind curent termenul legal de răspuns), deprofesionalizat (personal cu studii superioare sau de specialitate reduse), neprofesionist (fără posturi alocate prin concurs), deturnând, în schimb, veritabilele misiuni de la planificarea strategică a orașului, până la elaborarea de regulamente de urbanism, organizarea concursurilor pentru spațiile sau obiectivele publice și implementarea politicilor de dezvoltare urbană.

Unele dintre misiunile majore, ce țin de competența materială și profesională a Arhitectului Șef, au fost dezmembrate și trecute în domeniul de activitate al altor Direcții, cum ar fi cele privitoare la proiectarea infrastructurii tehnico-edilitare, a căilor de comunicație, parcarilor, zonelor verzi, apelor și, în general, tot ce implică gestiunea urbanistică a proprietății publice, acestea fiind atașate serviciilor publice curente. Aceste proiecte de interes strategic au fost prezentate Arhitectului Șef doar în vederea avizării, în momentul în care orice observație, completare, sau modificare era tardivă. În schimb îi sunt încredințate o serie de sarcini fără legătură cu rolul sau esențial în dezvoltarea urbană (cum ar fi cele privind gestiunea spațiului locativ, sau stabilirea valorii unor taxe). Desființarea Centrului de Proiectare Urbană, care a funcționat neîntrerupt, sub mai multe denumiri, sub autoritatea Arhitectului Șef, din 1990 până în 2010, a amputat definitiv posibilitatea fundamentării și elaborării de proiecte publice. Iar trecerea compartimentului de disciplină în construcții în structura Poliției Locale demonstrează, încă o dată, lipsa voinței politice de a încredința, cu adevărat, specialiștilor rolul și răspunderea unei dezvoltări urbane durabile.

→ Soluții

- 1 Recunoașterea rolului Arhitectului Șef și a specialiștilor din subordine ca instituție cardinală în administrarea Bucureștiului
- 2 Eliminarea atribuțiilor redundante și stabilirea unor priorități care țin de Competențele esențiale ale Arhitectului Șef, în conformitate cu legea
- 3 Atragerea de profesioniști în Departamentul de Urbanism care să formeze o echipă interdisciplinară capabilă să asigure atât un flux al autorizării lucrărilor de investiții, dar mai ales care să gestioneze politicile orașului în domeniul urbanismului
- 4 Clarificarea competențelor decizionale între Instituția Arhitectului Șef și Comisia Tehnică de Urbanism, organism consultativ care dublează adesea rolul Arhitectului



68 Planuri urbanistice zonale

Ședința Comisiei Tehnice de Urbanism a Primăriei Generale.

Subiectele complexe ce țin de dezvoltarea urbană a orașului pot fi analizate corect doar în cadrul structurat al unui centru de urbanism și cu implicarea Arhitectului Șef, pentru a garanta o viziune de ansamblu și echilibrul în hotărârile succesive care sunt luate la intervale de timp relativ mari.

Urbanismul derogatoriu, care s-a propagat în ultimii ani, a creat premise creștute pe baza cărora se aprobă în continuare noile PUZ-uri. Acestea continuă erorile din trecut, recunoscute de specialiști și resimțite de locuitori.



Însăși denumirea atribuită de lege, „Comisia Tehnică de Amenajarea Teritoriului și Urbanism”, retrogradează preocuparea pentru urbanism pe ultimul loc, dând întâietate unei noțiuni mult mai abstracte și, percepute cu un impact pe termen mai lung, de „amenajare a teritoriului”, disciplină ce vizează, aparent, o operație de planificare strategică a teritoriului național. În realitate, Comisia de Urbanism sau Comisia Tehnică, așa cum, simplificat, o vom numi în continuare, este, în cazul orașului București, chemată să analizeze, aproape exclusiv, documentații de urbanism, la nivel de „plan urbanistic zonal”, sau, prescurtat, „PUZ”, care sunt planuri de dezvoltare, preponderent generate de intenția de construire pe parcele proprietate privată.

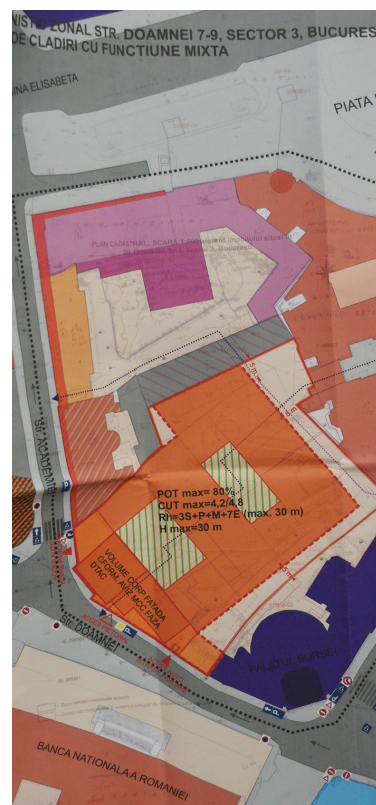
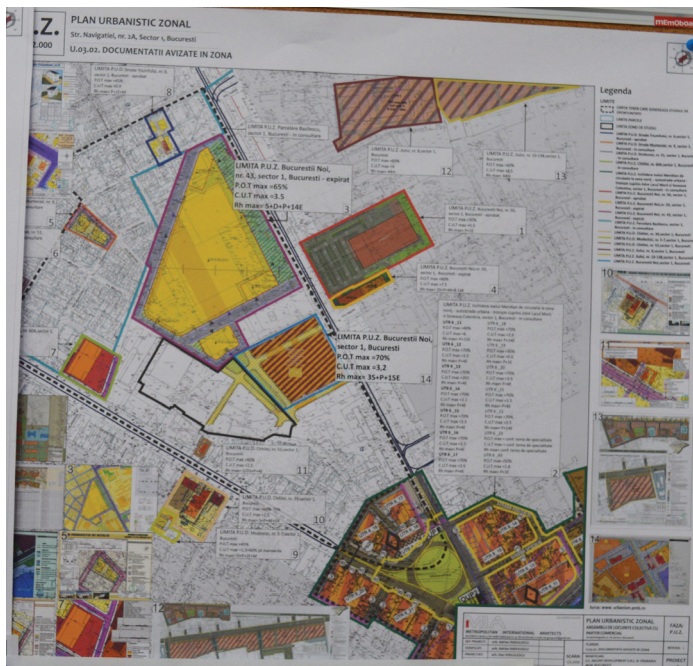
În mod greșit, cu sau fără intenție, se consideră că un PUZ are datoria să modifice Planul Urbanistic General (PUG), amplificând automat indicatorii de construibilitate a terenului, omițându-se una dintre exigentele frecvente ale Regulamentului Local de Urbanism ca, în cazul zonelor protejate, centrale și de interes municipal, pentru lotizări sau alte operațiuni pe terenuri de peste 3000mp, aprobarea prealabilă a acestora este obligatorie.

Aceasta prevedere se justifică prin, cel puțin, două argumente. Primul este că scara redactării în format grafic a PUG nu a permis, la acea dată, un grad suficient de detaliere, la nivel de parcelă. Al doilea argument și cel mai întemeiat este că, după aprobarea acestuia, au intrat în vigoare o serie de legi privind restituirea sau reconstituirea proprietății private, fapt ce justifică modificări de ansamblu ale PUG.

Ceea ce se omite deliberat în aceasta dezbatere, concentrată exclusiv pe subiectul mediatizat al exageratelor „derogări”, ar fi că misiunea fundamentală a PUZ este tocmai de a armoniza relația dintre noile construcții cu fondul deja construit, cu infrastructura existentă, cu condițiile de mediu, cu densitatea locuitorilor, astfel încât schimbarea destinației terenului și noul său mod de utilizare să nu producă disfuncții sau traume majore zonei urbane. În același timp, acest tip de studiu urbanistic trebuie să cuprindă elemente mult mai precise și mai detaliate ca în PUG, astfel încât să poată oglindi, cât mai exact, realitatea integrării în context, fără ambiguități sau inadvertențe ulterior speculabile. Este evident că, în aceste condiții, Comisia „Tehnică” ar trebui să fie întâiul garant al interesului comunitar și, implicit, primul adversar al derogatorului speculativ. Am citat, însă, nenumărate exemple în care această comisie s-a dovedit mult prea permisivă în fața unor proiecte total opuse interesului public, prin care s-a acordat unor parcele lipsite de infrastructură orașenească elementară, sau din categoria loturilor destinate locuințelor individuale, o creștere nejustificată a indicatorilor de ocupare a terenului, sau schimbări neavenite de funcțiune. Există o atitudine defetistă în raport cu presiunea imobiliară, lipsa de implicare și de responsabilitate, influența politicului, sau, pur și simplu, prioritatea interesului personal, demonstrată de susținerea propriilor proiecte. De la înființarea sa, componenta nominală a fost modificată succesiv, membrii săi cei mai activi sau cei intransigenți fiind îndepărtați pe rând, fără explicații publice.

→ Soluții

- 1 Schimbarea de statut a comisiei, în scopul responsabilizării
- 2 Reconsiderarea statutului CTUAT în actul decizional, în raport cu nevoile reale ale dezvoltării urbane și colaborarea acesteia cu Instituția Arhitectului Șef
- 3 Deschiderea listei CTUAT prin implicarea mai multor arii disciplinare și alegerea membrilor pe criterii nepreferențiale și discutabile



69 Planuri urbanistice zonale

Ședința Comisiei Tehnice de Urbanism a Primăriei Generale.

În lipsa unui PUG valabil, aprobat, Comisia Tehnică de Urbanism și Amenajarea Teritoriului este constrânsă să ia decizii complexe fără o structură strategică care să le fundamenteze. De aici rezultă un grad exagerat de mare de relativitate.

Vulnerabilitatea deciziilor Comisiei, indiferent de competența membrilor care poate fi incontestabilă, este cu atât mai mare cu cât Comisia ar fi, potrivit legii, un instrument consultativ aflat la dispoziția Primarului General, și nu în sprijinul calității tehnice a Instituției Arhitectului Șef.

Deși patrimoniul a fost declarat obiectiv strategic de apărare națională, măsurile de sprijin pentru instituțiile de profil au lipsit. De mai bine de 20 ani, Comisia Zonală a Monumentelor Istorice (CZMI) se află în impas. Cauzele majore le reprezintă numărul mare de avize, lipsa de personal specializat în cadrul Direcției de cultură a Municipiului București și capacitatea limitată a Comisiei de a rezolva un număr mare de solicitări venite lunar. CZMI este subdimensionată și insuficient bugetată.

Numărul mediu de documentații venite lunar spre avizare la CZMI este de 200, în condițiile în care comisia se întrunește o dată pe lună (capacitate generală de rezolvare fiind de 30-40 de documentații pe ședință). În plus:

- Numărul mic de dosare analizat pe ședință se datorează faptului că documentele prezentate în fața CZMI nu au avut un control prealabil și un punct de vedere calificat asupra conținutului, comisia trebuind să verifice în detaliu: conținutul dosarului, existența și valabilitatea certificatelor de urbanism (multe expirate), actele de proprietate, corectitudinea informațiilor legate de planurile urbanistice generale sau de cele zonale, corectitudinea releveelor, a studiilor istorice și dacă edificiul în discuție nu cumva a fost demolat sau lucrările au fost deja realizate între timp. Circuitul eficient al documentelor și verificarea prealabilă a acestora sunt blocate de dosarele incomplete sau greșite, care ocupă din timpul de avizare a documentațiilor corecte.
- Lipsa de specialiști și formare profesională continuă în proiectele de intervenție pe clădiri istorice se reflectă în numărul mare de documentații de calitate îndoielnică a proiectelor primite spre analiză prin soluțiile tehnice slabe a documentații și proiecte care afectează negativ mediului natural și construit cu valoare cultural-istorică (în special PUZ-uri).
- Ordinea de zi este încărcată cu documentații care nu prezintă o mare relevanță, iar numărul mare de documentații pe ordinea de zi nu pot fi analizate obiectiv pe parcursul unei ședințe. Pentru a remedia această situație, din 2016, CZMI s-a întrunit de 4 ori pe lună, cu scopul a recupera din documentațiile reportate.

Întârzierile au devenit însă pretext ca legea nu fie respectată nici de administrație, nici de locuitori și investitori, iar acest lucru se reflectă în luarea în derizoriu a monumentelor și regulamentelor de zonă contrită protejată.

Regulamentele de zonă contruită protejată

Comisia Zonală a Monumentelor Istorice este supusă unor presiuni divergente. Pe de-o parte, protejarea monumentelor istorice și păstrarea zonelor construite protejate, pe de altă parte, o presiune imobiliară puternică care este susținută în fazele anterioare de proiectare în Comisia Tehnică de Urbanism. Presiunea imobiliară se exercită și asupra Comisiei Tehnice, care are un rol consultative. În consecință, apar construcții hibrid în țesutul istoric care denaturează masiv ambianța locală, precum și silueta generală a cartierului. Deseori, imaginea urbană devine anecdotică.

→ Soluții

- 1 Suplimentarea numărului de angajați ai Direcției, care să facă analiza prealabilă a dosarelor și să aibă competența redactărilor de avize, inclusiv asigurarea echipamentelor tehnice de care aceștia au nevoie (calculatoare, imprimante, conexiuni internet etc.)
- 2 Avizarea de către Direcție (fără consultarea Comisiei) prin angajați proprii cu răspundere și competență, a solicitărilor de avize pentru (bransamente, semnalistică, intervenții minore în cimitire) degrevând astfel CZMI de subiecte fără greutate
- 3 Sprijinirea activității Comisiei existente cu persoane competente din comisiile zonale mai puțin solicitate, persoane care să alcătuiască o subcomisie însărcinată cu intervenții în zone protejate, actuala Comisie rămânând să aibă în atribuții exclusiv analiza intervențiilor pe monumente istorice
- 4 Realizarea unor programe de pregătire continuă recunoscute pentru tinerii absolvenți pentru pregătirea și suplimentarea noilor profesioniști din domeniul patrimoniului



70 Maria Rosetti 34 (2013)

Proiectul datează înainte de modificarea legii în 2009 prin care avizarea investițiilor în zonele construite protejate trece de la primăria de sector (în cazul de față Primăria Sectorului 2) la Primăria Municipiului București. Proiectul a fost aprobat de Primăria Sector 2 pe baza unui PUD, deși modificarea indicatorilor economici ar fi solicitat realizarea unui PUZ. Practic o investiție care modifică indicatorii aprobați de Consiliul General pe zona construită protejată ar fi trebuit să facă obiectul unui alt PUZ de zonă construită protejată, care să refacă studiul pe întreaga zonă, și nu local pe o parcelă.

Metoda PUD-urilor sau PUZ-urilor „de parcelă” care au reușit să modifice regulamentul de zone construite protejate arată efectele iresponsabilității cu care autorităților locale au tratat problema patrimoniului după 1990. PUZ-ul „de parcelă”, anihilează, prin derogările pe care le conține, coerența țesutului urban și devine prin pași succesivi, un abuz. PUZ-ul de parcelă este, prin definiție, un non sens, deoarece un PUZ face referință la armonizarea punctul de studiu cu o vecinătate mai largă.

Aceste proiecte de modificare a țesutului urban fac subiectul unei acțiuni administrative, implicând studii istorice, studii de compoziție și gabarit urban, trafic, funcțiuni, alături de consultarea populației. Patrimoniul este un subiect care nu este limitat exclusiv la decizii între administrație și privați, ci este un act de interes public.

71 Gheorghe Manu 7 – Casa Spiru Haret (2016)

Casa memorială Spiru Haret face parte din Lista Monumentelor Istorice, la categoria B. Prin această listă, clădirile cu valoare patrimonială importantă au un nivel de protecție mai ridicat decât clădirile istorice din zonele construite protejate. Imobilul însă a fost vândut de la stat la un investitor privat, ulterior revândut dublu pentru construirea unui proiect de locuințe.

Șantierul a demolat vechea clădire, astfel că noul proiect a reconstruit integral, din beton, fațada istorică. Cu toate acestea, clădirea este menținută în Lista Monumentelor Istorice, deși ar trebui declassată, pierzându-și, prin reconstrucție, atribuțiile de monument istoric.



72 Filibiliu 9 – Azilul israelian (2017)

Azilul israelit din zona contruită protejată a fost pentru mulți ani subiectul mai multor proiecte de dezvoltare care să anuleze caracterul acestui ansamblu istoric. OAR București a solicitat clasarea ca monument istoric.

Aceasta nu s-a realizat, iar între timp a fost primit avizul pentru un ansamblu de locuințe colective păstrând clădirea istorică la nivel de fațadă.



Dezvoltarea urbană haotică, datorată soluțiilor improvizate de nerespectare și forțare a regulamentelor existente și a unor legi interpretabile, a condus la decizia de refacere integrală a pachetului de legi din domeniul construcțiilor prin elaborarea unor noi forme de reglementare: codurile. Atât în domeniul urbanismului, cât și cel al patrimoniului, anul 2018 aduce promisiunea politică de revizuire a legislației naționale.

În ultimii ani a crescut interesul pentru actele normative, dintre care cea mai importantă a fost realizată în anul 2016, când Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice (MDRAP) a luat inițiativa operării unor modificări semnificative prin Ordonanță de Urgență (OUG100) pentru modificarea Legii Urbanismului și Legii autorizării de construire. OUG100 a cuprins principii moderne de abordare a procesului de autorizare în domeniul construcțiilor (scăderea birocrăției, simplificarea procedurilor, limitarea timpului de răspuns, clarificarea procedurilor de control, statutul și funcția planurilor de urbanism, limitarea PUZ-urilor la anumite tipuri de investiții, etc). Ordonanța cuprindea de asemenea o inițiativă a OAR București de înființare în cadrul administrației publice locale a unei noi instituții publice (Centrul de Planificare Urbană) cu denumirea în București de CUB (Centrul de Urbanism București) – soluție prezentată în Raportul pentru București 2016. Modificările aduse proiectului de lege în anul 2017 în Parlament au alterat mult din viziunea inițială, ducând în final la anularea proiectului legislativ.

Ultimul an a fost caracterizat de o perioadă de schimbări politice la nivel național și local de natură să modifice frecvent intenția abordărilor legislative, modalitățile de negociere a conținutului acestora și a stilului de lucru. Ca urmare au apărut schimbări de percepție a breslei de către autorități, blocaje de comunicare etc. Toate aceste schimbări au prelungit timpul de negociere, reluări frecvente de argumentații și nuanțarea acestora. Rezultatele obținute au fost parțiale și sub nivelul obiectivelor propuse la început. Pe lângă articularea legislației în coduri, defectele urbanismului continuă din cauza lipsei de profesioniști în aparatul administrativ. Este necesară corecția practicii din ultimele decenii în care legislația a venit deseori fără norme de aplicare, lăsând vulnerabil actul administrativ. Lipsa de capacitate și blocajele din administrația a dus deseori la încercarea de modificări legislative în defavoarea fondului construit și a patrimoniului.

Inițiativa face parte dintr-un proces firesc care tinde spre realizarea unei legislații coerente, dar care nu a ajuns unde trebuie.

→ Soluții

- 1 Conținut simplificat și standardizat al dosarului de autorizare
- 2 Reducerea birocrăției și crearea unui sistem online generalizat în transferul documentelor și documentațiilor între investitor/proiectant/ administrație/ organ de control - crearea unui ghișeu unic cu arhiva a documentațiilor
- 3 Deschiderea lucrărilor de șantier numai pe baza Proiectului Tehnic
- 4 Reducerea timpului de răspuns la avize și respectarea acestuia
- 5 Stabilirea rolului arhitectului ca șef de proiect și coordonator de proiect la lucrările civile
- 6 Stabilirea rolului instituțiilor de control și a sancțiunilor

- 73 Tezele codului patrimoniului (2016)
Faza: aprobare prin HG 905/2016
- I. Principiul resursei non-regenerabile și al dezvoltării durabile
- II. Principiul interesului public și al responsabilităților Statului
Protejarea patrimoniului cultural este de utilitate publică, obiectiv al intereselor de securitate națională și angajează responsabilitatea Statului, așa cum decurge ea din Constituție.
- III. Principiul diversității și al complementarității identităților culturale, fără discriminare
Protejarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural național implică menținerea diversității și complementarității tuturor expresiilor și formelor sale, locale și regionale, indiferent de caracterul majoritar sau minoritar al grupului social care le-a generat.
- IV. Principiul responsabilităților cetățenești echitabile în protejarea patrimoniului cultural
Protejarea patrimoniului cultural național este în responsabilitatea fiecărui cetățean, dar nu trebuie să devină povară pentru niciunul.
- V. Principiul unității dintre patrimoniul cultural și contextul său
Patrimoniul cultural este un complex de expresii format atât din elemente majore, cât și din acele elemente minore care, constituind contextul celor majore, generează valoare culturală prin asocierea lor.
- VI. Principiul autenticității
Protejarea patrimoniului cultural are ca scop păstrarea și transmiterea resursei culturale către generațiile viitoare, în forma sa autentică și nealterată.
- VII. Principiul specializării
Protejarea patrimoniului cultural presupune un complex de acțiuni care necesită înaltă specializare.
- VIII. Principiul educației
Patrimoniul cultural face parte integrantă din formarea și educația permanentă a cetățenilor.
- IX. Principiul incluziunii și al accesibilității
Patrimoniul cultural este fundament al unei societăți incluzive și participative.
- X. Principiul identității și al priorității tratatelor internaționale
Patrimoniul cultural este o parte importantă a politicilor externe ale României; respectarea tratatelor internaționale privind protejarea patrimoniului cultural ratificate este prioritară.
- 74 Tezele codului urbanismului (2018)
Faza: consultare publică (luna martie)
- I. Principiul integrării depline cu principiile și normele dreptului european
- II. Principiul considerării patrimoniului cultural și mediului natural ca resurse de identitate națională
- III. Principiul reglementării coerente și adecvate
- IV. Principiul definirii unitare a domeniului și terminologiei
- V. Principiul clarificării raporturilor dintre elaborarea strategiilor și politicilor publice, procesul de aplicare și aprobare a planurilor și cel de realizare a investițiilor publice și private.
- VI. Principiul reconsiderării, actualizării și integrării documentațiilor de amenajarea teritoriului și urbanism
- VII. Principiul prevalenței interesului general asupra celui privat
- VIII. Principiul reglementării rezervelor de teren pentru dezvoltare
- IX. Principiul simplificării procedurilor și abordării diferențiate în cadrul procesului de autorizare a executării lucrărilor de construcții
- X. Principiul abordării coerente și complete a ciclului de viață al investiției
- XI. Principiul relevanței tipului de contractare a lucrărilor de construcții
- XII. Principiul obligativității monitorizării și controlului
- XIII. Principiul profesionalismului și specializării
- XIV. Principiul clarității și coerenței rolurilor și responsabilităților
- XV. Principiul reprezentării armonizate a intereselor
- XVI. Principiul integrării riscurilor și al asigurărilor
- XVII. Principiul dezvoltării incrementale a informațiilor
- XVIII. Principiul redefinirii categoriilor de sancțiuni
- XIX. Principiul utilizării instrumentelor de natură fiscală pentru creșterea disciplinei în construcții

„Baukultur” este un concept german dezvoltat în anii 2000 pentru a compensa insuficiența „arhitecturii” așa cum este percepută astăzi, într-un mod care să promoveze coerența la nivel urban și contextual. Termenul este compus din verbul „a construi” (Bau-) cu substantivul civilizație (-kultur), definind simultan două ipostaze ale culturii urbane:

- Cultura de a construi = cum este abordat orașul în termeni constructivi și calitativ-materiali, funcționali și cum fuzionează cu concepte estetice și culturale
- Construcția unei culturi = cum orașul modelează locuitorii și însuflă valori de civilizație, respect, civism, estetică, spațiu public, incluziune, etc.

Baukultur nu se adresează doar administrației și profesioniștilor, ci comunității extinse, prin stabilirea și asumarea unor principii, reguli și proceduri, mutual acceptate de toți cei care acționează și „construiesc” orașul. Baukultur este ca un joc în care nu există perdanți. Cultura urbană în București este un fenomen deja început, dar care evoluează lent și întrerupt.

Conceptul de Baukultur nu se manifestă la nivelul Bucureștiului: în mod regretabil nu este încă asimilat de administrația orașului. În același timp, este un concept necunoscut și pentru locuitori datorită lipsei de comunicare și informare între autorități și cetățeni. Dezvoltarea economică din ultimii ani a scos în evidență lipsa de viziune despre imaginea și caracteristicile unui oraș civilizată și cultural, așa cum pretinde Bucureștiul să fie. Într-un oraș congestionat și poluat, cu zone de sărăcie și administrare delăsătoare, creșterea s-a făcut sacrificând zona istorică, siturile industriale, periferia, spațiile verzi, locurile publice. În schimb, au apărut comunități segregate spațial sau cultural, turnuri de birouri între case, mall-uri comerciale care au falimentat zonele istorice și un număr în creștere de autoturisme. Bucureștiul este un oraș rezultat din mai multe politici urbane, niciuna finalizată, și are dificultăți atât în a-și defini identitatea proprie, cât și în a acționa pentru ca aceasta să reprezinte o măsură prioritară de administrare.

Bucureștenii nu își cunosc orașul, nici din punct de vedere al trecutului, nici din cel al prezentului. Lipsa unor mecanisme de creștere a culturii urbane (atât în școală, cât și în familie) se resimte în pierderea simțului comunitar. Locuitorii Bucureștiului formează astăzi un amestec de interese individuale care nu consideră că se intersectează și influențează reciproc. Rolul arhitecturii s-a devalorizat în viața urbană, fiind redusă prin legislație și practici la o acțiune strict privată și individuală, în care funcțiile estetice, culturale și sociale secundare și alterate.

→ Soluții

- 1 Inițierea unor campanii publice permanente de educare și informare a locuitorilor
- 2 Sprijinirea de studii urbane multidisciplinare
- 3 Dezvoltarea cercetării și dezvoltării a culturii urbane care să îmbine soluțiile tehnice și tehnologice cu nevoile de trai ale societății
- 4 Programe de consultare publică pentru toate proiectele de interes pentru oraș
- 5 Dezvoltarea unor forme de prevenire a încălcării regulilor urbane și de încurajare a urmării unor obiective pe termen mediu și lung



75 Cu bastonul prin București - ARCEN

Bucureștenii trebuie să își cunoască orașul. ARCEN este o organizație non profit care de 9 ani de zile organizează tururi culturale prin București, povestind participanților despre evenimentele și personalitățile care au locuit în spațiile orașului. Tururile sunt concentrate pe zona istorică și promovează arhitectura istorică.

76 Cartierul Tei

În studiul socio-antropologic „Cartier de București”, grupul Spații Urbane în Acțiune se referă la cartierele Tei, Timpuri Noi și Tei, căutând să înțeleagă identitatea locului și răspunsul locuitorilor la acțiuni care promovează identitatea locală, mai ales în relația cu spațiul public. Proiectul s-a derulat în 2016.



77 Primar pentru 10 minute

Prin construirea unui program de activități în care se vor implica și alte grupuri sau organizații, Centrul Comunitar Tei își propune să testeze și să valideze un model de bună practică pentru dezvoltarea și altor centre comunitare de cartier gestionate de către cetățeni organizați. Astfel, transferul de la cetățeanul consumator de spațiu public la cel de co-producător bene ciază de un format într-un spațiu de colaborare și solidaritate, în care comunitățile își pot regăsi identitatea și unde spiritul civic își poate canaliza energia.



În România ponderea pieței de arhitectură în industria construcțiilor reprezintă 0,25%, față de media europeană de 0,90%. Marginalizarea acestei profesii este determinată de lipsa de cultură publică și se produce prin eliminarea lui din diverse structuri în care ar fi foarte util: administrative (diminuarea poziției arhitectului șef), politice, instituționale, educaționale, la nivelul de învățământ, activități de consultanță. În Legea 10, cuvântul arhitectură nu apare, deci este o meserie care nu este asimilată de societatea românească.

În 2017 activitatea de arhitectură în București a fost extrem scăzută atât ca volum de muncă pentru arhitecți cât și ca lucrări (suprafață și valoare de investiție):

- în 2017 s-au aprobat 2693 dovezi OAR, ceea ce reprezintă doar 4,3% din lucrările din țară (62243 dovezi total).
- media lucrărilor unui arhitect în București a fost de 1,2 lucrări/an, față de 8 lucrări/ an media pe țară.
- în București investițiile în construcții supuse autorizării reprezintă 12% din totalul suprafeței construite la nivelul țării și doar 7% din totalul valorii de investiție declarate.

Notă: Valoarea de investiție declarată în autorizația de construire nu reflectă valoarea reală de constuire. Este valoarea declarată pentru calcularea taxei de autorizare, care se regularizează după recepția finală.

Piața de construcții nu este diversificată, lipsesc funcțiunile publice complexe. Aproape un sfert din investițiile din București sunt reprezentate de clădiri de locuințe noi. O pondere mare au lucrările de modernizare, extindere, compartimentare pe clădiri existente (15%), demolările (13%) demolări, reclamele și panourile publicitare (10%). De remarcat este că 3% din lucrările autorizate sunt pentru intrare în legalitate, ceea ce este un semnal îngrijorător. Timpul lung de autorizare și procedurile complicate încurajează lucrările ilegale.

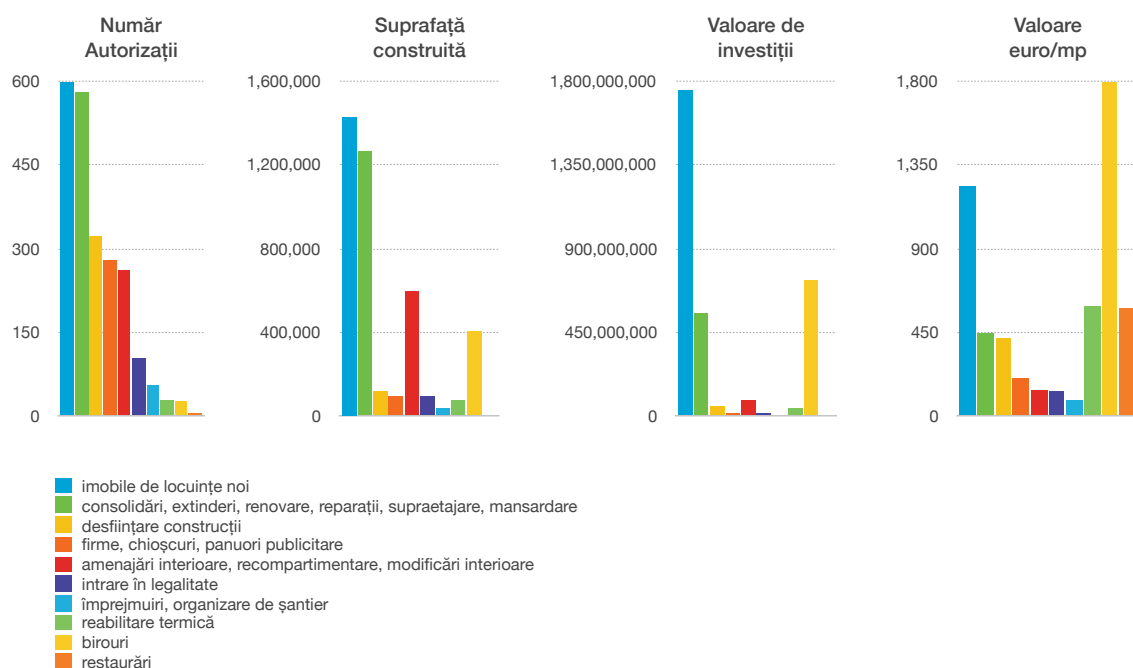
Față de 2016, activitatea arhitecților a scăzut cu circa 10% (10% mai puține proiecte depuse pentru autorizare, investiții cu 406.500.000 lei mai puțin). Printre factorii care au contribuit la această tendință sunt : lipsa de concursuri de arhitectură, lipsa investițiilor publice, timpul foarte lung de autorizare principale pentru scăderea activității de arhitectură. Tendința este îngrijorătoare, cu atât mai mult cu cât pe piața de construcții în București apare concurența companiilor municipale.

→ Soluții

- 1 Recalcularea taxei de autorizare raportată la suprafața construită, nu la valoare de investiții - argument: se poate controla mai simplu valoarea și nu lasă la latitudinea investitorului să declare ce vrea. Suprafața este direct legată de indicatorii urbanistici deci nu poate fi falsificată. O taxă corectă elimină risc de corupție și abuzuri
- 2 Simplificarea procedurilor de autorizare
- 2 Creșterea investițiilor publice și selectarea proiectanților pe bază de concurs de arhitectură
- 3 Politici publice pentru diversificarea investițiilor (funcțiuni)

TIPURI DE INVESTIȚII 2017

TIPOLOGII	AUTORIZAȚII DE CONSTRUIRE	SUPRAFAȚĂ CONSTRUITĂ	VALOARE INVESTIȚII (RON)	VALOARE COST EUR/MP
imobile de locuințe noi	597	1,426,940	1,753,463,500	1,229
consolidări, extinderi, renovare, reparații, supraetajare, mansardare	579	1,260,700	555,966,000	441
desființare construcții	321	120,934	51,026,500	422
firme, chioșcuri, panouri publicitare	278	94,255	18,920,500	201
amenajări interioare, recompartimentare, modificări interioare	261	592,150	84,076,000	142
intrare în legalitate	103	94,255	12,332,800	131
împrejmui, organizare de șantier	55	36,473	3,212,300	88
reabilitare termică	28	75,895	44,367,000	585
birouri	25	406,589	731,256,000	1,799
restaurări	5	4,900	2,840,000	580



78

Tipuri de investiții per unitate administrativă 2017

Sursa: Baza de date SIOAR

De remarcat este că 4% din lucrările elaborate pentru autorizare sunt pentru intrare în legalitate, ceea ce este un semnal îngrijorător. Timpul lung de autorizare, procedurile complicate și lipsa de informare a populației încurajează lucrările ilegale! 95.000mp este declarată suprafață construită ilegal în București pentru care se elaborează documentația post-execuție!

Deși clădirile de birouri reprezintă 20% din valoarea de investiție declarată (și din suprafața construită), acestea reprezintă doar 1% ca număr de lucrări. Foarte puțini arhitecți au acces la proiecte mari, majoritatea lucrând proiecte mărunte, dar complicate birocratic.

Cele mai mari investiții, ca valoare și suprafață, sunt în sectoarele 2 și 6. Valorile cele mai mici se înregistrează în sectoarele 4 și 5, de aproape 3 ori mai mici. Acest lucru este ilustrativ pentru dezvoltarea inegală a orașului și lipsa de coordonare urbană la nivelul Primăriei Generale.

Legea calității în construcții din România nu are în text inclus cuvântul „arhitectură”. De la proiectare, design și construcție, „arhitectura” este redusă la o „construcție” cu dimensiuni funcționale și economice. Pe parcursul acestui proces, „arhitectura” nu mai contează, nu negociază suficient relația cu spațiul public și deseori ajunge să dispară din proiect până la recepția finală a lucrărilor, unde dreptul de autor al arhitectului nu mai este respectat. Evoluția reglementărilor și proiectării urbane a fost însă dublată de o dezvoltare paralelă a capitalei: cea a „Bucureștiului informal”, constituit din puzderia de folosiri, amenajări și construcții realizate direct de locuitorii orașului, în general fără arhitect și fără autorizație.

Responsabil atât pentru clădiri noi, cât și pentru un strat aproape uniform de transformări aduse construcțiilor existente, vernacularul contemporan este de fapt una din arhitecturile cele mai relevante și reprezentative pentru imaginea contemporană (și nu numai) a capitalei. Ea se referă la intervenții minore, precum închiderea balcoanelor și grădinăritul din jurul blocurilor, până la supraetajări și întregi construcții improvizate. Acestea descriu un metabolism urban dictat, după caz, de necesitate, dorință sau așteptări, dar și de individualism sau interese de grup și de improvizație. Importanța acestui fenomen este evidentă. Pe de o parte, el generalizează caracterul circumstanțial al dezvoltării urbane, produce o distrugere „cu amănuntul” a orașului (mai ales a celui istoric), perpetuează o cultură a construcției precare, precum și o relație defectuoasă cu arhitectul, și contribuie la dificultatea cunoașterii și administrării urbane. Bucureștiul informal transmite astfel modele civice, comportamentale, constructive și estetice îndoielnice sau chiar nocive care, nefiind corectate, sunt perpetuate și perpetuează la rândul lor lipsa de coeziune socială, individualismul, ilegalitatea, urâtenia și ignoranța.

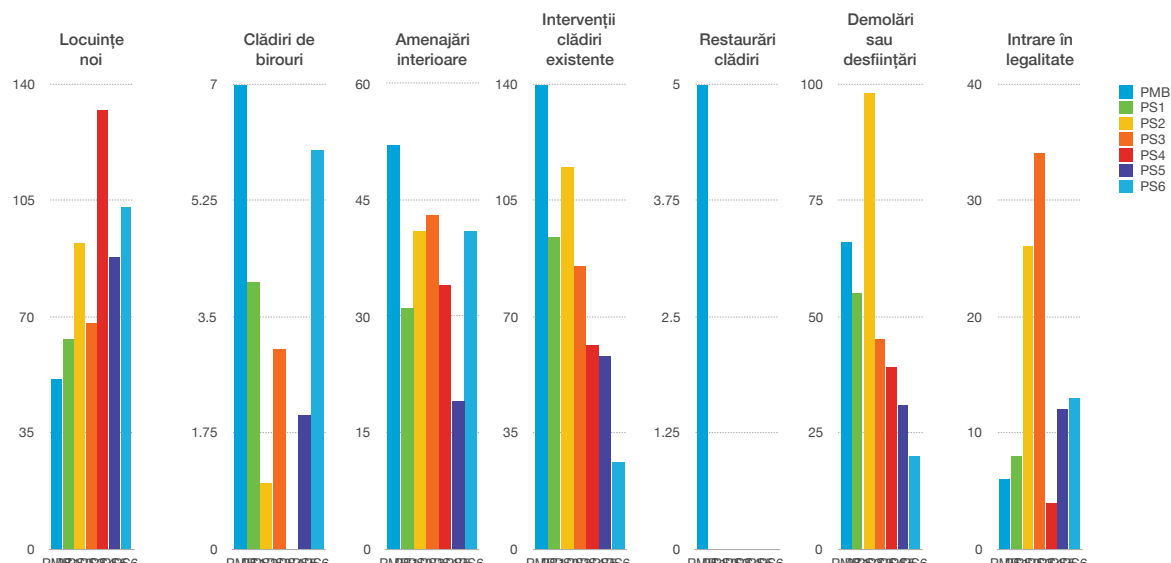
Pe de altă parte, aceste intervenții reprezintă cu siguranță nu doar o privire alternativă asupra orașului, ci și nevoi reale rămase încă neauzite sau o ignoranță care trebuie adresată. Toate acestea subliniază prăpastia dintre cei care într-un fel sau altul au nevoie de arhitectură, administrația publică și ceilalți actori urbani, printre care și arhitecții. Momentan, Bucureștiul informal nu pare să fie o realitate care poate fi pur și simplu oprită, așa că ajunge să fie de cele mai multe ori doar criticată sau ignorată.

→ Soluții

- 1 Recunoșterea „arhitecturii” în legislația din domeniu
- 2 Creșterea proporției de arhitecți, urbanisti și specialiști în spațiul public și administrația locală, cu competențe profesionale și administrative
- 3 Realizarea regulamentelor de urbanism cu informarea publică
- 4 Realizarea de studii de piață legitime, fără partipris, pentru a obține date și reglementări de calitate cu ghiduri de bună practică
- 5 Consultarea populației prin diferite canale
- 6 Buget public alocat organizarea de concursuri tematice și creșterea capacității de implicare a comunității
- 7 Parteneriate public-private transparente

INVESTIȚII PE UNITATE ADMINISTRATIVĂ 2017

ADMINISTRAȚIE	LOCUINȚE NOI	BIROURI	AMENAJĂRI INTERIOARE	INTERVENȚION CLĂDIRI EXISTENTE	RESTAURARI	DEMOLARI	INTRARE IN LEGALITATE
PMB	51	7	52	140	5	66	6
PS1	63	4	31	94	0	55	8
PS2	92	1	41	115	0	98	26
PS3	68	3	43	85	0	45	34
PS4	132	0	34	61	0	39	4
PS5	88	2	19	58	0	31	12
PS6	103	6	41	26	0	20	13



79 Tipologii de intervenții pe unitățile administrative 2017
Sursa: Baza de date SIOAR

Majoritatea proiectelor de arhitectură este reprezentată de construirea de locuințe noi, dar calitatea acestora este foarte slabă (valoare de investiție extrem de mică). Investițiile în dotări publice (centre de cultură, sănătate) lipsesc complet. Intervențiile pe clădiri existente sunt majoritar mici (reparații sau extinderi pe case mici), fiind total absente consolidările și reabilitările clădirilor mari din zona centrală. Aceasta ilustrează o stare bolnavă a mediului construit, în care arhitectura este mai curând o formalitate birocratică, nu un act de cultură și calitate.

Analiza documentațiilor de arhitectură și urbanism se face strict pe parametri tehnici și legali, cu prea puțină atenție pe calitate și încadrare în ambiant.

În 2017, Anuala de Arhitectură a Ordinului Arhitecților București a aniversat 14 ani de evenimente și expoziții dedicate arhitecturii contemporane din România.

Proiectele sunt analizate în fiecare an de către un juriu internațional, în context global, atât din perspectivă culturală cât și economică, inclusiv în funcție de tipul de investiție. În cazul majorității proiectelor expuse este vorba de investiții private, lucrările publice fiind slab reprezentate. Arhitectura rezidențială, deși cea mai potentă ramură a construcțiilor, se prezintă sub forma unor rezultate evaluate ca foarte slabe, din punct de vedere calitativ. Anuala este una dintre ocaziile în care se constată cantitatea impresionantă a construcțiilor, în contrast cu valoarea lor arhitecturală, extrem de scăzută. Politicile publice de locuire și slaba educație de arhitectură și urbanism a populației condamnă domeniul rezidențial la doar câteva modele excepționale de bună practică, succese de nișă pentru o categorie de utilizatori potenți economic.

Arhitectura corporativă este bine reprezentată, dar de cele mai multe ori cu probleme de integrare în context și inabilă în generarea spațiului public, în lipsa unei viziuni unitare asupra dezvoltării orașului.

Arhitectura neconstruită, formată din proiecte neexecutate sau prezentate în concursuri, egalează ca pondere numărul lucrărilor realizate, lucru care ilustrează pe de-o parte diversitatea inițiativelor și a preocupărilor arhitecților, dar pe de altă parte capacitatea redusă de implementare a proiectelor, de la stadiul de proiect la cel de execuție. Arhitectura de reutilizare a patrimoniului construit cunoaște o evoluție timidă, începând cu anul 2010. Numărul mic de proiecte de acest tip se explică prin legislația greoaie și starea generală precară a arhitecturii existente, fapt ce ridică nivelul investiției, astfel încât obiectivul este perceput ca neprofitabil financiar. În schimb, inițiative de interes și utilitate publică ale tinerilor arhitecți, sub forma proiectelor autogenerate, au început să se manifeste din 2014. Ele ilustrează capacitatea industriei creative de a aduce valoare adăugată mediului construit.

În ceea ce privește proiectele de diplomă, dacă la primele ediții ale Anualei erau frecvente proiectele de birouri și marile ansambluri de construcții noi, spre anii 2010 o parte dintre propuneri s-au orientat către regenerare urbană și peisaj construit.

Arhitectura românească este într-un proces de definire a identității proprii. În pofida unor lucrări de calitate, contextul rămâne în plan secundar, clădirile fiind amplasate în spații publice cu care nu adeseori nu comunică sau pe care de-a dreptul le ignoră.

→ Soluții

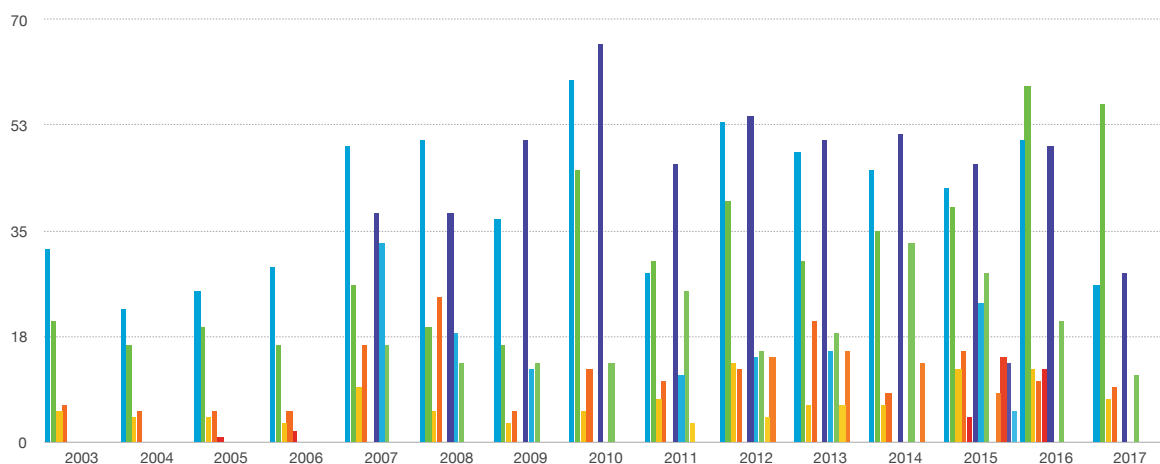
- 1 Dezvoltarea domeniului criticii de arhitectură
- 2 Recuperarea sensului contextului urban pentru obiectele de arhitectură
- 3 Reconcilierea arhitectură-urbanism
- 4 Politici publice dedicate calității în arhitectură, cu implicarea inclusiv a furnizorilor de materiale de construcții, și controlul responsabil al calității investițiilor

Evoluția Anualei de Arhitectură 2003 - 2017

Categorie	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Arhitectură	32	22	25	29	49	50	37	60	28	53	48	45	42	50	26
Amenajări	20	16	19	16	26	19	16	45	30	40	30	35	39	59	56
Restaurări	5	4	4	3	9	5	3	5	7	13	6	6	12	12	7
Publicații	6	5	5	5	16	24	5	12	10	12	20	8	15	10	9
Urb/ Spațiu Public			1	2									4	12	
Studii					38	38	50	66	46	54	50	51	46	49	28
Fotografie					33	18	12		11	14	15		23		
Diplome					16	13	13	13	25	15	18	33	28	20	11
Desene									3	4	6				
Design										14	15	13	8		
Expoziții													14		
Inițiative													13		
Scenografie													5		



Anuala de Arhitectură 2003 - 2017



80 Anuala de arhitectură. Ordinul Arhitecților București.

Dacă la primele ediții, Anuala era dedicată mai ales proiectelor noi de arhitectură construită, situația locală a necesitat o înțelegere mai profundă a fenomenului. Deschiderea Anualei către mai multe activități corelate cu arhitectura evidențiază complexitatea domeniului și palierele transversale pe care acesta se manifestă în cultura urbană.

- 81 Organizată începând cu anul 2013, Anuala monitorizează rezultatele din arhitectura proiectată de membrii OAR București, pe diferite domenii. Temele anuale se modi că în funcție de tendințele din interiorul profesiei, dar și de cele generale, sociale și culturale. Evenimentul cuprinde activități de educație publică: filme de arhitectură, lansări de carte, discuri și prezentări.



În București, concursurile de arhitectură au fost sporadice, organizate cu mari dificultăți și, de regulă, fără consecințe. Dezvoltarea urbană durabilă presupune crearea și promovarea unor modele de bună practică, care să acționeze ca exemple pentru comunitate.

Concursul de soluții în domeniul arhitecturii și urbanismului este o procedură unanim acceptată în Europa pentru creșterii calității arhitecturii și mediului urban în general. În practica achizițiilor publice, concursul de soluții primează ca procedură asupra licitațiilor deschise sau altor modalități prevăzute în lege. În realitate însă, administrația publică nu utilizează concursul de soluții, preferând forma mai securizantă a licitațiilor pe baza prețului cel mai mic al ofertelor (deseori în dispreț față de calitate), cu neincluderea arhitecților în comisiile de selecție/jurizare ca autoritate profesională de a evalua calitatea arhitecturii propuse. În prea puține cazuri, licitațiile au produs calitate. Prin subordonarea arhitecturii către firmele de construcții, se renunță la o serie de factori care conduc la succesului unui proiect de interes public: raportul cu orașul, capacitatea, impactul în spațiul public, sustenabilitatea.

Concursurile oferă soluții mai interesante decât licitațiile publice și încurajează creșterea competențelor arhitecților și colaboratorilor acestora, parteneriatele public - privat prin implicarea în deciziile de politici locale și consultarea în teme de proiect.

Concursurile de soluții sunt utile societății și este normal să fie sprijite de administrație printr-o politică și o bugetare corectă. Participanții la concursuri livrează idei. Ideile au valoare, trebuie utilizate de societate și ca atare bugetate de administrație.

Concursul public este o posibilitate ca arhitectura să coopteze specialiști pentru soluții urbane mai bune, în concordanță cu realitatea comunităților. Este un salt profesional, de la lucrări de serie la lucrări de portofoliu și la fel și pentru întreaga echipă de constructori, ingineri, designeri, dezvoltatori sau agenți comercianți. Rolul arhitectului-șef este acela de a interveni pe parcursul perioadei în care ocupă funcția în favoarea organizării de concursuri, atât pentru inovația creativă și critică în domeniul arhitecturii, cât și pentru dezvoltarea birourilor de arhitectură și lărgirea zonelor în care se desfășoară competiții în domeniul arhitecturii. Cel puțin în privința proiectelor de conservare, restaurare, revalorificare a patrimoniului construit, Europa prevede folosirea exclusivă a concursului de soluție în cazul achizițiilor.

În anul 2017 nu s-a organizat niciun concurs de arhitectură în București.

Mai mult decât o soluție cu caracter tehnic sau estetic, concursurile promovează viziunea asupra spațiilor și soluții pentru administrarea durabilă a acestor spații. O problemă majoră a administrației locale este lipsa de asimilare a unor modele de gestiune urbană participativă, care să mențină identitatea spațiilor deținute și să ajute la coagularea comunității.

Concursurile pot deveni un instrument în ajutorul administrației locale, asigurând consultarea comunității încă de la faza de temă, jurizarea corectă a soluțiilor, monitorizarea eficientă a implementării soluției și asigurarea unei întrețineri și gestiuni pe termen lung.

→ Soluții

- 1 Din 2016, noua Lege a achizițiilor publice aduce îmbunătățiri, adăugând mai multe criterii precum și cel de analiză cost – calitate, dar fără să încurajeze administrația locală spre preluarea acestui model. Este necesar un Ghid, în cadrul Legii Achiziției Publice, pentru administrația locală, în care să fie explicate procedura de concurs
- 2 Stabilirea unui procent și categorii din lucrările publice, care necesită proceduri de achiziții publice și care se pot face prin concurs
- 3 Modificarea legislației actuale pentru a facilita accesul echipelor tinere de arhitecți pe piața de arhitectură
- 4 Caietele de sarcini și documentațiile pentru concursurile de soluții și temele de proiectare să impună un standard minim de calitate, luând în considerație și costul total de-a lungul duratei de viață



82 Viziune pentru Parcul Uranus.

Un prim subiect, deja pus în dezbatere, este acela de a elimina gardul Palatului Parlamentului pentru a include zona verde în rețeaua de spații verzi a orașului, accesibile publicului și generatoare de activități de loisir.

83 Locuri de joacă pentru copii

Printre locuri de importanță majoră sunt spațiile dedicate copiilor. Acestora le lipsesc locurile de întâlnire și joacă pentru stimularea creativității și o dezvoltare sănătoasă.

Locurile de joacă din București sunt anoste, identice, de proastă calitate, atât ca materiale cât și ca amenajare.



84 Cinema Marconi (2017)

Spațiile de identitate pentru oraș, a căror destinație nu mai este utilizată, au nevoie de noi soluții de redare a unui nou program. Astfel de spații pot beneficia de concursuri de arhitectură destinate tinerilor arhitecți care să e implementate prin parteneriate public-private.

Unele spații dețin deja atenția publică prin intervenții non-invazive de semn public, cum este cazul fostului cinema Marconi, într-o lucrare de artă urbană (autor Pisica Pătrată).



Lacunele de educație urbană a publicului pot fi combătute prin analiza exemplurilor de bună practică și prin dialog cu specialiștii. Atunci când unele disfuncții urbane, pentru că afectează viața de zi cu zi a locuitorilor, ajung să fie percepute ca situații normale, este de datoria arhitecților să semnaleze public derapajele și să contribuie la găsirea soluțiilor. Gradul mare de resemnare a locuitorilor Bucureștiului față de situațiile anormale, pe care ajung astfel să le gireze, constituie o circumstanță agravantă.

Problema parcărilor în București oferă un caz relevant: deși toți locuitorii recunosc deranjul major cauzat de trafic, numărul de mașini crește anual și toată lumea acceptă tacit înlocuirea spațiului public și a spațiului verde cu parcări. Fenomenul este tolerat inclusiv de Poliția Locală, în pofida caracterului ilegal. Administrația locală, responsabilă pentru starea și calitatea proastă a transportului public (greoi și insalubru), girează de asemenea aceste practici.

Educația de arhitectură este o componentă esențială a culturii dialogului public între actorii urbani, singura care poate face ca dezbaterile să fie relevante și constructive. Lipsa dialogului real între administrație și oraș, suplinită de simularea consultării publice, duce la practici urbane opace și lipsite de direcție, cu consecințe grave asupra sănătății locuitorilor, dar și asupra bugetului public. Pentru a fi rezolvate, problemele trebuie să fie dezbătute, iar soluțiile implementate în mod transparent de către administrație, împreună cu specialiștii și locuitorii.

Atât accesul comunității și al administrației la specialiști, cât și accesul real al specialiștilor la problemele orașului trebuie facilitate și încurajate. Profesioniștii au obligația deontologică să contribuie la formularea celor mai informate decizii, iar publicul trebuie să înțeleagă și finalmente să asume comentariul specialistului. Cultura de arhitectură pornește în mod obligatoriu de la acest exercițiu în spațiul public.

Educația practică a locuitorilor poate fi făcută prin implicarea în șantiere deschise, școli de vară, workshopuri și ateliere de intervenție urbană, coordonate de arhitecți și alți specialiști.

→ Soluții

- 1 Realizarea și promovarea unui program public de educație urbană, care să urmărească dezvoltarea simțului critic și a conștiinței urbane a bucureștenilor;
- 2 Responsabilizarea arhitecților și a urbanistilor față de temele de interes public;
- 3 Dezbateri publice transparente pentru fundamentarea intervențiilor în spațiul public;
- 4 Promovarea exemplurilor de bune practici, comentate de specialiști pentru publicul larg dar și implicarea practică a publicului în astfel de exemple;
- 5 Dezvoltarea culturii dialogului public pe teme de arhitectură, urbanism, planificare, design etc.



85 Atelierele de intervenție urbană OAR București.

Dezbateri despre zona istorică a Căii Călărașilor la care au fost invitați reprezentanți din Consiliul General al Municipiului București, de la toate formațiunile politice.

Doar două dintre cele 4 formațiuni politice au acceptat invitația Ordinului Arhitecților București.

86 Șantier deschis - consolidare și amenajare Casa Arhitecturii, noul sediu al OAR București, str. Sf. Constantin nr.32

OAR București a oferit vecinătății imediate, cartierului dar și tuturor locuitorilor interesați ai orașului un model de bună practică, prin intervenția asupra unei case istorice. Șantierul a putut vizitat și înțeles, cu coordonarea echipei de proiect.



87 De-a Arhitectura

Sub motto-ul "Aducem împreună arhitectura în școli", asociația de-a arhitectura promovează din 2011 cultura urbană în rândul școlărilor și liceenilor. Programul include cursuri și activități, coordonate de specialiști, care facilitează înțelegerea arhitecturii și urbanismului prin jocuri și exerciții.



88 Macheta bulevardul Magheru

Pe strada Arthur Verona, arhitecții le prezintă cetățenilor macheta unei propuneri de intervenție în oraș, pentru realizarea unei zone pietonale centrale. Evenimentul a avut loc în cadrul Street Delivery, un festival dedicat culturii urbane, care a inițiat discuții pe tema a avut planului de dezvoltare a zonei strada Arthur Verona, legătura cu Calea Victoriei și bulevardul Magheru.



1	Bucureștiul nu are viziune, este lipsit de Plan Urbanistic General și de zona metropolitană. Bucureștiul nu mai poate funcționa fără o conlucrare reciprocă cu județul Ilfov. În prezent asistăm la un fenomen de "implozie", în care congestia excesivă este una dintre consecințele acestei fracturi nedorite pentru o capitală europeană în creștere.	Bucureștiul devine un oraș stabil și atractiv pentru dezvoltare, ca hub regional, prin creșterea nivelului de competitivitate și inovație. Devine cu adevărat capitală europeană, prin extinderea și intensificarea interconectării la nivel regional, european și global în mod sustenabil (ambiental, cultural, social și economic).
2	În prezent, faza de studiu reprezentată de Planul de Urbanism Zonal (PUZ) mărește excesele, în loc să echilibreze vecinătățile. Acest urbanism derogatoriu contrazice din ce în ce mai flagrant direcțiile comunicate până acum de Planul de Urbanism General, aflat în lucru.	Avizul favorabil pentru acceptarea oricărui PUZ sau masterplan este condiționat de asigurarea echilibrului cu vecinătatea și spațiul public pe o suprafață mai mare din oraș.
3	Înființarea Centrului de Urbanism București, ca instituție de interes public, este o necesitate. Dezechilibrele urbane și conflictele de vecinătate actuale sunt generate de lipsa unei planificări controlate. Urbanismul se face astăzi de către societăți cu răspundere limitată, având ca unice criterii procentul de ocupare a terenului (POT), coeficientul de utilizare a terenului (CUT) și regimul de aliniere.	Planificarea urbană este un factor de echilibru. Urbanismul este o acțiune de interes public, gestionată de instituțiile publice, capabilă să medieze între diferite interese private. Regulamentele de urbanism susțin spațiul public, identitatea orașului și mobilitatea urbană.
4	Bucureștiul cartierelor este preferat de cetățeni în locul Bucureștiului monocentric. Locuitorii nu se regăsesc în formulele convenabile, adecvate și inclusive de locuire. Locuirea în București a devenit o problemă socială. În timp ce crește parcul de locuințe, scade drastic calitatea locuirii.	Bucureștiul pluricentric este format din cartiere gestionate pragmatic, cu facilități, prestigiu și identitate proprie. Contribuția participativă a cetățenilor se realizează prin acordarea de încredere și stimularea inventivității și a bunelor practici.
5	Dialogul între instituțiile de stat implicate în dezvoltarea orașului este inexistent. Administrația este subcapacitată și deprofesionalizată. Lipsa de comunicare interinstituțională creează conflicte, întâzieri și risipă de resurse. În situația de impas actuală, administrația folosește un dublu limbaj: afirmațiile făcute nu se regăsesc în rezultatele reale și deseori acoperă acțiuni discutabile în raport cu o dezvoltare durabilă.	Dimensionarea corectă și profesionistă a administrației se face cu bugete corespunzătoare și prin angajarea de specialiști cu un înalt nivel de pregătire. Aparatul administrativ coordonează strategiile de dezvoltare și monitorizează implementarea acestora, fiind un partener de încredere pentru mediul privat.
6	Comunitatea este ignorată în actul administrativ decizional. Administrația nu a reușit să găsească un limbaj inteligibil și un proces transparent de consultare a populației. Din acest motiv, reacția populației se manifestă după ce evenimentul urban este consumat și atunci când cumulează efecte. Acumularea de frustrări urbane generează conflicte greu de gestionat.	Administrația are un partener în gestiunea orașului: comunitățile urbane. În condițiile unui dialog real și ale transparenței decizionale, locuitorii care sunt încă pasivi pot aduce contribuții valoroase, care dovedesc interes real pentru viața orașului.
7	Trotuarul și plinta urbană sunt nevalorificate și degradate. Trotuarele sunt subdimensionate și nu mai servesc scopul pentru care au fost concepute. În lipsa piețelor publice, pe care alte orașe le au, spațiul public bucureștean este fără identitate și lipsit de dimensiune socială.	Plinta urbană și trotuarul formează un binom generator de identitate și pot compensa, fără să înlocuiască, lipsa piețelor publice. Ele se dezvoltă creativ, în relație directă cu cartierele, respectând atât locuirea, cât și recreerea, cu condiția să fie radical redefinite caracteristicile lor și legăturile cu celelalte funcții urbane.
8	Zonele istorice sunt în continuă decădere. Este o realitate atât la nivelul caracteristicilor constructive ale clădirilor, cât și la nivelul conștiinței colective. Blocaje legislative au încurajat situații ilegale. Exemplit relaxării sancțiunilor pentru intervențiile pe clădiri cu valoare de patrimoniu, cu motivații legate de incapacitatea justiției, este o dovadă de administrare neadecvată. Pierderea patrimoniului, privită în ansamblu, echivalează cu un act de dezmoștenire națională a cetățenilor.	Regenerarea urbană a zonelor istorice este realizată prin studii integrate și facilități pentru intervenții de urgență, etapizate și fundamentate pe studii istorice. Comisia Zonală a Monumentelor Istorice și Direcția pentru Cultură sunt dimensionate corect, după nevoile impuse de lege și așteptările pe care le au cetățenii, legate de obținerea avizelor și consultanță. Cultura urbană beneficiază de recuperarea și integrarea componentelor de arhitectură semnificative, din șantierele de restructurare urbană.

9	<p>Peisajul natural al Bucureștiului este schilodit galopant, prin intervenții asupra copacilor de mari dimensiuni, a parcurilor, terenurilor, malurilor lacurilor etc. Aceste acțiuni desfigurează imaginea urbană și afectează echilibrul climatic. Poluarea crește, iar cetățenii simt disconfortul urban din ce în ce mai mult .</p>	<p>Bucureștiul are un mare potențial al peisajului natural, care l-a definit istoric ca oraș al grădinilor. Zonele verzi necesită plantații cu copaci de dimensiuni mari. Oglinda de apă crește proporțional cu dezvoltarea orașului.</p>
10	<p>Calitatea arhitecturii în București nu atinge standardele unei capitale. Bucureștiul exportă arhitecți, nu arhitectură. Administrația nu este interesată să organizeze concursuri de arhitectură. Tinerii arhitecți în care statul a investit nu au acces la piața de arhitectură. Soluțiile de urbanism se realizează sub nivelul de planificare.</p>	<p>Concursurile de arhitectură, urbanism, peisagistică devin principalul furnizor de calitate pentru actul de proiectare urbană din București. Dorit și bugetat corespunzător de administrație, concursul furnizează atât viziune cât și soluții tehnice de calitate. Educația de arhitectură în școli și în spațiul public este încurajată și recunoscută.</p>

2018

12.4– 19.5	Hub A	Evenimente Onset Reset dedicate tinerilor arhitecți cu implicarea tinerilor arhitecți. Eveniment realizat de Calup în cadrul parteneriatului cu OARB (februarie - iunie 2018).
21, 28.4	Casa Arhitecturii	Atelierele de intervenție urbană „Parcul Romniceanu”, „Calea Călărașilor”, „Bucureștii Noi” 100 de participanți: arhitecți, persoane publice, cetățeni
21.4	Universitatea București	Prezentarea publică „Ambient cultural în Linköping, Suedia, cadru legislativ, strategii și provocări”, susținută de arh. Alexandru Baboș, Suedia 30 de participanți
26.3	Sala de Festivități a Liceului Teoretic Bilingv Miguel des Cervantes	Conferința publică „A fi arhitect, de la dorințe la responsabilități. Rolul OAR”, susținută de arh. Vlad Gaivoroschi 80 de participanți
20– 22.3	Hub A	Workshop Grădina Universitarilor, coordonare Calup, cu Universitatea București, Grădina Botanică, Institutul Francez, Fundația Cărturești, Street Delivery și 7 tinere birouri de arhitectură. Eveniment realizat de Calup în cadrul parteneriatului cu OARB (februarie - iunie 2018) 15 participanți
8.3	Casa Arhitecturii	Prezentarea publică „Clădirile vechi: a doua viață”, susținută de arh. Michael Perciali, SUA. 24 de participanți
15.2	Showroom Miele	Lansarea catalogului „Anuala de Arhitectură București 2016/2017” în parteneriat cu Miele, Germania 280 participanți
8.2	Casa Arhitecturii	Dezbatere publică: Propunerea intervenției PMB de lărgire a Căii Călărașilor 30 de participanți: persoane publice (Horia Roman Patapievi, Andrei Pippidi, Cezara Mucenic, Georgeta Filitti), consilieri generali PMB, arhitecți, cetățeni
27.1	Casa Arhitecturii	Conferință cu tema „Ce înseamnă original în arhitectură. Considerații asupra dreptului de proprietate intelectuală” - în parteneriat cu societatea civilă de avocați Wolf Theiss 39 de participanți
13.12.2017– 20.1.2018	Casa Arhitecturii, Hub A	Expoziție AJAP - Albumele Tinerilor Arhitecți și Arhitecți Peisagiști francezi - lucrări despre transformarea vechiului în nou, în respectul spiritului obiectului inițial în parteneriat cu Ambasada Franței la București peste 380 de vizitatori

2017

21.12 - 18.22	Casa Arhitecturii (Hub A)	Evenimentul „Open Days Hub A”, în cadrul parteneriatului OARB cu Asociația Calup, pentru 1 lună de evenimente pentru comunitate cu: Lansare de carte: „Lección Las Vegas”, trad. în limba română prof. Magda Teodorescu. - 48 de participanți Ateliere demonstrative de acuarelă: "Watercolour, connect and inspire" - 150 participanți Evenimente pentru tinerii arhitecți - 100 participanți
15.11	Casa Arhitecturii	Colocviu în cadrul proiectului „București, straturi și perspective. Între realitate și ficțiune, între literatură și arhitectură” 30 de participanți, în colaborare cu UNARTE
19.10	Casa Arhitecturii (Hub A)	Evenimentul „Capitol Talks 2 / Expoziție / lansare booklet Capitol - Save or Cancel”, cu invitații de la Teatrul Mic și Calup 30 de participanți
17.10	Casa Arhitecturii	Dezbatere despre eliberarea on-line a avizelor 30 de participanți: invitați Gabriel Petrea, Ministrul Consultării Publice și Dialogului Social și Antonio Corneanu, Consilier local Sector 3 București
11.10	Casa Arhitecturii	Prezentare „iSentinel@ - sistem inteligent de protecție antiseismică”, susținută de dr. ing. Mircea Manolescu 30 de participanți
28.8	Casa Arhitecturii	Discuții cu tema „Relația orașului cu zona naturală protejată Văcărești” în parteneriat cu Asociația Parcul Natural Văcărești 15 participanți
26.6– 30.9	Grădina Casei Universitarilor	Expoziția proiectelor Anualei de Arhitectură București, ediția a XV-a, 2017 1200 vizitatori

24.8	Casa Arhitecturii	Prezentarea „Suedia și Norvegia. Locuri și gânduri despre arhitectura nordică”, arh. Ovidiu Serghe 17 participanți
20– 31.7	Grădina Casei Universitarilor	Workshop de accesibilizare a expoziției de proiecte a Anualei de Arhitectură 80 de participanți
10– 30.7	Grădina Casei Universitarilor	Workshop de refacere a contextului peisagistic din Grădina Casei Universitarilor 75 de participanți
8, 29.7	Casa Arhitecturii	„Albinele, arhitectura și mediul urban” în parteneriat cu Grupul de inițiativă civică Cișmigiu și Asociația crescătorilor de albine 50 de participanți
3– 19.7	Grădina Casei Universitarilor	Workshop de refacere a Grădinii Casei Universitarilor 90 de participanți
3.7	Casa Arhitecturii	Conferința Juri Vendelin, fotoreporter estonian, pe tema „Storytelling Pictures” 50 de participanți
24.6– 6.8	Hub A	Workshop desing and build pentru realizarea mobilierului de la subsol. Sponsorizarea Holver. Colaboratori Nod Makerspace, Atelier Iulian Stanciu. Eveniment realizat de Calup în cadrul parteneriatului cu OARb (mai - decembrie 2017) 10 participanți.
22.6– 3.7	Casa Arhitecturii	Expoziția de up-cycling „IM'UAU”, a studenților de la Universitatea „Ion Mincu” peste 500 de vizitatori
28– 30.6	Grădina Casei Universitarilor	Serile de film de arhitectură „Urban Eye” 600 de participanți
22.6	Casa Arhitecturii	Inaugurarea publică a noului sediu al OAR București, denumit „Casa Arhitecturii” peste 500 de vizitatori
	Grădina Liceului Bilingv Miguel de Cervantes	Gala de premiere a Anualei de Arhitectură București, ediția a XVI-a, 2017, cu tema „Resurse – construind responsabil” Lansare de carte: „Bucharest Architecture – an annotated guide” – versiunea în limba engleză a lucrării semnate de Mariana Celac, Octavian Carabela și Marius-Marcu Lapadat, 700 de participanți
21.6	Teatrul Apolo 111	Masă rotundă cu membrii juriului de arhitectură al Anualei, având ca titlu „Despre resurse” – moderator Simina Stan, redactor Revista Arhitectura 150 de participanți
20.6	Teatrul Apolo 111	Conferința arh. Pierre Hebbelink, membru în Juriul Anualei, cu tema „About Resources” 135 de participanți Lansare de carte: „Conversia în context”, arh. Andrei Lakatos, editura Arhitext 110 participanți
19.6	Teatrul Apollo 111	Lansare de carte: „2,14 tipuri de școli de arhitectură” 100 de participanți
9– 11.6	zona Street Delivery, lângă Casa Mincu	Prezentarea volumului „București Arhitectura – un ghid adnotat”, în limba română și în limba engleză
9.6	Casa Arhitecturii	Atelier interactiv „Spațiul public și designul urban – limite și limitări”, îndrumător - istoric de artă Mirela Duculescu 12 participanți
25.5	Hub A	Eveniment "experiment nocturn", organizat de Calup și OARB în cadrul "Noaptea birourilor de arhitectură", organizat de The Institute. Eveniment realizat de Calup în cadrul parteneriatului cu OARb (mai - decembrie 2017) 150 participanți
18– 30.5	Sala de expoziții a UAUIM	Vernisajul expoziției de arhitectură spaniolă contemporană EXPORT în colaborare cu Ambasada Spaniei la București și cu UAUIM 150 de participanți la vernisaj, 1500 vizitatori pe întreaga perioadă a expoziției

19.5	Casa Arhitecturii	Discuție despre reinventarea arhitectului și comunicare prin arhitectură cu Edgar Gonzales, comisarul expoziției de arhitectură spaniolă contemporană EXPORT în colaborare cu Ambasada Spaniei la București 50 de participanți
.3		Proiectul cultural „Gheorghe Simotta 1891-1979, arhitect roman”, coordonator arh. Militza Sion în parteneriat cu UAR
28.3	Centrul Ceh din București	Workshop „București. Spre un oraș rezilient” sesiunea II: „Dezvoltare Urbană”, cu participarea delegaților Institutului de Proiectare și Dezvoltare Urbană Praga (IPR) în parteneriat cu Centrul Ceh din București 20 de participanți
21– 28.3	Sala de expoziții a UAUIM	Expoziția Premiului European pentru Arhitectură Contemporană acordat de Fundația Mies van der Rohe, Barcelona în parteneriat cu OAR, Fundația Mies van der Rohe, Barcelona și ProEvent 270 de participanți

Surse imagini și referințe

C1		
1		Eurostat, INSSE, Skanska CEE Investment Report 2017, Made in Romania the foreign investor's guide 2016, Statistical Office in Warsaw, JLL Investment intensity index 2017, JLL City report Bucharest 2017, European City Tourism 2015, JLL City report Bratislava 2017, Warsaw as compared with selected European Capital Cities - basic socio-demographic indicators (2011). Czech Statistical Office, Statistical Office of the Slovak Republic, World Health Organization
2		sursă foto: ATU, Quattro Design 20 de ani de confruntare între interesul public și cel privat (Observatorul Urban, 2011) - goo.gl/TPpd2M Analiza „oficială” a dezvoltării urbanistice a Bucureștiului din ultimii zece ani. Vezi de ce a primit Bu
3		sursă foto: Facebook Primăria Municipiului București Dezvoltarea Capitalei, blocată de semnături (româniliberă.ro, 2018) - https://goo.gl/xMVY5j
4		sursă foto: Observatorulurban.ro Început de „Bucharest Dynamic Master Plan” (observatorulurban.ro, 2014) - https://goo.gl/s891L2 Bugetele locale Primăria Generală, Primăria Sector 1, Primăria Sector 2, Primăria Sector 3, Primăria Sector 4, Primăria Sector 5, Primăria Sector 6 (site-uri proprii, 2018)
5		tabel buget Consiliul General a aprobat bugetul Primăriei Capitalei pe 2018. Ce proiecte de infrastructura primesc bani (hotnews.ro, 2018) - https://goo.gl/GXTsWh
6		sursă foto: Ministerul Transporturilor Cum s-au blocat proiectele centurii feroviare a Capitalei și a trenului Gara de Nord (parlamentor.ro, 2017) https://goo.gl/8E5yfR Centura Feroviara a Capitalei: Trenuri urbane care sa lege orasul de zona metropolitana si care sa se conecteze si cu metroul (hotnews.ro, 2016) - https://goo.gl/Qzo2u5 Ce s-a ales de proiectul trenului urban si reabilitarea Centurii feroviare a Bucurestiului - anuntat ca un proiect gata de implementare in 2012, dar pierdut pe drum intre timp (hotnews.ro, 2015) - https://goo.gl/gSZsig Trenul urban nu circulă, deocamdată (bucurestifm.ro, 2017) - https://goo.gl/WQydBi Strategia de transport pentru Bucuresti - Ilfov pe urmatoorii 15 ani, lansata in dezbateri publice. Planul de Mobilitate Urbana Durabila: noi linii de metrou si tramvai, parcuri park&ride si 250 km de piste pentru biciclete, dar si cresterea taxei de parcare in centru (hotnews.ro, 2017) - https://goo.gl/Q7kZbG
7,8		sursă foto: wikipedia, 2009 Gara de Nord București – Zona de regenerare urbană (Centrul de excelență în planificare „Ion Mincu”) https://goo.gl/BCxbpv
9		sursă foto: arcen.ro Primele statistici #catalogbucurești (arcen.ro, 2018) - https://goo.gl/7PJTak După demolările comuniste, au urmat distrugerile (cotidianu.ro, 2017) - https://goo.gl/uWBBYG Ce impact va avea asupra monumentelor istorice propunerea PSD de a scoate din sfera penală intervențiile fără autorizație pe astfel de clădiri / Ordinul Arhitecților: Nu știu să fi existat o măsură mai distructivă (hotnews.ro, 2018) - https://goo.gl/pW3w8X
10		sursă foto: facebook, 2018 - https://goo.gl/KBUeZY
a+b		

11	La un pas de o tragedie! Un balcon de la o clădire din Centrul Vechi s-a desprins și a căzut pe trotuar (cetateanul.ro, 2018)- https://goo.gl/AEPS64
C2	
12, 13	Sursa foto: Ordinul Arhitecților București Se lucrează la HARTA trotuarelor din Capitală. Campanie OPTAR „Donează 10.000 de pași” (b365.ro, 2018) - https://goo.gl/ifY5ZB Trotuarele din centrul Bucurestiului, capcane pentru pietoni: cand ploua, apa adunata sub dalele dislocate ii uda pe trecatori (hotnews.ro, 2017) - https://goo.gl/z6SwgE FOTO Cum arata Lipsani - cea mai importanta strada din centrul istoric: trotuare sparte, blocate de masini, pereti murdari (hotnews.ro, 2017) - https://goo.gl/LPUjVS FOTOGALERIE Cum arata Piata Unirii din centrul Bucurestiului la trei ani dupa renovare: gunoi, pavaj stricat, stalpisorii scosi (hotnews.ro, 2017) - https://goo.gl/rzvStz Bulevard de 10 milioane de euro, cârpit cu abțibilduri (observatorulurban.ro, 2015) - https://goo.gl/4bfTf7
14	Sursa foto: Facebook București Realist Trotuarul de la Piața Unirii, distrus în mai puțin de doi ani de la finalizarea lucrărilor. FOTO (b365.ro, 2015) https://goo.gl/f9hYie
15	sursă foto: bucurestispatiicomerciale.ro
16	sursă foto: Octav Drăgan Bulevardul Magheru din București, din topul celor mai scumpe artere la "magazinele fantomă" de azi - GALERIE FOTO (europafm.ro, 2017) - https://goo.gl/ad5cTn
17	sursă foto: Wolfhouse Productions, 2017 4 spații de interacțiune între cultură și tineri. Cultura zâmbeste. (e-zepelin.ro, 2017) - https://goo.gl/UigJc4
18	ursă foto: hotnews.ro FOTOGALERIE Cheltuieli majore pentru statui in Bucuresti cu ocazia centenarului Marii Uniri: 80 milioane de lei pentru patru statui. Monumentul „Marea Unire” va costa circa 50 milioane de lei si va fi amplasat in Piata Alba Lulia (hotnews.ro, 2017)- https://goo.gl/3nQEHk
19	sursa foto: calatorii.myfreeforum.ro/ Lancer, 2012 Monumente comemorative din București (calatorii.myfreeforum.ro) - https://goo.gl/b6BNJK
20	sursa foto: facebook.ro/SPAM Proiectul SPAM: Povestea statuilor expuse în Parcul Carol. Ce lucrare este expusă acum pe soclu (b365.ro, 2015) - https://goo.gl/Euurmr
21,22	sursă foto: Save or Cancel Poteca biodiversității urbane, inaugurată în Parcul Natural Văcărești; măsoară 2,5 km și cuprinde șapte zone tematice (agerpres.ro, 2017) - https://goo.gl/ibEF6W
23	sursa foto: facebook.com/bikeXpertracing În toamnă avem concurs de mtb xco în Delta Văcărești (freerider.ro, 2017) - https://goo.gl/MTWW8V
24, 25, 26	sursă foto: hotnews.ro FOTOGALERIE Cum s-au umplut parcurile din Bucuresti de terase, restaurante si chioscuri si cum au ajuns o parte dintre ele proprietate privata. Plus, pe cati bani s-au vandut bucati din parcuri si cine le-a cumparat (hotnews.ro, 2016) - https://goo.gl/GW8XVc Primarul Gabriela Firea vrea mai multe terase și restaurante în parcurile monument istoric din Capitală - Cișmigiu, Herăstrău, Carol (hotnews.ro, 2018) - https://goo.gl/c9h821
27	sursa foto: OARB Ghid de bună practică pentru administrarea spațiilor verzi (Asociația Peisagiștilor din România ASOP, 2017) - https://goo.gl/1Sr6F REGISTRU VERDE - Aplicația pentru inventarierea arborilor din mediul urban a trecut de prima fază de testare (asop.org.ro, 2017) - https://goo.gl/GbAmdC Monitorizarea efectelor schimbărilor climatice și a riscurilor în România: Evaluarea situației și a necesităților (fonduri-ue.ro, 2013) - https://goo.gl/PjFejX
28	sursa foto: observatorulurban.ro Unde au dispărut arborii de pe Magheru? (observatorulurban.ro, 2013) - https://goo.gl/kjpDvB
29	sursa foto: adevarul.ro De ce cad pomii ca spicele în București (adevarul.ro, 2017) - adev.ro/oye2hk FOTOGALERIE Gabriela Firea vrea sa toaleteze arborii in plina vara, desi acest lucru este nerecomandat, in opinia specialistilor / Intr-un oras in atentia UE pentru poluarea masiva, toaletarea in timpul verii omoara copacii - Dan Trifu (hotnews.ro, 2017) - https://goo.gl/7Exy3e
C3	
30	google.com
31	sursa: Asociația Salvați Bucureștiul Bucureștiul, un dezastru urbanistic (ASB, 2013) - https://goo.gl/v8EDrW

32	hotnews.ro PMB a inițiat demersurile pentru desființarea construcției de birouri Cathedral Plaza (amosnews.ro, 2017) - https://goo.gl/P8h67v Proprietarul clădirii Cathedral Plaza: Hotararea de demolare a fost data intr-un proces in care MBD nu a fost parte chemata. PMB are obligatia de a legaliza cladirea (hotnews.ro, 2017) - https://goo.gl/Df79dN
33	sursa foto: Periferia B Proiectul fotografic Periferia B (periferiab.ro, 2018) - http://periferiab.ro Prețul corect în imobiliare: cel mult 1.000 euro/mp construit (imopedia.com, 2017)- https://goo.gl/VRIUhX
34	sursa: primariastefanesti.ro Construcțiile noi, o adevarata loterie in Romania. Vedete si oameni obisnuiti s-au trezit cu case care se prabusesc singure (stirileprotv.ro, 2017)- https://goo.gl/96wKxJ Viața în noile ansambluri rezidențiale. Cum au fost păcăliți clienții să cumpere apartamente (digitv.ro, 2018) - https://goo.gl/GGEKju De la stradă la ansambluri rezidențiale. Opt ipostaze ale locuirii în Bucureștiul contemporan (Asociația Vira, 2016) - www.bucharesthousingstories.ro
35	sursa foto: vocea.biz Cartierul ANL Henri Coandă: de la oază de lux, la cartier fantomă. Expropriari de 18 milioane lei pentru racordarea la utilități (vocea.biz, 2017) - https://goo.gl/pg9pBK 36 - google.ro
36	google.ro
37	dictando.blogspot.ro Începe modernizarea CINEMA FAVORIT: De la clădirea în paragină la sală de spectacole versatilă FOTO (b365.ro, 2016) - https://goo.gl/ZMPZSe 40 de ani de Drumul Taberei (III) - FAVORIT (dictando.blogspot.ro, 2008) - https://goo.gl/etWWvf Cinema Favorit (ce-re.ro, 2014)- https://goo.gl/FgXswL
38	sursa foto: nodmakerspace.ro Un centru emergent al industriilor creative. Nod makerspace. În continuare. (e-zeppelin.ro, 2017) https://goo.gl/TUisGH
39	sursa foto: materlibrary.ro MATER - Biblioteca de Materiale se deschide cu o săptămână întreagă de conferințe (e-zeppelin.ro, 2017) - https://goo.gl/DgkRX8
40	ursă foto: Deschis Gastrobar "Lăptăriile" de azi: locuri unde petreci mai aproape de cer, în București. (designist.ro, 2015) https://goo.gl/cYzdiG
41	sursă foto: dambovitasmart.ro Dâmbovița Smart River - o perspectivă a orașului de la nivelul apei (romaniapozitiva.ro, 2017) https://goo.gl/C5nY6T
42	sursa foto: hotnews.ro FOTOREPORTAJ Cum s-a vazut canicula in Bucuresti (hotnews.ro, 2017) - https://goo.gl/n8aZyF
43	sursa foto: vice.com Am fost prin ștrandurile din București, ca să aflu care e cel mai bun (vice.com, 2015) - https://goo.gl/jAHLcJ
44	Programele de reabilitare termica nu incurajeaza folosirea materialelor de calitate (arenaconstructiilor.ro, 2017) - https://goo.gl/FubXsa Efectele reabilitării termice a clădirilor la propagarea incendiilor de fatade (revistaconstructiilor.eu, 2017) - https://goo.gl/PN6cey Dezavantajele reabilitării termice cu polistiren (pressone.ro, 2017) - https://goo.gl/DbcaAc
45,46	Modernismul pierdut, București ©Ștefan Tuchilă Cultură și anti-sustenabilitate. Despre programul de reabilitare termică (e-zeppelin.ro, 2017) - https://goo.gl/TAZGw7
C4	
47	sursa foto: evz.ro INCENDIU LA OBOR. Moara lui Assan arde mocnit VIDEO (evz.ro, 2013) - https://goo.gl/nMnyKb
48,49	sursă foto: Hotnews.ro București: Celebra clădire de pe strada Visarion 8, construită în urma cu circa 100 de ani după planurile arhitectului Berindei, a dispărut furată bucată cu bucată (presshub.ro, 2018) - https://goo.gl/RpSbh6
50	sursă foto: radulescuvictorphotography Este cea mai vânată casă din România! (magazinuldecase.ro, 2018) - https://goo.gl/ASmgRS
51	Sursă foto - Dan Dinescu Casa de pe chei (Casa Pompiliu Eliade) (bucurestiulmeudrag.ro, 2002) - https://goo.gl/usp4A2
52	Sursă foto - cariereonline.ro Librărie-concept, în Casa Petrașcu din București (cariereonline.ro, 2011) - https://goo.gl/HJDzrt

53	sursa foto: #catalogbucuresti Edmond Niculusca, despre centrul vechi din Bucuresti: Lista cladirilor cu risc seismic nu reflecta realitatea, dezastrul va fi mult mai mare. Plus: cum uratesc centrul istoric termopanele, polistirenul si contoarele de pe fatade (hotnews.ro, 2017) - https://goo.gl/nTZmPa
54,55	sursă foto: Asociația Incotroceni (broșură) Casa Incotroceni (incotroceni.ro, 2017) - https://goo.gl/dSjKds
56	Bulevardul Elisabeta, sursă foto: Save or Cancel Cinema / Teatrul de vară Capitol: istoric și perspective (e-zeppelin.ro, 2018) - https://goo.gl/uGEjp8
57	sursă foto: Alert –proiect de conștientizare Alert- proiect de conștientizare a riscului seismic - http://seismic-alert.ro
58	blocul Patria – sursă foto: OAR București Cinematograful Patria, loc emblematic pentru București din 1935, a fost închis pe termen nelimitat (profit.ro, 2015) - https://goo.gl/yb3s6p
59	bloc Ștefan cel Mare „Prima casă”, în bloc cu bulină roșie (digi24.ro, 2017) - https://goo.gl/kJVYYG Studiu: De ce s-a blocat programul de consolidare în București și câte clădiri pot fi afectate în caz de cutremur (hotnews.ro, 2017) - https://goo.gl/qXZJGS Bulina roșie, afacere pentru investitorii străini (digi24.ro) - https://goo.gl/yrbmJA
60	Hala Matache – sursă foto: Dragoș Lumpan Urbanity and civil society. the rise of a new urban generation in bucharest during the 2000s (platformamatache.ro, 2017) - https://goo.gl/TelyaC Primăria Capitalei organizează un concurs de soluții pentru reconstruirea Halei Matache/ Primăria Sectorului 3 caută asociat pentru dezvoltarea Halei Laminor (mediafax.ro, 2017) - https://goo.gl/QHfG6M OAR București – amenajarea zonei Matache (e-zeppelin.ro, 2012) - https://goo.gl/E31fpo Dosar: Axa Buzești – Uranus (e-zeppelin.ro, 2011) - https://goo.gl/wdhkC8
61	Bulevardul Berzei-Buzești, 2016 Buzesti – Berzei, un bulevard privat! – Mircea Apostolescu (bucurestifm.ro, 2016) - https://goo.gl/TXcDPk
62	Calea Călărașilor, sursă foto: OAR București DEZBATERE PUBLICA Merita demolate cladirile vechi de pe Calea Calarasilor pentru largirea strazii din centrul Bucurestiului? (hotnews.ro, 2018) - https://goo.gl/DCfASQ
C5	
63	foto: Dan Mihai Balanescu, 2016 CONCEPTUL STRATEGIC BUCUREȘTI 2035 - http://www.csb2035.ro
64	oto: Mihai Petre/ bucurestiulmeudrag.ro LISTA clădirilor-pericol public din Centrul Vechi al Capitalei. Mărmureanu: „Suntem norocoși că nu vine cutremurul”. GALERIE FOTO (gandul.info, 2013) - https://goo.gl/p4xg1c UPDATE Primaria Capitalei a inventariat cladirile darapanate din centrul Bucurestiului si a identificat proprietarii, dar nu poate face nimic pentru ca nu a aprobat regulamentul de aplicare a legii (hotnews.ro, 2015) https://goo.gl/KZJIT8
65	sursă foto: necunoscut București - orașul cu cel mai aglomerat trafic din Europa, potrivit fabricantului de GPS Tom Tom (agerpres.ro, 2018) - https://goo.gl/moJiNr Bucuresti, posibila solutie pentru parcarile park&ride: Parteneriate intre Primaria Capitalei si marile centre comerciale de la intrarile in oras (hotnews.ro, 2017) - https://goo.gl/5fDjyW Bucureștiul nu este cea mai aglomerată capitală europeană, dar este printre cele mai slab administrate capitale europene, motiv pentru care traficul este blocat și zilnic au loc accidente grave (zf.ro, 2017) https://goo.gl/BjDz4a
66	PUZ Sector 3
67	Schemă strategică de dezvoltare a polului urban Baicului-Obor
68	Documentații de urbanism CTUAT
69	Documentații de urbanism CTUAT Ședințe Comisiei Tehnice de Amenajarea Teritoriului și Urbanismului https://www.oar-bucuresti.ro/documente/sedinte_ctatu/
70	sursa foto: simplybucharest.ro
71	sursa foto: hotnews.ro https://www.hotnews.ro/stiri-administratie_locala-19947550-fotogalerie-blocul-7-etaje-aprobat-primaria-capitalei-peste-casa-spiru-haret-fost-finalizat.htm

72	sursa foto: OARB FOTOGALERIE Blocul de 7 etaje aprobat de Primaria Capitalei peste casa Spiru Haret a fost finalizat (hotnews.ro, 2015) - https://goo.gl/BXB77E Victorie a cetatenilor de pe strada Mantuleasa: Instanta a anulat planul urbanistic prin care Primaria Capitalei a aprobat construirea unui bloc de 5 etaje in zona protejata (hotnews.ro, 2017) - https://goo.gl/7h2qfV
73	Tezele Patrimoniului au fost aprobate de Guvern (cultura.ro, 2016) - https://goo.gl/Hw3r7Z
74	Proiect de HG pentru aprobarea tezelor prealabile ale proiectului Codului amenajarii teritoriului, urbanismului si constructiilor (mdrap.ro, 2018) - https://goo.gl/Utiyn5
C6	
75	sursă foto: Cu bastonul prin București, Arcen Cu bastonul prin București - Asociația Română pentru Cultură, Educație și Normalitate - http://www.arcen.info
76	Acumulatorul Urban, Komunitas Acumulatorul Mobil Urban (asociatia-komunitas.ro, 2015) - https://goo.gl/t3FwyN
77	Primar pentru o zi! Filmul „Primari pentru zece minute”. Trailer și lansări (e-zeppelin.ro, 2017) - https://goo.gl/4TVpZP
78	statistici OAR București Sistemul informatic al OAR - dovezilor emise în 2017 The architectural profession in europe 2016 – ACE sector study (ace-cae.eu, 2016) - https://goo.gl/GmNU7d
79,80,81	sursă foto: Ordinul Arhitecților București Ordinul Arhitecților București - oar-bucuresti.ro Anuala de Arhitectură București – anuala.ro
82	sursă foto: Ordinul Arhitecților București
83	sursă foto: Ordinul Arhitecților București
84	Publicații de Arhitectură, eveniment Expoziție – Publicații de Arhitectură din România (1990-2017) (feeder.ro, 2017) - https://goo.gl/STlvs2 Calitatea arhitecturii. Încă depindem enorm de oamenii implicați în construire (arenaconstructiilor.ro, 2017) - https://goo.gl/EWsrD6 Arh. Șerban Țigănaș: „Educația, sănătatea și arhitectura fac parte din aceeași constelație, formează un triunghi” (igloo.ro, 2017) - https://goo.gl/gZfn3U
85	vice.ro
86	foto: Andrei Bârsan/ bucurestiumeudrag.ro
87	Pisica Pătrată @ Cinema Marconi (Dacia) Edito: De ce avem nevoie de concursuri de arhitectură. Chiar și aceia dintre noi care nu participă la concursuri (e-zeppelin.ro, 2018) - https://goo.gl/zzSpEj
88	foto: OARB https://www.oar-bucuresti.ro/anunturi/2018/02/13/a/
89	foto: OARB
90	foto: De-a Arhitectura - http://de-a-arhitectura.ro

Abrevieri

OAR	Ordinul Arhitecților din România
OARB	Filiala Teritorială București a Ordinului Arhitecților din România RB16 – Raportul pentru București 2016
MDRAP	Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice
MC	Ministerul Culturii
PMB	Primăria Generală a Municipiului București
CGMB	Consiliul General al Municipiului București
DCMB	Direcția pentru Cultură a Municipiului București
ALPAB	Administrația Lacuri, Parcuri și Agrement București
PS	Primăria de Sector
PS1	Primăria Sectorului 1
APL	Administrație Publică Locală
AC	Autorizație de Construire
CU	Certificat de Urbanism
PMUD	Planul de mobilitate urbană durabilă București-Ilfov
PIDU	Planul integrat de dezvoltare urbană Zona Centrală București PUG – Planul urbanistic general
PUZ	Planul urbanistic zonal

Completarea Raportului pentru București cu sesizări, informații sau studii de caz concludente pentru intervențiile din București, relevante din punct de vedere arhitectural și urbanistic, se poate face la adresa de mail comunicare@oar-bucuresti.ro.

Președinte

arh. Șerban STURDZA

Consiliul de conducere

arh. Raluca MUNTEANU
arh. Bogdan Traian BOGOESCU
arh. Ana Maria GOILAV
arh. Emil IVĂNESCU
arh. Iulius CRISTEA
arh. Ștefan GHENCIULESCU
arh. Mihai ENE
arh. Georgică MITRACHE
arh. Adrian SPIRESCU
arh. Niculae GRAMA
arh. Daniela CALCIU
arh. Mircea OCHINCIUC
arh. Gheorghe PĂTRAȘCU
arh. Liviu BRANDABUR
arh. Marian Augustin IOAN
arh. Cristina Olga GOCIMAN
arh. Lucian PĂRVULESCU
arh. Lucian CORDUNEANU
arh. Tania IANCU
arh. Luminița Antoaneta PATRON
arh. Marius VOICA
arh. Maria Flavia ROȘU

Membri supleanți:

arh. Matei DAMIAN

Colegiul director

Colegiul Director a fost ales în ședința Consiliului Teritorial din 29 mai 2014.

arh. Raluca MUNTEANU
Vicepreședinte pentru probleme profesionale
arh. Bogdan Traian BOGOESCU
Vicepreședinte pentru probleme legislative
arh. Ana Maria GOILAV
Vicepreședinte relații și imagine
arh. Emil IVĂNESCU
Vicepreședinte pentru probleme organizatorice
arh. Iulius CRISTEA
Trezorier

Comisia Teritorială de Disciplină

Completul nr. 1

arh. Cristian RĂDULESCU
Președintele Comisiei de Disciplină
arh. Cristian DRAGOȘ
cond. arh. Lucian Eustațiu MIHĂESCU

Completul nr. 2

arh. Adrian Moleavin
Președintele Completului nr. 2
arh. Sergiu - Cătălin PETREA
arh. Elena Cătălina CHIRICUȚĂ

Completul nr. 3

arh. Emilian Victor GRIGORIU
Președintele Completului nr. 3
arh. Mariana BOGDAN
arh. Adina-Cristina BĂDULESCU

Membri supleanți

arh. Florentina IUGAN
arh. Cristian SEVERIN
arh. Gheorghe BĂLĂȘOIU
arh. Alexandru Octavian TOMA

Secretar pentru probleme juridice al C.T.D.B:

Nicolae Tănase George Alexandru

Comisia Teritorială de Cenzori

arh Teodor ZORAN
Președintele Comisiei Teritoriale de Cenzori

Secretar executiv

arh. Cornelia Burcuș

Ștefan Bălici
Director/ Institutul Național al Patrimoniului

Raportul ne oferă o necesară privire critică asupra stării orașului București, asupra evoluțiilor recente care au dus la accentuarea unor disfuncții și generarea altora noi, o privire lucidă, fără care nu putem privi înainte și nu ne putem dirija eficient eforturile și resursele în încercarea de a remedia ceea ce trebuie remediat și de a îmbunătăți calitatea mediului de viață al atâtor oameni. Patrimoniul cultural se evidențiază ca problemă acută, pentru a cărei ameliorare sunt propuse soluții practice. Rămâne ca acest raport să fie analizat cu obiectivitate de toți cei care pot contribui, prin acțiune publică sau privată, instituțională sau de alt tip, la o mai bună gestionare a capitalei României.

Irina Petrescu
Ațașat cultural/ Director Institutul
francez din București

Arhitectura, urbanismul, peisajul, orașul creativ și dezvoltarea durabilă sunt domenii privilegiate ale activității Institutului francez din București. În acest sens, temele abordate de Raportul pentru București se încrucișează în sfera preocupărilor noastre.

Actori locali, instituții, centre culturale străine, locuitori, suntem cu toții beneficiari ai orașului, interesați direct de prezentul și viitorul lui, de perspectivele de dezvoltare. În acest context, Institutul francez din București favorizează reflecția asupra orașului invitând la București profesori universitari, arhitecți, specialiști francezi implicați în demersul de a face orașul mai agreabil pentru locuitorii săi.

Eforturile noastre se pot uni în direcția protejării și reutilizării patrimoniului, spre sporirea atractivității internaționale a orașului.

Vintilă Mihăilescu
Antropolog/ Profesor la Școala Națională de
Științe Politice și Administrative

Bucureștiul s-a dezvoltat, dar s-a degradat, s-a extins, dar s-a aglomerat, a restituit proprietatea privată, dar a pierdut spațiile publice, s-a modernizat, dar și-a omorât trecutul. De asemenea, capitala are planuri urbanistice generale disponibile, dar improvizează permanent intervenții urbane punctuale. Toate acestea denotă mai presus de toate o lipsă de coerență și de viziune urbanistică. În acest context, Raportul pentru București 2018 este pur și simplu propunerea competentă a unei astfel de viziuni coerente.